

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 50 (2441) 1996 GRUODIS-DECEMBER 10

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

• 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• NUMERIO KAINA — \$1

Atstatyti pasitikėjimą

Viską sugriauti visada lengviau nei atstatyti. Naujoji valdžia po Lietuvos seimo rinkimų, šalia visų kitų svarbių bei skubių darbų, reikia laukti, mėgins iš esmės atstatyti pasitikėjimą valdžia.

Straipsniais ir karikatūromis spaudoje vis skelbtos kovos dėl valdžios lovio, neatrodo, kad štai tuoj ims ir išnyks iš žmonių vaizduotės, juoba, kad jau ir šiaip įprasta į valdžią žiūrėti aštresniu kritiniu žvilgsniu maždaug pagal "jūs ir mes" kategorijas. Dažnam valdžia – tai žmonės, kurie siekia pirmiausia asmeninio ištvirtinimo, pagarsėjimo, progų išnaudojimo savo medžiaginei gerovei stiprinti, ateičiai užsitikrinti. Bent ligi šiolei nebuvo matyti ryškesnių pavyzdžių, paneigiančių tokią ar panašią charakteristiką. Anaipol – savanaudiškumas, nesąžiningumas, suktybės patvirtina susidariusį neigiamą įspūdį apie vadovus ir valdovus. Tokioje būklėje linkstama į visus, valdžioje buvusius ar būsimus, panašiai vienodai žiūrėti: išejo vieni, atėjo kiti. Tai ir viskas. Gyvenimas riedės kaip riedėjęs. Ką turisi ir kaip gyvenu – jau nebe nuo valdžios priklauso. Šitaip susiklosčiusios pažiūros valstybėje, kuri užsimojusi stiprinti neseniai atgautą nepriklausomybę, yra itin žalingos, nes nudraskomos bet kokios bendrinių siekių gairės. Pradedama nebetikėti niekuo, kas ką sako ar stengiasi daryti. Tai veda į tam tikrą minčių ir elgsenos palaidumą, į siaurą izoliaciją, konkretų atsiribojimą nuo visko, kas kraštui naudinga ir svarbu. Visą asmeninę normą vertinant, ir težiūrima į atskirus asmenis, tartum nieko kito jau aplinkui nebėbūtų. Esą G. Vagnorius sugriovė žemės ūkį, A. Šleževičius – bankus. Kas toliau? Ir šioje vietoje susilieja srovės, dingsta kairė ir dešinė. Dargi toks reiškinys kai kurių politinių žinovų autoritetingai patvirtinamas. Atsiranda nuotaikų, požiūrių, įžvalgų maišatis.

Naujoji valdžia ateina ne stebuklų daryti, bet vadovauti. Ir vadovauti kitaip, nes buvęs vadovavimas rinkimais pasmerktas. Dabar susitinka žvilgsniai: tautos, kuri laukia tvarkos ir geresnio gyvenimo, ir valdžios, kuri tikisi, kad žmonės pagaliau pradės valdžią pasitikėti. Visa tai stebint, klausantis porinkiminių nuotaikų ataidėjimų, ne vienam gal kyla klausimas, o ką gi iš tikrųjų pirmiausia reikėtų daryti, kad pasitikėjimas valdžia grįžtų, kad tauta vienyti Lietuvos ateities vizijose, kad valstybės reikalais domėtusi daugiau negu 53% gyventojų. Nėra abejonės, iniciatyva priklauso naujai valdžiai. Atrodo, kad būtų ne pro šalį peržiūrėti nuo pat 1990-tųjų kas ne taip daryta, kur klysta ir kodėl. Reikėtų turėti drąsos ir savigarbos prisipažinti klydus, tyčia ar netyčia darius ne taip, kaip bendrieji tautos reikalai skatina ar įpareigoja. Reikėtų neslėpti ir nedangstyti asmenų, pakenkusių valstybės gerovei, pirmumą teikiant tiesai, nors ji ir nemaloni būtų. Tik tokia kryptimi veikiant atsirastų praeities pamokos, ne mažiau reikalingas negu nauji įstatymai. Svarbu, kad žmonės pajustų, jog naujieji vadovai dirba jų naudai ir teisingumui, Lietuvai, kuri yra šventas žodis ir idealas. Tuo būtų stiprinama ir atsvara, kuri visada bus reikalinga patiriant, kaip į kraštą skverbiasi prieš tautos esmę krepčiamos idėjos. Vadovavimas – tai ne vien tik geras būtinų pareigų atlikimas. Nepriklausomybė išsikovojo tauta turi teisę tikėtis, kad jai vadovautų pavyzdingi patriotai. Č.S.

KANADOS IVYKIAI

Suskils Kvebeko separatistai?

Kvebeko partijos separatistai savo suvažiavimus rengia kas dveji metai. Tad jų trylikstasis suvažiavimas Kvebeko mieste įvyko lapkričio 22-24 d. Tai buvo pirmasis Kvebeko partijos suvažiavimas, vadui ir Kvebeko premjerui išrinkus L. Bouchardą. Daug kam atrodė, kad suvažiavimas atvykę aštuoniolika šimtų separatistinių Kvebeko partijos atstovų beveik vienbalsiai patvirtins dabartinis savo vado bei Kvebeko premjero L. Bouchardo planus.

Jį ir jo rėmėjus betgi sukrėtė netikėtai nepalankūs suvažiavusiųjų separatistų balsavimo rezultatai. Mat, L. Bouchardas gavo tik 76,7% jam pritarančių ir jį remiančių balsų. Tuo tarpu už J. Parizeau, net ir 1989 m. pralaimėjusį Kvebeko provincinio parlamento rinkimus, Kvebeko partijos separatistų suvažiavime 1991 m. balsavo 92% atstovų.

Tad netenka stebėtis, kad L. Bouchardas, lapkričio 23, šeštadienį, susilaukęs tik 76,7% rėmėjų, sukrėstas netikėtai skaudaus rezultato, išėjo iš suvažiavimo arenos ir grįžo viešbutin. Nickas tada nežinojo, kokį sprendimą L. Bouchardas padarys po tokio nepalankaus balsavimo. Pas jį su pagrindiniais ministerių kabineto nariais nukubėjo jo pavaduotojas ir Kve-

beko finansų ministeris Bernard Landry. Jis užtikrino, kad Kvebeko vyriausybė vienbalsiai remia savo premjero ir separatistinės Kvebeko partijos vado planus.

Iš tikrųjų opozicijos L. Bouchardas buvo susilaukęs tik iš Kvebeko valdžios tarnautojų darbo unijos bei kitų kietesniųjų separatistų. Valdžios tarnautojams nepatiko vyriausybės ekonominiai planai. Mat premjeras L. Bouchardas buvo pasiryžęs 1996 m. pabaigoje iš jų pensijų fondo pertekliaus išimti atliekamus du milijonus dolerių ekonominiams Kvebeko provincijos reikalingams. Valdžios tarnautojų unijų vadai buvo perspėti, kad priešingu atveju vyriausybė, nesusilaukusi jų pritarimo iki gruodžio 9 d., iš darbo turės atleisti 25.000 valdžios tarnautojų. Tas atleidimas betgi bus laikinio pobūdžio.

Šias savo mintis L. Bouchardas pakartojo lapkričio 24, sekmadienį, paskutinę suvažiavimo dieną, pasakytoje kalboje. Jis taipgi priminė, kad separatistinė Kvebeko partija turi karštąsias išsišokėlius, kenkiančius jos siekiams. Tai daugiausia lietuvių padarytas nuolaidas anglų kalbai jos išleidimu ir reklamines lentas. Pasak L. (Nukelta į 8-tą psl.)

Tarpediecinė kunigų seminarija Kaune, kurios išorinė siena aliejiniiais dažais kažkokio piktadario buvo išrašinėta ateistinėmis šūkiais

PRANEŠIMAS IŠ SEINIJOS

Seminarijos sukaktis ir dabarties rūpesčiai

Šimtas septyniolika metų kunigų seminarijai, paruošusiai daug žymių veikėjų Lietuvai • Trūksta lietuviškų mokyklų • Jaučiama stipri lenkiškos aplinkos įtaka – lietuviai laikomi antros klasės piliečiais • Visų viltis – statomas Lietuvių kultūros centras, kurio užbaigimas dar toli

ŽIVILĖ MAKASKIENĖ

1996 m. lapkričio 10 d. Seinijs lietuviai ir svečiai iš Lietuvos iškilmingai paminėjo Seinių kunigų seminarijos 170-ąsias įsteigimo metines. Iškilmės prasidėjo Mišiomis, kurias atnašavo iš Lietuvos atvykę svečiai – Kauno tarpediecinės kunigų seminarijos rektorius kun. prof. E. Bartulis, kunigai – Kauno Vytauto Didžiojo universiteto dėstytojai ir Gibų parapijos klebonas kun. Z. Parakevičius.

Antroji renginio dalis vyko Seinių kino "Polonez" (!) salėje. Čia susirinko keli šimtai žmonių, daugiausia Seinijs krašto lietuviai. Taip pat į renginį atvyko Lietuvos respublikos konsulas Seinuose Vidmantas Povilionis ir Elko kunigų seminarijos atstovas.

Nuopelnai lietuvių

Apie Seinių kunigų seminarijos indėlį į šio krašto tautinį ir kultūrinį gyvenimą papasakojo Lenkijos lietuvių draugijos pirmininkas Petras Maksimavičius, Vilniaus universiteto istorijos fakulteto absolventas, savo magistrinį darbą skyręs Seinių kunigų seminarijos istorijai. Kalbėtojas priminė, kad nuo pat įsteigimo Seinių kunigų seminarija atliko didžiulį vaidmenį ne tik šio krašto dvasiniame-religiniame, bet ir tautiniame-kultūriname gyvenime. Neatsitiktinai Seinuose kunigų seminarijos auklėtinių ir dėstytojų pastangomis gimė laikraščiai "Šaltinis", "Vadovas" ir daugelis kitų, plačiai po Lietuvą ir pasaulį anuo met pasklidusių leidinių.

Seinių kunigų seminarija į pasaulį išleido daug žymių kun-

gu, rašytojų, švietėjų, knygnešių, tokių, kaip kunigas Antanas Tatarė, vyskupas Pranas Būčys, prel. Mykolas Krupavičius, vyskupas Justinas Staugaitis, kun. prof. Jonas Totoraitis, Vincas Mykolaitis-Putinas, ir daugelis kitų.

Seinių dvasinė seminarija spaudos draudimo laikotarpiu atliko svarbų vaidmenį tautiniame Lietuvos atgimime – buvo lietuviškų laikraščių ir knygų nelegalaus platinimo židinys. Seinių kunigų seminarijos veikla buvo brutaliai nutraukta 1919 m., kai, kilus Lietuvos-Lenkijos konfliktui, Lenkijos valdžia ištrėmė seminarijos profesorius ir klierikus už demarkacijos linijos.

Meninė programa

Meninėje renginio dalyje pasirodė Seinijs krašto mokyklų mokiniai bei Suvalkų lietuvių vaikai. Pažymėtina, kad šiame krašte nėra nė vienos gry-

nai lietuviškos mokyklos: veikia tik lietuviškos klasės Krasnovo ir Krasnagrudos mokyklose. Lietuvių kalbos pamokos, kaip papildomas, neprivalomas dalykas, dėstomos Aradnykų, Klevų, Seinių pradinėse mokyklose. Šiais metais lietuviškų organizacijų bei tėvų pastangomis pirmą kartą lietuvių kalbos pradėta mokyti Ramoniškių vidurinėje mokykloje, Krasnapolio valsčiuje.

Meninė programos dalį paruošė minėtų mokyklų lietuviai mokytojai. Programoje dalyvavo taip pat Seinių parapijos choras ir Dusnyčios kaimo etnografinis ansamblis. Danutė Valukonytė, Lietuvių švietimui ir kultūrai remti fondo "Seina" tarybos pirmininkė, supažindino su šio neseniai įsteigto fondo tikslais, pakvietė bendram darbui visus, kam rūpi lietuviškos tautinės savimones, kalbos, kultūros išlaikymas šiame krašte.

(Nukelta į 2-rą psl.)

Seinijs krašto Krasnagrudos mokyklos lietuviškas, atlikusias dalį meninės programos Seinių kunigų seminarijos 170 metų sukakties iškilmėse Seinuose

Savaitė Lietuvoje

Sudaryta nauja vyriausybė

ELTA skelbia gruodžio 4 d., kad Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas pasirašė dekretą dėl aštuntosios vyriausybės sudarymo. Kabinetai vadovauja prieš savaitę ministru pirmininku paskirtas Gediminas Vagnorius. Prezidentas paskyrė septyniolika ministrų: Aplinkos apsaugos – Imantą Lazdinį, Ekonomikos – Vincą Babilų, Finansų – Rolandą Matiliauską, Krašto apsaugos – Česlovą Stankevičių, Kultūros – Saulių Šaltenį, Pramonės ir prekybos – Laimą Andrikiene, Ryšių ir informatikos – Rimantą Pleikį, Socialinės apsaugos ir darbo – Ireną Degutienę, Statybos ir urbanistikos – Algį Čapliką, Susisiekimo – Algį Žvaliauską, Sveikatos apsaugos – Juozą Galdiką, Švietimo ir mokslo – Zigmą Zinkevičių, Teisingumo – Vytautą Pakalniškį, Užsienio reikalų – Algirdą Saudargą, Valdybos reformų ir savivaldybių reikalų – Kęstutį Skrebį, Vidaus reikalų – Vidmantą Žiemelį, Žemės ūkio – Vytautą Knašį.

Naujoje vyriausybėje yra vienuolika Seimo rinkimuose daugumą laimėjusių Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) narių – L. Andrikenė, I. Degutienė, J. Galdikas, V. Knašys, R. Matiliauskas, V. Pakalniškis, R. Pleikys, K. Skrebys, S. Šaltenis, V. Žiemelis, A. Žvaliauskas. Dalyvauja vienas TS(LK) rėmėjas (V. Babilius), trys krikščionių demokratų partijos atstovai (A. Saudargas, Č. Stankevičius, Z. Zinkevičius), du centristai (A. Čaplikas, I. Lazdinis). Vyriausybė visus įgaliojimus dirbti gaus, kai seimas patvirtins jos veiklos programą ir kabineto nariai atliks priesaikas. Programos projektas parlamentui buvo pateiktas gruodžio 5 d.

Pagal Vyriausybės įstatymą Lietuvoje yra 19 ministerijų. Nepaskirti kol kas Miškų ūkio ir Energetikos ministrai. Tačiau valdančioji konservatorių ir krikščionių demokratų koalicija ketina reformuoti vyriausybės struktūrą. Numatoma naikinti Miškų ūkio, Energetikos, Ekonomikos, Pramonės ir prekybos bei Aplinkos apsaugos ministerijas. Vietoj jų bus steigiamos Europos reikalų, Ūkio bei Aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių ministerijos.

Nauji diplomatų paskyrimai

Kaip praneša ELTA, lapkričio 21 d. naujais Italijos ambasadorius Vilniuje Mario F. Gazzola įteikė Lietuvos prezidentui Algirdui Brazauskui skiriamuosius raštus. Jis pakeitė buvusį ambasadorių Franco Tempestą. Savo kalboje įteikimo iškilmėse jis pareiškė Italijos norą remti Lietuvos siekius tapti Europos sąjungos nare bei viltį, kad dvišaliai santykiai bus plečiami visose srityse.

Šiame numeryje

Atstatyti pasitikėjimą

Ateina naujoji valdžia, nes buvęs vadovavimas pasmerktas

Seminarijos sukaktis ir dabarties rūpesčiai

Paminėta Seinių kunigų seminarijos 170 metų sukaktis

Tautos moralė ir valstybės gerovė

Ateistinis komunizmas pakirto pavergtųjų tautų moralę

Žuvusieji mums nėra žuvę

Persekiotas kun. Alg. Keina aukojosi Mišias KGB rūmuose

Balsas, kurį girdi visa Lietuva

Pokalbis su Lietuvos katalikų radijo vadovu V. Žuku

Latvijos ir Lietuvos nesutarimai

Latvius suerzino Maišiagalos memorandumo atšaukimas

Dienos po itališkų dangumi

Ir atostogaujant teko susikaupti prie politinių žinių

Jaltos sutartis – kazokų žūtis

Kiek žmonių buvo sužeista ar mirė, niekas nežino

"Visi žemės vaikai"

Tai viena įdomiausių naujosios Lietuvos knygų

Gruodžio 2 d. paskelbta, kad buvusio seimo narys socialdemokratas Vytautas Plečkaitis paskirtas Lietuvos ambasadoriumi Ukrainoje. Jam, o taip pat ir prezidento patarėjui užsienio politikos klausimais Neriui Germanui, suteiktas nepaprastoji pasiuntinio ir įgaliotojo ministro diplomatinis rangas. Jis pakeičia iš Kijevo atšaukiamą Romualdą Ramošką, kuris yra įtariamamas dokumentų klastojimu.

Buvęs Lietuvos ambasadorius Didžiojoje Britanijoje Justas Paleckis paskirtas ambasadoriumi Portugalijoje, o ambasadorius Italijoje Romanas Podagėlis paskirtas Lietuvos ambasadoriumi Maltoje.

Valstybinė skola

Spalio 1 d. Lietuvos valstybinė skola siekė 981.5 milijonus JAV dolerių, skelbia ELTA. Pagal pasirašytą sutartį suteikta 1.79 milijonai JAV dol. paskolų, tarp kurių 1.324 milijonai JAV dol. – Lietuvos valstybės vardu ir 470 mln. su vyriausybės garantija.

Paimta beveik du trečdaliai sutartyse numatytų paskolų – 1.14 milijonai JAV dol., o paimta 1.124 milijonai. Iki spalio 1 d. grąžinta 158.5 mln. JAV dol. Daugiausia užsienio paskolų paskirstyta investiciniams projektams finansuoti, kuriai ir kiems energetikos ištekliams pirkti. Lietuvos valstybės vardu paskolų suteikė 18 pasaulio bankų ir finansinių institucijų. Pagal pasirašytą sutartį daugiausia lėšų skolina TVF (358 mln. JAV dol.), Pasaulio bankas – 189 mln., Europos sąjunga – 124.97 mln. JAV dol.

Pašalpos šeimoms ir statistika

Minimalusis gyvenimo lygis (MGL) Lietuvoje bus didinamas iki 100 litų nuo gruodžio 1 d., rašo ELTA. Padidės valstybinės pašalpos šeimoms, augančioms vaikams. Motinoms, pagimdžiusioms kūdikį, bus išmokama 6 mgl (600 litų) vienkartinė pašalpa. Moterims, besimokančioms mokykloje įstaigų dieniniuose skyriuose ir pagal valstybinio socialinio draudimo įstatymą nėštumo ir gimdymo laikotarpiu neturinčioms teisės gauti motinystės pašalpos, kiekvieną mėnesį mokama .75 MGL arba 75 litų pašalpa. Tokio pat dydžio pašalpa kiekvieną mėnesį bus mokama už kiekvieną iki trejų metų vaiką.

Lietuvos statistikos departamentas skelbia, kad spalio pradžioje Lietuvoje gyveno 3,709,100 žmonių, 2,729 mažiau negu metų pradžioje. Priežastis – mažesnis natūralus prieauglis (70.3% sumažėjimo) bei migracija. Per devynis šiu metų mėnesius gimė 30,242 kūdikiai, 1,469 mažiau negu per praėjusių metų tą patį laikotarpį, o mirė 659 gyventojais mažiau. RSJ

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.

Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-1336.

Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaiztutienė. Metinė prenumerata – \$40, pusmetinė – \$20, mėnė – \$50, garbės – \$60 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular \$40.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

RELIGINIAME GYVENIME

Rietavo Lauryno Ivinskio vidurinė mokykla spalio 26 d. Mišiomis paminėjo 400 metų sukaktį. Tai viena seniausių Lietuvos mokyklų. Ta proga vysk. A. Vaičius pašventino mokyklos vėliavą ir sukakčiai skirtą paminklinį stulpą. Sveikino vyskupas ir iškilinė dalyvavęs švietimo ir mokslo ministeris St. Domarkas.

Lietuvos katalikiškųjų mokyklų mokytojų draugijos atstovai spalio 31 – lapkričio 3 d.d. dalyvavo Vokietijos Augsburgėje vykusiame kongrese "Katalikiškoji mokykla – gyvenimo centras". Suvažiavę buvo apie 100 atstovų iš įvairių Europos valstybių. Kongresą rengė Europos katalikų švietimo komitetas, į kurį šiais metais įstojo ir Lietuvos kat. mokyklų mokytojų draugija. Pastarajai šiuo metu priklauso 166 mokytojai, dirbantys 17-koje auklėjimo įstaigų.

Moksleivių ateitininkų ruošens akademijoje Raseiniuose spalio 25-27 d.d. dalyvavo apie 270 moksleivių bei vadovų iš visos Lietuvos. Tai bene gausiausias to pobūdžio suvažiavimas. Paskaitas skaitydavo dr. A. Žygas, prof. K. Skrupskelis, kun. R. Grigas. Renginio dalyvių globėjo Raseinių klebonas kun. G. Jankauskas. Rimtos studijos buvo derinamos su laisvalaikio bendravimu. Apžvelgta Vatikano II istorinė reikšmė, aptartos dabartinio jaunimo problemos, paliestas tikrosios laisvės klausimas, pasakota apie filosofijos keliamus klausimus bei bandymus ieškoti atsakymo. Diskutuota apie pasaulį ir kasdienybę sutinkamą prievartą bei būdus jai įveikti. Dr. A. Žygas ragino moksleivius neprarasti idealizmo. Linksmavakaryje grojo etnografinio ansamblio "Kupolė" muzikantai.

"Gyvųjų akmenų" bendruomenės spalio 27 d. Kauno Vytauto Didžiojo un-to salėje surengta dvasinio atsinaujinimo diena "Atgaila – atsinaujinimo pradžia" sutraukė apie 1000 dalyvių. Trys šimtai atvyko iš kitų Lietuvos miestų. Buvo svečių net iš Punsko. Buvo įregistruoti 48 maldos grupelių atstovai. "Gyvųjų akmenų" bendruome-

nės koordinatorių Ant. Jonauskis mano, kad tokį gausų dalyvių skaičių iš dalies galėjo lemti rugpjūčio pradžioje surengta kun. E. Tardifo evangelizacija su išgydymo pamaldomis.

Kalbėtojų tarpe savo patirtimi dalinosi svečiai iš Anglijos ir JAV-bių. Grupei "Katalikybė ir tautiškumas" vadovavo švietimo ir mokslo ministerijos tautinių mažumų skyriaus vadovas Vyt. Toleikis. Mišias koncelebravo 5 kunigai, pamokslą pasakė kun. K. Rugevičius.

Nuo spalio mėn. "Gyvųjų akmenų" evangelizacijos centro adresas: Vilniaus g. 3, Kaunas, tel. ir faksas 8-27-202637; arkivyskupijos evangelizacijos centras – Vilniaus g. 7, tel 8-27-201052.

Lietuvos samariečių bendrijos konferencijoje Jurbarko buvo pasveikintas pirmininkas Ant. Račas, Vokietijoje apdovanotas Pirmojo laipsnio Kryžiaus ordinu už nuopelnus plėtojant socialinius ryšius tarp Lietuvos ir Vokietijos. Apdovanotąjį pasveikino Telšių vysk. A. Vaičius, svečiai iš Vokietijos ir kt. Konferencijos metu į samariečių bendriją priimta naujų narių.

Ekumeninė viso Šv. Rašto laida rengiamasi išleisti Lietuvoje. Leidėjas – Lietuvos Biblijos draugija, kurios pirmininkas yra prel. profesorius Antanas Rubšys, vykdomasis direktorius – Mykolas Mikalajūnas. Ši laida yra skirta visoms krikščioniškomis konfesijoms. Šv. Rašto vertėjai iš originalinių kalbų: S. Testamento – prel. A. Rubšys, N. Testamento – kun. Č. Kavaliauskas. Be to, rengiama ir katalikiškoji viso Šv. Rašto laida, kuri skirsis nuo ekumeninės kai kuriais redakciniais savitumais, įvadais į paskiras dalis, komentarais ir kalbiniais išsireiškimais. Ekumeninės laidos savikaina bus apie 60 litų. Numatomas tiražas – 5000 egz. Lietuvos Biblijos draugija yra išleidusi kreipimąsi į visuomenę, kuriame prašoma finansinės paramos. Adresas: Lietuvos Biblijos draugija, J. Basanavičiaus g. 16-121, 2009 Vilnius. Tel. +(3702) 65-26-56; faksas +(3702)23-19-47.

Pavargo darbščios rankos,
 Nurimo gera širdis,
 Liko nebaigti darbai
 Ir tuščia vieta prie stalo...

PADĖKA

A+ A

JURGIUI TREČIOKUI

mūsų mylimam ir brangiam vyrui bei patėviui staiga mirus,

didžio skausmo valandose nuoširdžiai dėkojame kun. A. Žilinskiui už maldas budėtuvių ir laidotuvių metu. Ačiū P. Šturmui už vargonavimą ir giesmių palydą pamaldų metu.

Nuoširdžiai dėkojame karsto nešėjams, giminėms, draugams ir pažįstamiems, atvykusiems iš toli ir arti, už gražias gėles, aukas, užuojautas žodžiu, raštu, telegramomis ir telefoniniais paskambinimais.

Dėkoju B. Stanulienai už pusryčių paruošimą, mieloms ponios už gausų pyragų stalą ir B. Maziliauskienei už šeimos vardu tartus padėkos žodžius. Ačiū dar kartą visiems, kurie vienu ar kitu būdu prisidėjote prie mūsų mylimo Jurgelio paskutinės žemiškos kelionės. Jūsų dalyvavimas palengvino mūsų liūdėsį –

Liūdinti žmona Marta ir podukra Dana su šeima

Tautos moralė ir valstybės gerovė

VILIUS BRAŽENAS

Naujasis Lietuvos seimas ir nauja jį atspindinti vyriausybė stovi prieš nepavydėtina didelę problemų kupetą. 50 metų maskvinio komunizmo ir ketveri Maskva-Vilnius LDDP valdymo metai iš Lietuvos išspaudė daug ekonominių ir dvasinių gyvybinių svyrų.

Blogiausia, kad iš totalitinio košmaro išsiveržiančiai tautai sunku tikėtis tvirtos moralinės paramos iš Vakarų. Mat Vakarai patys per vadinamąjį "kultūrinį marksizmą" yra išsmaginusi moralinio nuosmukio paliečiai.

Beveik prieš keturis dešimtmečius daug JAV konservatyvių mastytojų, dvasiškių, politikų bandė informuoti amerikiečius apie moralinio nuosmukio pavojų. Deja, daug "liberalių" intelektualų, ir net dvasiškių, kreipė visą dėmesį "socialinės inžinerijos" materialistinėn pusėn ir labiau rūpinosi pasaulinio ginklavimosi (tikrumo – vie- našališko JAV nuginklavimo) klausimais.

Seinų kunigų seminarijos 170 metų sukakties iškilinėje deklamuoja lietuvaitė iš Ramoniškių lenkiškos mokyklos

Seminarijos sukaktis ir dabarties...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Lietuviškumo slopinimas

Seinijos kraštas šiandien išgyvena gilų lietuviško tautinio identiteto krizę. Iš daugelio priežasčių viena svarbiausių lietuviškos mokyklos neturėjimas Seinuose, vis dažnesnės mišrios vedybos, psichologinis lenkiškos aplinkos nusiteikimas (lietuvis šiame krašte yra antros klasės pilietis), palankumo ir nuoširdumo stoka Seinų miesto valdžiai aplinkoje.

Pažymėtina taip pat, kad šiuo metu Seinų parapijoje nėra nė vieno lietuviškai mokančio kunigo. Seinų lietuviams kas sekmadienį patarnauti atvyksta mokantis lietuviškai Gibų parapijos klebonas kun. Z. Parakevičius.

Kultūros centras

Dideles viltis Seinijos krašto lietuviai sieja su Lietuvių kultūros centru, statomu Seinuose Lietuvos vyriausybės lėšomis. Ateityje čia turėtų įsikurti Lietuvos respublikos konsulas, taip pat prieglaudą bei pastogę tikisi rasti lietuviška mokykla, lietuvių meno ansambliai, organizacijos, jaunimas, kurie iki šiol neturi kur susirinkti.

Lietuvių kultūros centro statyba buvo planuojama baigti 1997 m., bet atrodė, kad taip neįvyks. Šiais metais pradėjo šlubuoti statybos finansavimas. Iš ministerio pirmininko M. Stankevičiaus pažadėtų dviejų milijonų litų į Seinus atplaukė tik jų dalis (įdomu, kur užkliuvo likusieji pinigai?).

Didelių statybos komiteto pastangų dėka pavyko šiais metais uždengti dalį stogo, kad žiemai atėjus gamta nesunaikintų to, kas jau padaryta.

Suprasdami sunkią ekonominę Lietuvos padėtį, Seinijos lietuviai vis dėlto tikisi, kad ši statyba nesitęs metų metais. Statybos komiteto pirmininkas Algirdas Skripka su atsargiu optimizmu sakė, kad šio šimt-

Laimei, nors ir vėlokai, JAV kyla nuosmukiui organizuoto pasipriešinimo banga krikščioniškose bendrijose, visuomeninėse organizacijose ir net politinėje veikloje. Į ją įsijungia autoritetinių balsų net ir iš ne-lauktų intelektualinių sluoksnių.

Ką tik pasirodė knyga "SLOUCHING TOWARDS GOMORRAH: Modern Liberalism and American Decline." Lietuviškai "SLINKTIS GOMOROS LINK": Modernus liberalizmas ir Amerikos nuosmukis". (Pasirodo, autorius Robert H. Bork "moderniu liberalizmu" vadina išsigimusį klasikinį liberalizmą – jo priešingybę, kurį savo rašiniuose vadina "liberalizmu" kabutėse).

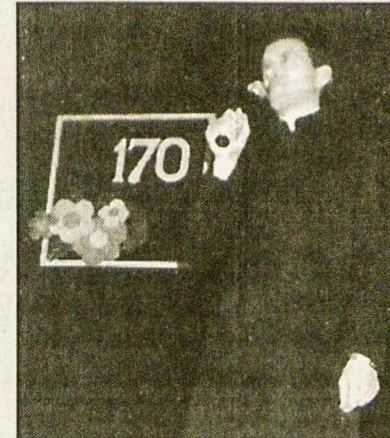
JAV moralės klausimus giliai, plačiai ir skaudžiai minėtoje knygoje nagrinėja ne dvasiškis, o pasaulietis, konstitucinės teisės mokslininkas, teisininkas, teisėjas Robert H. Bork. Knyga parodo, jog ne be pagrindo "modernieji liberalai" puolė pamonon, kai teisėjas Bork buvo pristatytas senatui kandidatui į JAV aukščiausiąjį teismą. JAV

kairieji, sukėlę neregėto laipsnio šmeižtų bangą, paveikė vyriaujančią demokratų grupę senatė, kuris atmetė jo kandidatūrą.

Apie Bork knygą pasirodė daug įdomių komentarų dešiniojoje JAV spaudoje. Nors pavyko šią knygą greitai gauti per vietinę biblioteką, greičiau skaityti angliškai sugebą žurnalistai pralenkė savais komentarais. Kai kurie knygą apibūdino kaip garsų aliarmo skambutį Amerikos patriotams, besisielojantiems krašto likimu. Pagaliau ir autoriaus išvada gana aiški: moraliai sugniužusi tauta neišvengiamai veda savo valstybę į sugniužimą. Daugelio nustebeimui, dažnai atviros moralinės taršos akivaizdoje autorius net kalba apie cenzūrą. Mat ne kartą istorija yra parodžiusi, kaip amoralumas ir valdžios korupcija ardo valstybinio drabužio siūles.

Gal būtų pravartu tai prisiminti ir Lietuvos politikams bei jų patarėjams iš užsienio. Pasaulis pamatė, kaip ateistinis komunizmas pakirto ir sumaitojo ne tik rusų, bet ir pavergtųjų tautų moralę. R. Bork savo knygoje teigia ir įrodo, jog amerikiečių moralę maitoja "modernusis liberalizmas". Konservatyviame TV tinkle NET teko girdėti amerikietišką "liberalizmą" tapatinant su "kultūrinio marksizmu".

Knygą mini ir daugeliui lietuvių žinomas Lietuvos nepriklausomybės bylų rėmęs, žurnalistas Charley Reese. Jis atkreipė dėmesį į tai, kad už Amerikos nuosmukį kalti ne vien tie, kurie Ameriką grovė, bet ir tie, kurie tai matydami tylėjo ir buvo pasyvūs. Sunku pamiršti atkirus ir raginimus išeivijos tautiečiams jungtis į amerikiečių pastangas stabdyti Amerikos pamatų griovimą. Per dažnai buvo sakoma: "tai mūsų neliečia..." Tikriausiai ne vienas tokių "nepaliestųjų" šiandien bijo išeiti į viešą parką pasivaikščioti ir sėdi už keliais užraktais užrakintų namų durų. Todėl ir Lietuvoje šiandien visi, net ir bedieviai, kurie sakosi esą patriotai, turėtų remti Lietuvos krikščionių pastangas pakelti dvasinę tautos lygį.

Kauno tarpdiecezinės kunigų seminarijos rektorius kun. E. BARTULIS kalba Seinų kunigų seminarijos 170 metų sukakties iškilinėje Seinuose.

mečio pabaigoje – 1999 metais – Lietuvių kultūros centro statyba galbūt bus baigta. Ši įstaiga tarnaus visų pirma Lietuvos kultūros, meno populiarinimui, stiprinimui Lietuvos prestižą šiame krašte, kur lietuvių-lenkų santykiai visuomet buvo sudėtingi, o dažnai – nedraugiški.

PADĖKA

A+ A

ONA PLENIENĖ-VENSKAITYTĖ

sunkios ligos įveikta paliko šį pasaulį 1996 m. liepos 18 d.

Nuoširdžiai dėkoju Priskėlimo parapijos klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, ir kun. Liudui Janušai, OFM, už maldas, kun. Eugenijui Jurgučiui, OFM, už maldas laidotuvių namuose ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Esu dėkingas draugams ir pažįstamiems, pareiškiusiems užuojautą žodžiu, raštu bei spaudoje čia ir iš Lietuvos. Dėkoju visiems, užprašiusiems Mišias, dalyvavusiems laidotuvių namuose ir kapinėse.

Nuoširdžiai dėkoju "Tėviškės žiburių" darbuotojams už manęs netekties prisiminimą. Mano nuoširdus ačiū velionės draugei Angelei Gontienai už pagalbą man sunkioje valandoje, A. ir A. Laurinaičiam už velionės lankymą ligoninėje, A. Jurcevičienei už paskutinės kelionės įamžinimą.

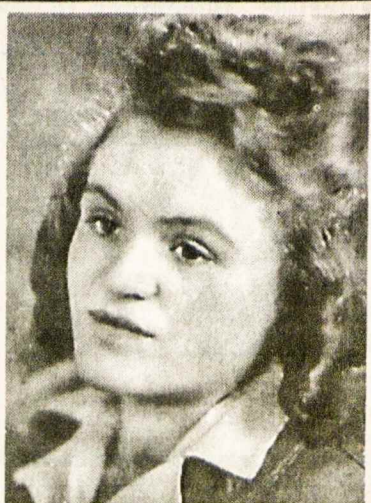
Su nuoširdžia pagarba –

vyras Aleksas

Prisimename savo brangią mamytę, močiutę ir žmonelę

A. a. ALDONĄ KRYŽANAUSKIENĘ-REIVYTYTĘ,

kuri prieš vienerius metus – 1995.XII.15 atsiskyrė iš mūsų šeimos ratelio

Netekties skausme ir sielvarte susilaukėme daugelį užuojautų ir aukų Jos atminimui, už ką esame labai dėkingi ir tikimės, kad maldomis Ji bus prisiminta ir per šias metines.

A. a. Aldonėlė buvo ir bus mums visiems šeimoje kaip nepamainomas pavyzdys tolimesniame mūsų šios žemės gyvenime. Dėkingi mes liekame Tau, brangioji, ilgame prisiminime. Iki pasimatymo amžinajame Dievo pasaulyje –

Tavo vaikai, vaikaičiai ir vyras Viktoras

A+ A

STASIUI BERŽINIUI

tragiškai žuvus,

žmoną REGINĄ, dukras ir sūnus su šeimomis bei gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

Marcinkevičių šeima

A.a. RAMUTEI GRIGONIENEI

amžinybėn iškeliavus,

reiškiame nuoširdžią užuojautą vyriui ADOMUI, mielam mūsų jaunystės ir mokslo draugui, sūnams – JUOZUI, ALEKSUI, RIMUI su šeimomis ir giminėms –

R. Banaitytė-Hennings

Angelė Raulinaitienė

Vytautas Saliamonas

A+ A

D. KUPČIKIENEI

mirus JAV-se,

nuoširdžią užuojautą dukterėčioms FILOMENAI MAŠALIENEI, LILIJAI KYBARTIENEI, ALDONAI DULAITIENEI su šeimomis reiškia –

Joana Bubulienė

Diana Wiese

Edvardas, Aldona Bubuliai

MYLIMAI MAMYTEI

mirus,

Vlado Pūtvio kuopos vadui VYTAUTUI PEČIULIUI bei artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą –

DKL Algirdo šaulių kuopos valdyba

MIELAI MAMYTEI

a.a. JULIJAI PEČIULIENEI

iškeliavus amžinybėn,

nuoširdžią užuojautą reiškiame dukrai ALDONAI STUNGURIENEI su šeima, sūnui VYTAUTUI su šeima, giminėms bei artimiesiems ir kartu liūdime –

Onutė Azubalienė

B. B. J. Degučiai

Vitalija Kalinauskienė

B. S. Prakupai su šeima

A. P. Kružikai su šeima

A+ A

JULIJONAI PEČIULIENEI

užbaigusiai žemišką kelionę,

sūnų VYTAUTĄ PEČIULĮ su šeima ir dukrą

ALDONĄ STUNGURIENĘ su šeima

nuoširdžiai užjaučiame –

Z. P. Jonikai

E. K. Latviai

B. K. Pečiuliai

G. F. Šiaučiūnai

R. R. Pečiuliai

I. S. Maksimavičiai

A. Schuman

T. Čirušytė

Buvusi komunistinė valdžia nežymiai praleisdavo Rezistencijos dieną. Aišku, paminėti ir pagerbti "banditus" jiems nesinorėjo. Bet ta diena nelikdavo nepastebėta patriotiškai nusiteikusių žmonių, partizanų draugų ir bendražygių. Kasmet jie susirenka pasimelsti ir padėti gėlių prie tų neseniai buvusių nežinomų kapų.

Prienu krašto žmonės 1996 m. lapkričio 3 d., dar neišblėsus Vėlinių susimąstymo nuotaikai, aplankė partizanų kapą Prienu šile, nuvažiojo prie paminklinio akmenų penkių žuvusių partizanų Senavaičių sodyboje. O pagrindinis renginys vyko Šilavote, kurį pokario metais vadindavo "16-tąja respublika", nes čia nuo aktyvios pasipriešinimo veiklos ypač karšta būdavo stribams ir enkavedistams. Bet ir laisvės kovotojų daug žuvo šiose apylinkėse. Stribai veždavo ir versdavo juos už kapinių tvoros, ir ten buvusias bulvių duobes, prieš tai išniekinę prie šventorių.

Toje vietoje, kur išsiėjo daug partizanų kaulų, Atgimimo metais buvo pastatytas medinis kryžius. Kad kapinaitės būtų

panašios į kapinaites, šią vasarą partizano Jono Matukevičiaus ir Šilavoto seniūno Antano Gluoksnio iniciatyva buvo pastatyta dešimt vienodų simboliškų cementinių kryžių, nors vietinių gyventojų žiniomis čia turėtų ilsėtis apie 50 partizanų. Tai Jonas Vyšniauskas – Lokys, Justinas Marčiulaitis – Milžinas, Aldona Marčiulynaitė – Astra, Klemensas Baltrušaitis – Kurtas ir daugelis kitų.

Už juos visus tą dieną buvo aukojamos šv. Mišios Šilavoto šventovėje. Po jų šaulių ir partizanų eiseną su vėliavomis nužengė į kapinaites. Čia buvo pašventinti kryžiai. Kalbėjo partizanas Jonas Matukevičius, daug istorinės medžiagos apie šį kraštą surinkęs kauniečių Vytas Juodsnukis, Birštono ir Prienu šaulių kuopos vadas Saulius Smailys. Dainavo Birštono šaulių ir Šilavoto moterų ansambliai.

Po minėjimo šauliai su daina žygiavo per miestelį ir kultūros namus, kur sušalusių dalyvių sušildė gerai prikūrenta krosnis ir garuojanti kava.

Birutė Jonelienė

Šv. Mišios KGB rūmuose Vilniuje 1996.X.27 už įvairių laikų sukilėlius ir kankinius. Dešiniame šone prie paveikslų – KGB persekiotas kun. A. KEINA ir politinis kalnys inž. S. ŽUKAS, kairiajame šone – Vilniaus arkikatedros choras

Lietuvą po 52 metų aplankius XIII

JUOZAS ŽYGAS

Iki šiol rašiau, su mažomis išimtimis, apie tai, kaip Lietuva ir Vilnius atrodė. O dabar trumpai – apie archeologų vykdomus darbus.

Turbūt 1996 m. balandžio mėn. JAV LB Kultūros tarybos posėdžio metu suskambėjo telefonas. Pirmininkė atėjusi pasakė: skambino Lietuvos ambasadorius dr. Alfonsas Eidintas ir pasakė, kad yra parengtas KGB filmas. Aš susidomėjau ir pasakiau, kad su tuo filmu nebūtų taip, kaip su liūdnei pagarsėjusiu Lietuvos kovų ir kancijų istorija. Mat kai paminėjo, kad tai bus apie KGB, aš pagalvojau – tai gali būti apie pagražintus, perdažytus ir išpuoduotus KGB rūmus. Pirmininkė Alė Kėželienė paskambino ambasada ir pranešė: už keleto savaitių aš vyksiu į Vilnį ir galėsiu peržiūrėti minimą filmą.

Atlikęs įvairias keliones, atsiminiau tą įspareigtą peržiūrą. Pradėjau skambinti man pateiktais telefonais. Kol išsiaiškinau, kokių reikalų, jie suprato, kad tai liečia archeologinius darbus. Reiškia, ne KGB ir net ne Vidaus reikalų ministerija. Pagaliau pavyko susisiekti su reikiamu archeologu ir sutariau susitikimą. Pasakiau, kuriuo metu iš kur išvažiuosiu ir troleibuso liniją, išlipsiu prie katedros. Iš troleibuso išlipęs ir skersai gatvę perėjęs, nors buvo daugiau žmonių, bet vienas ateinantis vyras man atrodė, kad bus tas ieškomas archeologas. O jis irgi mane panašiai atpažino. Nuėjome į dabartinę jo darbovietę, valdovų rūmų kasinėjimus.

Užėjome į vieną iš ten esančių pastatų. Vienoje patalpoje buvo lyg muziejus, kur buvo rodiniai įvairių iškastų daiktų ir buvusių rūmų detalių. Po to ėjome rūmų liekanų apžiūrėti. Išlikusi tėra tikta duobė. Virš tos duobės ir jos aplinkos yra plastikinis stogas. Atrodė, lyg būtų mažas dengtas stadionas. Kasinėjimai yra tuo naudingi, kad atskleidžia Vilniaus praeitį. Ir

čia, panašiai kaip katedros požemiuose, yra treji pamatų sluoksniai. Apatiniai turbūt minėdauginiai, virš jų vytautiniai ir paskutiniai – Žygimanto Augusto. Toje duobėje įvairiomis progomis yra rengiami vaidinimai. Iki atstatymo buvusiųjų valdovų rūmų dar yra labai tolimas kelias. Be to, jeigu ir bus atstatyti, tai tik jų išorė, nes vidaus įrengimo nėra tikslų duomenų ir nebus pinigų.

Pabaigę susipažinimą su valdovų rūmų kasinėjimu ir tyrimo darbais, ėjome į kitą patalpą, kurioje man parodė filmą apie buvusio Tuskulėnų dvaro paslaptį. Dėl šio filmo turbūt ir prilipo tas KGB, o dėl jo ir man teko ta peržiūra.

Manau, kad jau visi esate skaitę ir girdėję apie tai, kad ši vieta anais laikais buvo uždara nuo žmonių akių ir apie ją niekas nedrįso kalbėti. Todėl garas, gal anksčiau buvęs tvirtas, buvo paverstas masiniu kapinyne. Nežinau ar apskaičiavimai jau yra baigti, bet buvo minima apie 800 aukų.

Čia buvo vežami daugiausia tie, kurie buvo nužudyti KGB rūmuose. Dėl to tie rūmai ir yra dabar taip saugomi, ir perstatinėjami. Visi tie nelaimingieji buvo nužudyti šūviu į pakaušį, ir dar antru – patikrinamuoju. Kai kurių aukų rasti sulaužyti kaulai.

Filme matyti, kaip kruopščiai kasinėjimai buvo vykdomi, daugiausia naudojant gramdukus ir šepetukus. Visa tai yra nufilmuota ir nufotografuota. Suguldžius vieną nužudytųjų eilę, buvo užklojami tolimi (stora asfaltuotas ir žvyruotas popierius). O ant jų – kita eilė ir taip toliau.

Buvo stengiasi surasti palaikus a.a. vyskupo Vincento Borisevičiaus, nužudyto 1947 m. Buvo rašyta, kad NKVD-istai reikalavo jį viešai pasmerkti partizaninę veiklą. Žinoma, jis to nepadarė. Pirmiausia buvo atkasti tik vieno žmogaus atskirai palaidoto palaikai. Buvo manyta, kad tai vysk. V. Borisevičiaus palaikai, nes ūgis ir amžius maždaug atitiko. Taip pat buvo auk-

siniai dantys. Bet nei giminės, nei buvusieji pažįstami negalėjo pasakyti, kiek tų dantų jis turėjo. Paskui nuodugniau tyrinėjant ir matavimus darant buvo pastebėta, kad viena koja trumpesnė. Tokiu atveju, jis turėjo šiek tiek šlubuoti. Bet giminės ir jį pažinojusieji žmonės teigė, kad jo šlubavimo nebuvo pastebėję. Buvo prieita išvada, kad tai nėra vyskupo Borisevičiaus palaikai. Lukiškių kalėjimo ir KGB archyvuose buvo ieškoma pavardžių ir datų, kada ir kiek buvo nužudyta. Pagaliau vienoje vietoje, kuriai duotas kapo 18 numeris, rasti palaikai, kurie pagal visus duomenis laikomi apytikriais vyskupo Borisevičiaus palaikais.

Man ką tik į Vilnį atvykus, buvo rašoma, kad dvasiškija būtų priešinga tų aukų palaikų viešam rodymui. Esą jie turėtų būti su tinkama pagarba ir orumu palaidoti. Aš, tuo reikalu kalbėdamas su archeologu, pasakiau, kad palaidoti juos reikėtų, bet nereikia palaidoti ir pračties. Pagal esamus griaučius (nereikia daugelio) padaryti molio ar plasmės formas-negatyvus ir paskui iš plastmasės ar kitokios medžiagos atlikti. Pagal turimas nuotraukas tiksliai visus viršutinio sluoksnio kapus atstatyti ir uždengti stiklu. O aplinkui padaryti taką. Visą tą garažą paversti komunizmo aukų memorialu.

Dabar jau vėl, bet reikėjo ir vieną iš labiausiai nuniokotų šventovių (rodos šv. Kotrynos) palikti taip, kaip buvo, ir tokį komunizmo paminklą su tinkamais paaiškinimais rodyti ekskursijoms. O dabar, viską atremontavę, išdažę ir užkasę, nieko nepaliksime ateičiai. Proporcinei gal daugiau nukentėję kaip kitos tautos paliksime tik švariai išdažytas kankinimų ir žudymų kameras. O tai, kas mūsų parašyta, mažai kas teskaitys, o ir skaitantieji tuo nepatikės. Gal bus tokių, kurie pasistengs, kad teltų Apydydo Juozaičio žodžiai: "Sovietmetis tai buvo aukso amžius lietuviškai kultūrai". (B.d.)

Žuvusieji mums nėra žuvę

Pamaldos buvusiuose KGB rūmuose Vilniuje

1996 m. spalio 27 d. buvusių KGB rūmų Lietuvos gyventojų genocido aukų koplyčioje buvo aukojamos šv. Mišios už Lietuvos sukilėlius ir visus nukankintus Lietuvos žmones. Šv. Mišias aukojė KGB persekiotas Kauno Karmelitų parapijos klebonas kun. Algimantas Keina. Giedojė Vilniaus arkikatedros choras, vadovaujamas L. Pranulio. Prieš pradėdamas šv. Mišias gausiai susirinkusiems vilniečiams pračties istoriją priminė buvęs politinis kalnys inž. S. Žukas.

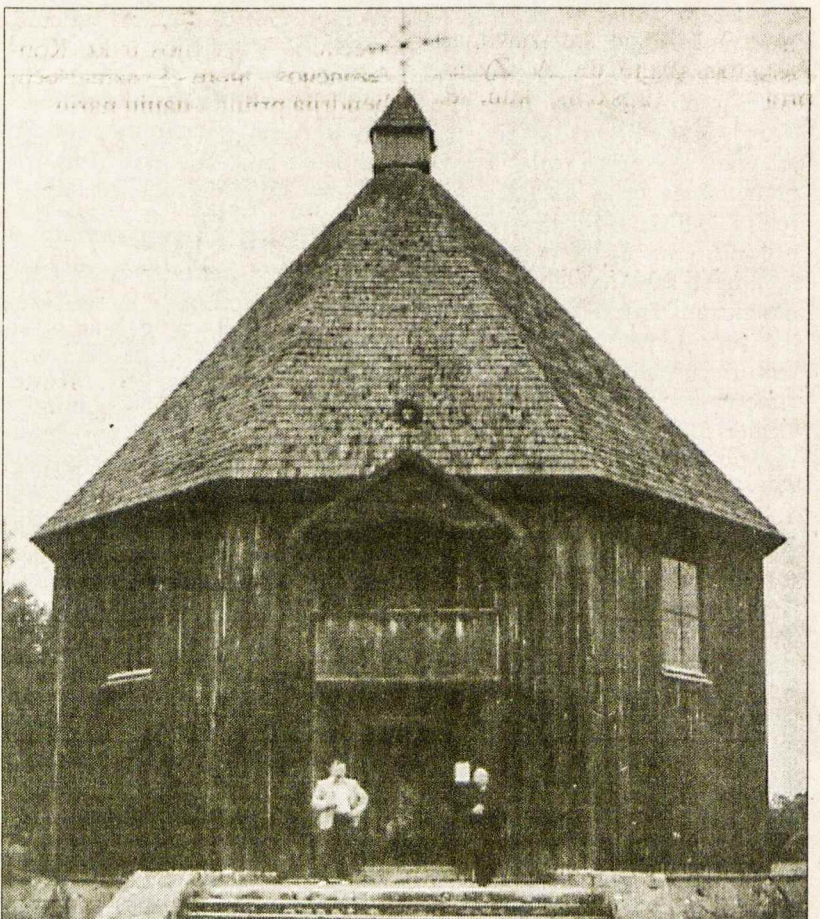
"Lietuvoje nuo senų laikų per Visų šventųjų dieną ir Vėlines prisimenami mirusieji. Tokia tautos tradicija. Net ir sovietinės okupacijos laikais, nežinrint ateitinės valdžios draudimų, gyventojai aplankydavo mirusių kapus ir padėdavo gėlytę ar uždegdavo žvakelę. Okupacijos metais buvo ypač bijomasi tautos žymių žmonių pagerbimo, nes pagerbimas buvo siejamas su Lietuvos istorija, kuri, vykstant nutautinimui, turėjo būti pamiršta. Turėjo būti pamiršti tautos didvyriai, kovoję ir žuvę už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. O tokių turime daug: tai 1861, 1863 ir 1941 m. sukilimų dalyviai, nužudyti kalėjimuose ir konclageriuose (Pravieniškėse, Červenėje, Pažaislyje, Rainiuose ir kitur) 1941 m. rusams traukiantis iš Lietuvos. Daug buvo nukankintų Sovietijos kalėjimuose ir lageriuose. Nevalia buvo padėti gėlių ir uždegti žvakelių ant dr. Jono Basanavičiaus, dr. Vinco Kudirkos ir kitų Lietuvai nusipelnusių žmonių kapų ir ant Romo Kalantos kapo, susideginusio Kau-nės už Lietuvos laisvę.

Bet istorijos ištrinti iš žmonių atminties neįmanoma. Šiandien mes žinome, kad Rusijos generalgubernatorius Muravjovas, pramintas koriku, pats prisipažino nužudęs 129 sukilėlius,

972 pėsčiomis išvaręs į Sibirą, kurie ten mirė, o kiek sukilėlių žuvo kovose su priešu, niekas nesuskaiciavo. Žinome, kad 1941 m. sukilime žuvo 2000 sukilėlių ir apie 2000 žmonių nužudė sovietų kariuomenė, traukdamasi iš Lietuvos. Vien tik buvusiuose KGB rūmuose sovietmečiu buvo nukankinti 788 žmonės. Manoma, kad šis nukankintų žmonių skaičius buvo didesnis, nes 135 baudžiamųjų bylų nerasta. Taip pat žinome, kad tūkstančiai Lietuvos žmonių amžinam poilsui atgule Sibiro platybėse. Šiandien pasi-melskime už visus žuvusius sukilėlius ir nukankintus Lietuvos žmones."

Kun. A. Keina padėkojo už kvietimą aukoti šv. Mišias buvusiuose KGB rūmuose įrengtoje koplytėlėje už visus Lietuvos kankinius ir sukilėlius. Jis pažymėjo, kad ir jis pats sovietų okupacijos metais čia buvo tardomas, jo namuose buvo daromos kratos. Kunigas ragino melstis už žuvusius ir nukankintus KGB rūmuose, Lietuvoje ir Sovietų sąjungos lageriuose bei kalėjimuose, mirusius tremtyje nuo bado, vargo ir nepakeliamo darbo, už didvyriškus Lietuvos žmones, kritusius kovose su pavergejais praėjusiamieji ir šiame šimtmečiuose. Lietuvių tauta maža, bet didvyriška, ji visada kovojo už savo laisvę ir, Dievui padedant, kova buvo laimėta. Labai gaila, kad dalis gyventojų talkino okupantams. Dabar nepriklausomoje Lietuvoje turime visi susitelkti kūrybingam darbui ir kurti tvirtą, laisvą valstybę. Prašykime, kad Dievas globotų mūsų šalį ir remtų mūsų siekius. Žuvusių už Lietuvos laisvę pamiršti nevalia! Po šv. Mišių buvo sugiedotas Lietuvos himnas ir giesmė "Marija, Marija".

Stasys Žukas

Senovinė medinė Aukštaitijos koplyčia Rumšiškėse. Prie jos stovi praeitą vasarą Lietuvą lankęs Anapilio parapijos klebonas kun. J. Staškus (dešinėje) su savo pusbroliu L. Kaciucevičiumi. Nuotr. K. Blūnaitis

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvos Namus)
Tel. 416 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

HOW SANTA TRAVELS THE GLOBE IN ONE NIGHT.

FINNAIR
GATEWAY TO THE WORLD

LAISVOJE TĖVYNĖJE

DAILIDĖS EŽERĖLIS

Alytaus bendrovė "Nuolydis" pradėjo valyti dumbliu ir sunkiais metalais užterštą Dailidės ežerėlį Alytaus pakraštyje. Prie jo bus įrengta poilsio zona, kurios dabar labai reikia augančio Alytaus gyventojams.

VAIKŲ ŽAIDIMAI KAPINĖSE

Daiva Brazauskienė "Lietuvos aidą" skaitytojus supažindina su nepaprastais vaikų žaidimais Telšių rajono Žarėnų kapinėse. Ten keturi 8-11 metų mokinukai nuvertė net 35 antkapius, aprašė juos raudo kreida, išspardė krepšelius, žibintus ir žvakides. Pasak Žarėnų vidurinės mokyklos mokytojų, jie visi, išskyrus vieną, yra drausmingi ir ramūs mokiniai. Atrodė, antkapius vartė tik pramogaudami. Tų vaikų tėvams dabar teks sumokėti administracinę baudą ir padengti vaikų padarytus nuostolius.

VYSKUPO ŽŪTIES SUKAKTIS

Telšių Žemaitės teatre šio miesto gyventojai prisiminė vysk. Vincento Borisevičiaus penkiasdešimties metų metines. Jis už drąsų žmogaus religinių teisių gynimą ir savo antisovietines mintis KGB saugumiečių buvo suimtas 1946 m. vasario mėnesį, uždarytas Vilniaus kalėjime ir žiauriai nužudytas tų pačių metų rudenį. Elvyros Sabalytės pranešimu "Lietuvos rytu", kankinio vysk. V. Borisevičiaus palaikai su kitų 706 kalinių palaikais buvo rasti 1994 m. Vilniuje atkastoje Tuskulėnų dvaro kapavietėje. Jis dabar yra laikomas Lietuvos patriotu iki kaulų smegenų. Oficialiai vysk. V. Borisevičiaus palaikų suradimas dar nėra patvirtintas. Jie nebuvo perlaidoti.

MIRTIS UŽBAIGĖ BYLAS

Panevėžio dramos teatro įsteigėjas ir ilgametis vadovas Juozas Miltinis mirė 1994 m. liepos 14 d., o artimųjų pradėtos bylos dėl jo palikimo baigėsi tik 1996 m. rudenį jų mirtimi. Spalio 16 d. Vilniuje mirė byloje ieškovu buvęs jo brolis Pranas. Mirė ir sesuo Uršulė Pranauskienė, pati anksčiau atsisakiusi bylos. Tas vis pralaimimas bylas atkakliai tęsė rež. J. Miltinio sūnėnas Pranas Miltinis, joms dabar netekęs įgaliotųjų su savo tėvo Prano Miltinio mirtimi. Pagrindinė kova vyko dėl rež. J. Miltinio testamentu kultūrinės palikimo dalies atidavimo Panevėžio viešajai G. Petkevičaitės-Bitės bibliotekai ir bendražygiui aktoriumi V. Blėdžiui. Tuo rež. Juozas Miltinis norėjo išsau-

goti savo kultūrinį palikimą. Kito kio turto velionis neturėjo. Gal kada nors pagal tas artimųjų bylas bus parašyta tragikomedija. Gaila, kad jos negalės pastatyti pats jau miręs rež. Juozas Miltinis.

VANDALAI ROTUŠĖS AIKŠTĖJE

Antireliginis vandalizmas Kaune, nusiaubęs Šv. Arkangelo Mykolo (Iguolos) šventovę, po savaitės pasiekė Rotušės aikštę. Apie naują vandalizmo proveržį "Lietuvos ryto" skaitytojus lapkričio 18 d. laidoje supažindina korespondentė Vida Savičiūnaitė. Rotušės aikštėje vandalas ar vandaliai savo šūkais ištepėlio Tarpdiecezinės kunigų seminarijos ir Jėzuitų šventovės sienas iš lauko pusės. Pasak žurnalistas V. Savičiūnaitės, naujieji užrašai rašyti tvirta suaugusio žmogaus ranka, tamsiai alyviniais ar rudais aliejiniais dažais, didžiosiomis raidėmis. Rašoma buvo viena spalva, o skrybybos ženklai sudėti kita spalva. Esą susidaro įspūdis, kad tai būta bent poros vandalų darbo. Didžiausias užrašas yra ant seminarijos sienos, nakčia apšviestas nuo Rotušės pusės: "Didysis inkvizitoriaus arkivyskupas Sigitai Tamkevičiaus ar seniai užgeso inkvizicijos laužai? Tu juos nori vėl uždegti? Ta ugnis palies šventčiausią Jėzaus širdį!" Neuzmiršti ir kunigų seminarijos vartai. Užrašas jų kairėje pusėje skelbia: "Laiskias seminariją. Iš Dievo namų angelo – lauk! Dykaudoniai, apsimetėliai! Sugrįžkit nusivylia, neišveria! Ištikimas tas, kas laukia iki galo!" Dešinėje vartų pusėje užrašyta: "Profesūra profesūra! Vargas tau Jerezale, kuri žudai pranašus ir akmenimis užmuši tuos, kurie tau išganymą neša". Šv. Pranciškaus Ksavero (Jėzuitų) šventovės durų kairėje pusėje vandalai užrašė: "Apsimetėliai jėzuitai! Pragariai! tarnai akmeninėm širdimis! Siena ir lava jūsų pražūtis!" Taip netaisyta kalba atrodė naujieji vandalų užrašai Kauno senamiesčio Rotušės aikštėje. Kauno policijos vyriausias viršininkas G. Aleksionis, save vis dar vadinant komisaru, Rotušės aikštėje žada sustiprinti policijos patruliavimą. Užrašus tiria pakviesti rašyenos specialistai.

POILSIS JUODKRANTĖJE

"Šilutės melioratoriai" bendrovės specialistai Juodkrantėje įrengia modernią Kuršių marių pakrantę. Ji nusidrieks per visą gyvenvietę iki stadiono ir bus 2.280 metrų ilgio. Pasak Nerin-gos vyr. architekto Ričardo Krištapavičiaus, XIX š. pabaigoje didžiausių vilų savininkai, viliodami poilsiautojus, buvo pastatę medinę ketvirtį kilometro ilgio krantinę. Tada Juodkrantės prieplaukoje lankydavosi garlaiviai ir mažesni laivai. "Lietuvos ryto" korespondentė Aušra Pilaitienė rašo: "Suirus seniesiems įrenginiams, Kuršių marios plovė krantus ir kasmet pasiglemždavo vis daugiau gyvenvietės teritorijos. Senųjų Juodkrantės gyventojų teigimu, per porą dešimtmečių vanduo prie gyvenvietės priartėjo beveik 80 metrų, kai kuriose vietose ji jau visai arti plento. Šiandien krantinėje kalami gelžbetonio poliai, betonuojama sienelė, nuo vandens srovų saugos lauko rieduliai. Bus įrengtas apšviestas pėsčiųjų takas su suoleliais, žaliąji juosta ir dviračių takas. Manoma, kad ši poilsio zona taps tokia pat patraukli kaip ir Nidos marių pakrantė". V. Kst.

Lietuvos respublikos garbės konsulato atidarymo iškilmėse Klivlande. Iš kairės: estų atstovai – A. T. Tubalkain, A. Traks; latvių atstovai – M. Manteniks ir Latvijos garbės konsulas P. Jurjans; Ohio valstijos atstovai A. Pust, Lietuvos respublikos generalinis konsulas dr. P. Anusas ir garbės konsulė Ingrida Bublienė, LR ambasadorius dr. A. Eidintas

Garbės konsulatas Klivlande

1996 m. rugsėjo 16 d. Lietuvos respublikos užsienio reikalų ministeris Povilas Gylys oficialiu raštu paskyrė verslininkę, populiarią visuomenininkę, lietuviškų bei tarptautinių organizacijų narę ir dažną Lietuvos lankytoją Ingridą Bublįnę Ohio valstijai Lietuvos garbės konsule. Jos paskyrimą patvirtino JAV valstybės departamentas.

Lapkričio 17, sekmadienio, rytą Dievo Motinos parapijos šventoriuje pakėlus Amerikos, Lietuvos ir Vatikano vėliavas, po iškilmingų Mišių parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas pašventino parapijos pastatą esančias konsulato patalpas. Parapijos svetainėje, jau buvo susirinkęs didelis būrys parapijiečių ir svečių.

Programai vadovaujant Algiiui Rukšėnui, prasidėjo sveikinimo kalbos ir apdovanojimai. Pirmuoju sveikintoju buvo Lietuvos respublikos ambasadorius Vašingtone dr. Alfonsas Eidintas. Jis pabrėžė, kad tai esanti istoriška diena – pirmą kartą istorijoje paskirtas garbės konsulas Ohio valstijai. Išdėstė eilę konsulės laukiančių uždavinių. Baigęs kalbą, jis Ingridą Bublįnę apjuosė tautine juosta. Iš Niujorko atvykęs generalinis konsulas dr. Petras Anusas, pasveikinęs Ingridą Bublįnę, įteikė "paslaptinę" dėžę, sakdamas, kad tai diplomatinės veiklos instrukcijos.

A. Rukšėnas pranešė, kad gauti sveikinimai iš garbės konsulų – V. Kleizos iš Čikagos ir V. Čekanausko iš Los Angeles.

Toliau garbės konsulė sveikino JAV LB Klivlando apylin-

kės kopirmininkai, dr. Viktoras Stankus ir Ada Stungienė, Lietuvių fondo atstovė Dalia Puškorienė ir tautybių atstovai. Konsulės dukros motinai įteikė gėlių puokštę ir "paslaptinę" dėžę. Pasveikino Ohio gubernatorių George Voinovich per savo atstovą August Pust, kuris jai įteikė Ohio valstijos vėliavą, miesto tarybos narys ir teisėjas Suster. Baltiečių tarybos pirminkas Ingridai padovanojo trispalvę vėliavą, kurioje geltona, mėlyna ir raudona spalvos reiškia Baltijos valstybių solidarumą.

Pasibaigus sveikinimams, šventės kaitininkė prabilo jautriu žodžiu, pabrėždama, kad jos konsulato durys būsiąs visiems atdaros ir kad ji dirbsianti Lietuvos labui. Padėkojusi visiems ją sveikinusiems, ji specialią padėką pareiškė savo tėvams, jų užauginusiems lietuviškoje patriotiškoje dvasioje. Vėliau naujoji konsulė su būreliu kvietė svečių ir spaudos atstovais pietavo Lietuvių namų "Gintaro" restorane, o pavakary dalyvavo Canterbury Country klubo priėmime su diplomatinio korpuso nariais ir tarptautinių įmonių atstovais.

Tai buvo tikrai istoriška diena, nes iki šiol JAV buvo tik du kiti garbės konsulatai. Klivlando lietuvių didžiuojasi Ingridos Bublįnės paskyrimu toms garbingoms pareigoms ir yra įsitikinę, kad ji tas pareigas sugebės labai gerai atlikti, turėdama ilgąmetę patirtį tarptautiniuose santykiuose, verslo ir ekonomikos srityse. Linkime jai geriausios sėkmės dirbant Lietuvai.

A. M. Balašaitienė

Pagerbiant lietuviškosios spaudos foto korespondentą v.s. VLADĄ BACEVIČIŲ 80-jo gimtadienio proga giedama "Lietuva brangi". Iš kairės: A. Balašaitienė, v.s. I. Ilgūnas, v.s. V. Bacevičius, kun. G. Kijauskas, S.J., A. Stempuzienė, N. Kersnauskaitė

Nuotr. A. Miškinienės

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.C.H.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPIEDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLIAIS
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILUS ĮRANKIAI

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

- 88 ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
- 88 HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
- 88 HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Hamilton, Ont.

VIETOJE KALĖDINIŲ ARTIMUOSIUS, "Pagalbai Lietuvos vaikams" aukėjo: \$60 – E. K.Gudinskai, B. Perkauskienė, F. A. Povilauskai, M. A. Pusedriai.

Šv. Kalėdų proga nuoširdžiai dėkojame aukotojams už dosnias aukas, talkininkams ir visiems, kurie vienu ar kitu būdu prisideda prie mūsų šalpos darbo. Be jūsų pagalbos negalėtume šios veiklos toliau tęsti. Sveikiname visus su šv. Kalėdom ir linkime sveikų, laimingų Naujų metų.

UŽIAUČIANT GIMINIS IR ARTIMUOSIUS, vietoje gėlių, a.a. Aleksandro Mikalausko atminimui. PLV aukėjo: \$50 – G. A. Cibai, F. Venckevičienė; \$30 – T. J. Andriukaičiai, A. S. Kornai, L. D. Stukai; \$25 – E. J. Bajoraičiai, D. P. Janakai, D. M. Jonikis, S. J. Remesai, A. P. Volungės; \$20 – G. Agurkienė, V. V. Beničiūnai, G. P. Breichmanai, A. Garkūnas, M. J. Gimzauskai, D. A. Kamaičiai, J. V. Narušiai, F. A. Povilauskai, M. A. Pusedriai, E. Repčytė, O. B. Steponavičiai; \$15 – A. Bungardienė, A. Deksnienė; \$10 – A. Didžbalienė, A. Erštikaitienė, F. M. Gudinskai, J. Juozaitienė, J. J. Kisielačiai, S. Matukaitienė, J. Paškevičienė, T. J. Povilauskai. Nuosirdžiai dėkoja,

PLV komitetas

VYSK. M. VALANČIAUS MOKYKLA IR LITUANISTINIAI KURSAI pradėjo savo mokslo metų rugsėjo 14 d. Šiais metais priešmokyklinį ir 1-mą sk. moko S. Stonkutė-Johnston, 2-ą, 3-čią ir 4-tą sk. M. Stanevičius, 5-tą, 6-tą ir 7-tą sk. L. Mačytė ir 8-tą D. Račkuskienė, kartu ir kursų mokytoja. Dainavimo moko I. Kerskienė ir R. Valaitienė. Atidaryta lietuviškai nekalbančių klase, kurią veda V. Stanevičienė. Mokyklos vedėjos pareigas naujai perėmė R. Kamaitytė. Dėkojame buvusiai vedėjai O. Stanevičiūtei už jos ilgus darbo metus ir begalinį pasiaukojimą mokyklai.

Pirmas tėvų susirinkimas įvyko rugsėjo 28 d. Išrinktas naujas tėvų komitetas: pirmininkė – A. Keliachienė, vicepirmininkė – V. Tirilienė, išdinininkė – S. Erickson ir sekretorė – V. Nekrašienė. Joms talkininkauja S. Bersėnaitė-Cers, V. Slavickienė, L. Woodworth, A. Ptašinskas ir A. Sullivan.

Šiais metais mokyklos 5,6 ir 7-tas sk. nutarė išleisti laikraštėlį. Jie jau paruošė pirmą nr. ir tikisi išleisti antrą prieš Kalėdas. Mokykla taip pat nutarė parodyti savo darbų ir pasiekimų visiems lietuviams pasaulyje. Dėl to ji sukūrė savo "Web Page". Galite tai rasti "Internet" šiuo adresu: <http://www.frcnet.hamilton.on.ca/~@300/tinklas.html> Didelis ačiū Aidai Sullivan, kuri sukūrė mūsų "Web Page".

Dėl registracijos į lietuviškai nekalbančių klase prašome skambinti R. Stanevičienei 627-0624 arba R. Kamaitytei 529-5747.

Kalėdų eglutė įvyks gruodžio 15 d., 11.45 v.r. Jaunimo centre. Mokiniai suvaids R. Poskočimienės muzikinį vaizdelį "Burtininkas Bernardas". Atvyks ir Kalėdų senelis.

Rita Kamaitytė, vedėja.

Paieškosimas

Ieškomas Julius Striška, gyvenęs 141 College St., Sudbury, Ont. Rašyti – Albinui Lingaičiui, 4336 So. Artesian Ave., Chicago, IL 60632, USA.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus (Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Amerikos lietuvių televizijos programa, sutrumpintai vadinama ALTV, Čikagoje ir jos apylinkėse nuo 1996 m. balandžio 23 d. yra matoma kiekvieno šeštadienio rytą 7-8 val. WFBT stoties XXIII-jame kanale. Jos vadovas yra iš Lietuvos atvykęs Arvydas Renackis, Lietuvoje dirbęs kino studijos dokumentikos skirnyje. E. Šulaičio pranešimu "Darbininke", jam talkina taip pat iš Lietuvos atvykę Karilė Vaitutė ir Rytis Januška su Audre Budryte, gimusia Čikagoje, bet ilgokai gyvenusia Lietuvoje. A. Renackis su savo šeima (žmona ir keturi vaikai) yra įsikūręs vakariniame Čikagos priemiestyje Downers Grove. ALTV programa sunkiai laikosi. Gaunamų reklamų nepakanka. ALTV paramai buvo skirtas pokylio vakaras 1996 m. spalio 12 d. Jaunimo Centre. 1997 m. pavasarį bus pasirašoma nauja sutartis su WFBT stotimi. Tikimasi, kad tada bus galima gauti žiūrovams patogesnę laiką – 9 val. sekmadienio rytą.

Tenisininkas Vitas Gerulaitis, sulaukęs vos 40 metų amžiaus, 1994 m. rugsėjo 17 d. tragiškai mirė savo bičiulio svečių namelyje nuo anglies oksido dujų, miegamajam patekusių iš baseino vandens apšildymo sistemos Southhamptone prie Niujorko. Baudžiamoji byla buvo pradėta prieš tą šildymo sistemą įrengusią firmą "East End Pools and Courts" tačiau teismas 1996 spalio 4 d. tą firmą ir jos mechaniką išteisino. Esą buvo nustatyta, kad šildymo sistemos pakeitimai buvo padaryti be jų žinios. Dabar liko dar viena civilinio ieškinio byla aukščiausiam Manhattano teismui. Ją pradėjo V. Gerulaičio motina ir sesuo, reikalaujančios 63 milijonų dolerių iš jau minėtos šildymo sistemos firmos, rezidencijos savininko bei kitų asmenų. Šią (kkm) informaciją paskelbė "Darbininkas" 1996 m. lapkričio 8 d. laidoje.

Vokietija

Lietuviškus karkasinius namus Vokietijoje eksportuoja Danielius Abingio vadovaujama bendroji Lietuvos ir Vokietijos įmonė "Jūsų namas". Karkasiniais dabar yra vadinami iš plokščių bei kitų paruoštų dalių sudedami namai, turintys medinius ar geležinius griaučius. Aušros Počienės pranešimu "Lietuvos rytu", "Jūsų namo" bendrovė eksportuojamų namų karkasą gamina iš eglės, o namo vidaus ir išorės apdailai naudoja uosinę, pušinę bei ažuolinę medieną. Ši įmonė pati pasigamina ir duris. Tik langus ji perka iš Kaišiadorių bendrovės "Roda". Karkasinių eksportuotų namų stogus statybininkai dengia "Vilstoko" betoninėmis čerpėmis. Namų šilumą užtikrina Domeikavos bendrovės "Ekovata" iš atliekų pagaminta ekologiškai švari ir biri izoliacinė vata. Bendrovės "Jūsų namas" šešių žmonių brigada tokį namą, įskaitant ir vidaus apdailą, pastato per tris mėnesius. Vokietijoje tokio karkasinio namo vienas kvadratinis metras

kainuoja nuo trijų iki keturių tūkstančių litų. Lietuvoje tokie karkasiniai namai būtų pigesni apie 40%. Jiems Lietuvoje betgi nėra paklausos.

Australija

Adelaidės pensininkų klubo pirm. E. Dukas su žmona Lietuvoje viešėjo net šešias savaites. Australijon jiedu grįžo tik rugsėjo pabaigoje, pasirodę pradėti žingsnius iš lietuviško rudens australiškan pavasarin. Aptarus naujos pavasarinės veiklos planus, pirm. E. Dukas dalijosi ilgos kelionės po Lietuvą įspūdžiais, daugiausia lietušiais Kauną bei jo apylinkes. Jį papildė ir Adelaidės ramovėnų pirm. J. Bočiulio, taipgi sugrįžusio iš Lietuvos, ilgesnis pasakojimas.

Melburno lietuviai neteko po ilgos ligos 1996 m. spalio 5 d. mirusio a. a. Antano Bakačio. Velionis gimė 1913 m. sausio 8 d. ūkininko šeimoje prie Gelgaudiškio, dabartiniame Šakių rajone. 1935 m. jis baigė Kauno "Aušros" berniukų gimnaziją. Prancūzų kalbos ir literatūros diplomą įsigijo Prancūzijoje, Nancy universitete, dirbo mokytoju Pasvalio ir Vilniaus gimnazijose. Vilniaus universitetą velionis spėjo baigti prieš vokiečių įvykdytą Lietuvos aukštųjų mokyklų uždarymą 1942 m. Pokarinėje Vokietijoje jam teko dirbti lietuviškų gimnazijų mokytoju ir direktoriumi. Australijoje jis dirbo vienos firmos Mornington buhalteriu ir net direktoriumi. 1962 m. jis buvo išrinktas Australijos lietuvių katalikų federacijos pirmininku.

Argentina

Buenos Aires lietuviai 1996 m. lapkričio 9 d. įvyksioje metinėje Aušros Vartų parapijos šventėje paminėjo jos salės penkiasdešimtmetį. Šią progą minėjimo dalyvių laukė salėje atnaujintos grindys, spėjusios susidėvėti nuo daugelio kojų per pusimtį metų. Dalyviams buvo paruošta vakaronė, vaišės su bufetu. Visas pelnas buvo skirtas salės atnaujinimui. Antroji Aušros Vartų parapijos šventės dalis 1996 m. lapkričio 17, sekmadienį, buvo pradėta iškilmingoms Mišiomis ispanų kalba ir procesija. Po pamaldų buvo aptarti Vilniuje 1997 m. liepos 1-7 d.d. įvyksiančio PLB seimo reikalai. Sumanymai ir pasiūlymai bus nusiųsti organizaciniam seimo komitetui.

Century 21
OFFORD REALTY LTD.
 Member Broker, 38 Hurontario St.,
 Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Pardudant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į
Angele Šalvaitytę, B.A.,
 pirkimo ir pardavimo atstovę.
 Ji mielai jums patars.
 Darbo tel. 705 429-2121 ar
 705 445-5640
 namų tel. 705 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūręs nuosavuose namuose –

“TALKA” LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki1.75%	Asmenines nuo 9.75%
santaupas2.25%	neklm. turto 1 m. 5.200%
kasd. pal. taupymo sąsk.1.50%	
INDELIAI:	
90 dienų indėlius2.25%	
180 dienų indėlius2.25%	
1 m. term. indėlius2.75%	
2 m. term. indėlius3.50%	
3 m. term. indėlius4.25%	
4 m. term. indėlius4.50%	
5 m. term. indėlius4.75%	
RRSP ir RRIF2.50%	
1 m. ind.2.75%	
2 m. ind.3.50%	
3 m. ind.4.25%	
4 m. ind.4.50%	
5 m. ind.4.75%	

Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu per 2 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

siunčia siuntinius ir pinigus į Lietuvą:

- \$8 kub. pėda, priimame bet kokias dėzes.
- \$18 pristatymas iki 50 kg į vieną adresą.
- Atsižvelgiant į Lietuvos muitinės įstatymus, vienam asmeniui be maito galima siųsti tik 31.5 kg.
- Kad būtų geriau visiems, pageidaujame, kad dėžės nebūtų sunkesnės kaip 20 kg.
- Iš toliau siųsti U.P.S.
- Siunčiant dolerius iki \$2,000 – 4%, plus pristatymas.
- Siunčiant daugiau kaip \$2,000 – 3%, plus pristatymas.
- Kanados dolerių pristatymas – \$15 (kan.), Amerikos dol. – \$12 (amer.).

Montrealyje – Leonas ir Genė Balašiaitel. 514 366 8259
Hamiltono apylinkėje – Bernardas ir Danutė Mačiaitel. 905 632-4558
Delhi, Simcoe – Andrius ir Gertrūda Usvaitaitel. 519 773-8007

Dėl pinigų siuntimo, maisto siuntinių kainoraščių, ar dėl platesnių informacijų prašom rašyti ar skambinti Vytui ar Genei Kairiams, 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ont. L8E 5A6

Tel. 905 643-3334

Lietuvos katalikų darbuotojai "Literatų svetainėje" Vilniuje. Iš kairės: filosofas VYTAUTAS ALIŠAUSKAS, radijo programos vadovas VAIDOTAS ŽUKAS, verslininkai – ARŪNAS TUMYNAS ir ALOYZAS LIAUGAUDAS. Jie ketina aplankyti JAV-bes ir Kanadą 1997 m. vasario mėnesį.

Balsas, kurį girdi visa Lietuva

Kalbamės su Lietuvos katalikų radijo programos vadovu VAIDOTU ŽUKU

– Pradėkime nuo biografinių bruožų. Papasakokite apie savo tėvus, šeimą, išsilavinimą.

– Mano tėvas – daktaras, profesorius Vladas Žukas, yra išspausdinęs apie 10 knygų ir kelis šimtus mokslinių straipsnių knygotyros, bibliografijos ir literatūrologijos klausimais. Mama Eleonora Žukienė jau 45 metus dirba mokytoja liuaniste vidurinėje mokykloje. Brolis Saulius – žymios Lietuvoje "Baltų lankų" leidyklos vadovas, kitas brolis Edvidas yra baigęs teisės mokslus, šiuo metu verčiasi sporto įrangos verslu.

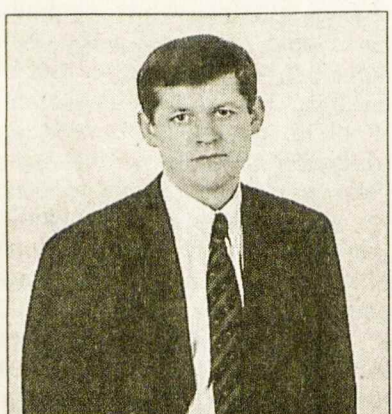
Aš pats 1974-79 m. mokiausi Vilniaus dailės institute. Šį institutą yra baigusi ir mano žmona Aukšė Žukienė. Turime 6 vaikus: Milda, Vilniaus pedagoginio universiteto tikybos katedros studentė, kuri visai neseniai ištėkėjo, tris moksleivius – Pranciškų, Veroniką, Mariją ir du mažiuskus – Benediktą, Teodorą.

– Papasakokite apie savo pasaulėžiūrą, kultūrinį ir politinį brendimą. Esu skaitęs, kad esate konvertitas...

– Taip. Augau kultūringoje, bet nepraktikuojančioje šeimoje. Nors okupacijos metais neturėjome nei žodžio, nei nepriklausomos kūrybos laisvės, vis dėlto mano aplinkoje – dailės, literatūros, teatro sambūriuose vyko labai intensyvi, neprisitaikėliška kūryba. Bet ir to nepakako. Staiga atėjo laikas – maždaug prieš 15 metų – kai į mano ir mano žmonos gyvenimą atėjo

Mykolas (Michael) Jurgaitis 1996 m. spalio 4 d. įsigijo bakalauro (Bachelor of Arts) laipsnį Guelph universitete, savo aukštąsias pažymias patekęs į "Dean's Honours List." Jo tėvai, Birutė ir Kazys Jurgaičiai, gyvena Toronte.

Lietuvos katalikų radijo programos vadovas VAIDOTAS ŽUKAS

Dievas. Bažnyčion tada eidavom ne kas sekmadienį, bet kasdien. Ji mums tapo lyg koks priebėgos uostas, išsiilgtas tėviškės miestas. Tik vėliau, iš arčiau pamatčius, susipažinus, paaiškėjo, kad šis uostas artimesnis ne dangaus Jeruzalei, bet apaštalo Pauliaus laikų Korintui. Ir vis dėlto tai buvo mūsų, mano uostas, mano priebėga, mano tėvynė.

– Dauguma Lietuvos žmonių Jus pažįsta iš balso. Ar dabar katalikų radijo studijoje iš tiesų atima didžiąją jūsų laiko dalį?

– Taip, didžiausią. Juk mūsų radijo eteris – kasdieninis, valandinis. Be to, visos mūsų programos yra teminės. Todėl radijo redakcijoje kasdien praleidži po 10-12 valandų.

– O kada būnate su savo gausia šeima?

– Ankstyvais rytais, kol su žmona išruošiamė vaikus į mokyklą ir darželį – keliamė, prausiamė, rengiamė, pusryčiaujamė, vežamė į mokyklą. Dieną iš mokyklų ir darželių surenkam jau žmona. Be to, dieną ji dar išvežioja ir parveža iš muzikos mokyklų. Su vaikais pabūti dar lieka valanda vakare, kuomet po vakarienos suklaupiamė, o jei esame per daug pavargę, – susėdam bendrai malda. Jei kartais ir to nepadarau, tai nors miegančius vaikus palaiminu. Vaikams dažniausiai lieka savaitgaliai.

– Ar neužplūsta kartais nevilnis dėl šitokios naštos?

– Iš savo senelių ir tėvo paveldėjau vieną geresnį savo savybių – ištvermę. Dar vidurinėje mokykloje, vėliau institute, mokydamasis būdavau kviečiamas į sporto rungtynes bėgti ilgų distancijų, nors niekad nesitreniravau.

vau. Mėgdavau atbėgti pirmas. Arba futbolo rungtynėse. Kai daugelis jau grūdavo iš nuovargio, man norėdavosi vis dar ir dar. Taigi aš mėgstu didelį tempą, mėgstu, kai šeimoje, darbe ar kūryboje tenka patirti pasipriešinimą. Pvz. šią vasarą, pakviestas į Vokietiją tapyti freskų elgiausi beveik chuliganiškai. 15 kvadratinį metrų freskų plotą ant šlapio tinko nutapiau per savaitę. Ir, mano nuomone, šios Lauterbacho freskos yra vienas rimčiausių mano kūrinių. Svarbiausia, kad darbas ir užsibrėžtas tikslas turėtų prasmę ir būtų įdomus. Dabar aš norėčiau visą šią energiją perkelti į įtakingą visuomeninę, politinę sritį. Norėčiau valstybės valdymą ir tautos sugyvenimą padaryti ne tik žmonišką, prasmingą, gyvybingą, bet ir įdomų. Kitaip neičiau į šitą bruzdesį.

– O kokia katalikiškojo radijo kilmė?

– Kai tik 1988-1989 m. atgavom, atkovojom Bažnyčios ir žodžio laisvę, atkūrėme ateitininkų federaciją ir Lietuvoje. Tada ką tik susigražintoje Vilniaus arkikatedroje, prie šv. Kazimiero relikvijų, bučiavau ateitininkų vėliavą, pasižadėjau ir savo asmeniniame gyvenime, ir savo aplinkoje "visą atnaujinti Kristuje".

– Konservatyvesni radijo programų klausytojai kartais atliepia, kad dažnokai jūsų laidose skamba kritikos žodžiai pačiai Bažnyčiai. Ar tai būtina?

– Yra dvejopa kritika. Per 7 darbo metus mes ne karto nesame kritikavę Bažnyčios (iš didžiosios raidės). Kol būsiu redakcijos vadovu, tol šito nebus ir toliau. Taigi visos mūsų jėgos, talentai ir mūsų išmanymas buvo mestas parodyti ir palaikyti Kristaus įsteigtosios Bažnyčios autoritetą, kultūros ir religijos sąsąjį reikšmingumą, ir kt. Bet kitas reikalas bažnytinės iniciatyvos, religinių organizacijų, pačių dvasininkų ar katalikų pasauliečių veikla. Būdami ir sąmoningais piliečiais, ir aktyviais Bažnyčios nariais, ir kultūros bei visuomenės veikėjais, kartais tiesiog esame priversti viešai kalbėti.

– Ar Jūsų dabartinė politinė veikla ir pasiryžimas kandidatuoti į Lietuvos prezidentus yra darbo ir vadovavimo katalikų radijui tęsia?

– Taip, tai yra tąsa. Per 7 intensyvaus darbo metus katalikų radijui aš pamačiau, kad Lietuvos žmonės mūsų klausosi, laukia kasdienių mūsų pokalbių, klausimų ir atsakymų, anot Mačernio, "kodėl pasaulis, aš ir visa tai". Nuolat tenka daryti ryžtingus sprendimus – ir parenkant žmones, ir ruošiant medžiagas, ir reaguojant į įvairias visuomeninio, kultūrinio ir religinio gyvenimo aktualijas. Prieš radijo įsteigimą, kaip sakiau, buvo ilga ir kantri pilietinio sąmonėjimo ruošia, o kultūros ir teologijos studijos, rezistencinės minties brendimas vyko visą praėjusį dvidešimtmetį. Vis dėlto šis pastarasis septynmetis kasdien ruošiantis kalbėti su visos Lietuvos žmonėmis – mūsų taip pat klausosi lietuviai Lenkijoje, Latvijoje, Karaliaučiaus srityje, visur, kur pasiekia radijo eterio bangos – ir nulėmė šį pasakutinį mano pasiryžimą. Kalbėjau –

kun. K.J. Ambrasas, SJ

SPAUDOS BALSAI

Latvijos ir Lietuvos nesutarimai

Toronto lenkų dienraštis "Gazeta" š.m. lapkričio 22 d. laidoje rašo: "Paskutiniųjų metų ne per geriausią lietuvių-latvių santykių dėl sienos nustatymo tapo dar labiau sudrumsti. Latvijos ministeris pirmininkas Andris Škėlė, pokalbyje su "Verslo žinių" žurnalistas pasakė, kad su Algirdo Brazausko žmonėmis negalima susisiekti. Jis mano, kad Latvija su Vytautu Landsbergiu greičiau ras kompromisą."

"Tas jūsų Povilas Gylis tinka tik lapinę keptuvę nešioti", nesivaržydamas pareiškė Latvijos ministeris pirmininkas, atsakydamas į klausimą apie derybas dėl galimybės nustatyti ribas jūroje ir sutarti Baltijos jūros pavandeninio žemyno dalybas. Pasak min. pirmininko, už pažangos derybose stygių kalti yra "užsispyrę lietuviai".

Latvijos ministerį pirmininką greičiausiai suerzino tai, kad š.m. lapkričio 13 d. prez. Brazauskas savo ir buv. ministerio pirmininko Šiezevičiaus parašus po Maišiagalos memorandumu, kuriuo Lietuvos vadovai perleido latviams dalį Baltijos jūros naftos plotą. Remdamiesi šiuo memorandumu, Latvijos valdžia pasirašė su užsienio firmomis sutartį dėl naftos šiame plote ieškojimo ir galimos eksploatacijos. Dėl savo teritorijos jūroje dalies perleidimo svetimai valstybei Lietuvoje kalbama ("Lietuvos rytas" š.m. lapkričio 5 d.) apie galimą Prezidento apkaltos bylą.

Peikia savo ambasadorių

Nepalankiai apie buvusį Lenkijos ambasadorių Lietuvai rašo Toronto lenkų savaitraštis "Głos Polski" š.m. lapkričio 8 d. laidoje:

"Jan Widacki, neseniai buvęs Lenkijos respublikos ambasadorius Vilniuje – didelis nesuipratimas, kadru klaida, Lietuvių reikalų gynėjas ir greičiau 'lenkas Lietuvos ambasadorius Lietuvoje'. Reikaluose, liečiančiuose lenkų mažumą, jis yra labiau lietuviškas negu patys lietuviai. Panaudodamas savo patirtį ir papročius iš buvusios savo darbovietės (Vidaus reikalų ministerija), nuolat skundė lenkų mažumos vadovus Lietuvos valdžią. Pirmosios savo tarnybos dienomis susiginėjo su didžiausia lenkų tautine organizacija – Lietuvos lenkų sąjunga. (...) Desperatiškai nusiėikę Lietuvos lenkai buvo priversti ieškoti pagalbos tarptautinėse organizacijose."

Ambasadorius Widacki ištikimai laikėsi Lenkijos užsienio

reikalų ministerijos nurodymų. Lenkijos respublika, norėdama patekti į NATO (ŠAS) ir Europos sąjungą, turi turėti gerus santykius su visais savo kaimynais.

"Pravda" apie rinkimus

Maskvos komunistų dienraštis "Pravda" š.m. lapkričio 13 d. laidoje rašo: "Piliečių nusivylimas LDDP valdymo pasekmėmis, gera konservatorių organizacija ir nors nedaug padidėjęs nuo 1992 m. rinkimų konservatorių rinkėjų skaičius priedė prie to, kad seimo daugumą išrinko 15% mažuma. Lenkų organizacija laimėjo seime vieną vietą, o rusai – nė vienos. Nieko nepadėjo LDDP perspėjimai apie 'besiartinančios diktatūros' grėsmę, raginimai mažų partijų šalininkams balsuoti už visus dešiniųjų priešus, netgi rusų kandidatą, vėlai kilusi mintis sujungti centro ir kairiųjų jėgas. (...)

Nuoširdžiai rinkėjams kalbėdami kai kurie kandidatai, kas reta, buvo visai atviri. Pats save iškėlęs ir išrinktas buvęs krašto apsaugos ministeris A. Butkevičius pripažino, kad Lietuvai NATO – tai dirbtinai išpūsta problema pasitinkti 'geruoju dėde'. Geriausia Lietuvos nepriklausomybės garantija – geri santykiai su Rusija, kurios negalėjo užtikrinti buvusioji valdžia (...). Vienas LDDP vadovų pasakė: 'atsiverti Vakarams tokiu mažam kraštui kaip Lietuva būtų praigaistinga. Mes žinome kaip elgtis su Rusija, ir Rusija mus pažįsta'."

Gerį Lietuvos-Rusijos santykių daugiau priklauso nuo Maskvos negu nuo Vilniaus.

Grįžta šventųjų statulos

Toronto lenkų dinraštis "Gazeta" š.m. lapkričio 29 d. laidoje rašo: "Praėjusį savaitgalį ant stogo virš (Vilniaus) katedros portiko pastatyta pirmoji, šv. Stanislovo statula. Dėl blogo oro vidurinės šv. Elenos statulos pastatymas buvo atidėtas. Trečioji – šv. Kazimiero, Vilniaus globėjo, dar yra menininkų dirbtuvėje ir laukia pasukinės apdailos. Statulas sukūrė Vilniaus skulptoriai Stanislovas Kuzma ir Vytautas Novickas. Kiekviena iš vario atlieta figūra yra apie 5 metrų aukščio ir sveria apie 800-900 kg."

Originaliais šių šventųjų statulas pagal Vilniaus vyskupo Ignaco Masalskio potvarkį 1791-2 m. sukūrė Karolis Jelskis. 1950 m. sovietai jas nuo stogo nugriovė ir jos krisdamos subyrėjo į šipuliukus. Skulptūros buvo atkurtos pagal senus brėžinius ir fotografijas. J.B.

Sveikinimas

ekonomisto, visuomenininko, žurnalisto
JONO VARANAVIČIAUS
85-tojo gimtadienio sukaččiai

Kokia laimė tyra, skirta žmogui yra, Kai jo amžių ir jo nuopelnai lydi, Kai jo darbai praeities, būsimoms kartoms švies, Kai jo širdyje meilė Lietuvai žydi. Iš Suvalkijos mielos, iš kaimo Pažerų, Tu, Jonai, išsinešei širdį tokia drąsia, Pilną meilės karštos dėl savo tautos, Tavyje išugdė patrioto dvasią. Tavo nuveikti darbai paliks amžinai Išveivijos lietuvių istorijos lapuose. Tegul 85 metų šventė ta, Tavo garbei skirta, Bus Tau dvasiniu atpildu atlyginta. Tavo amžius gražus, lyg žvaigždėtas dangus, Gražiais nuopelnais išpuoštas, Tegul Dievas Tau duos dar daug stiprybės tvirtos, Kad šviestum kaip lietuvių tautos žibintas.

Stasys Jokubaitis

Toronto, 1996 m. lapkričio 4 d.

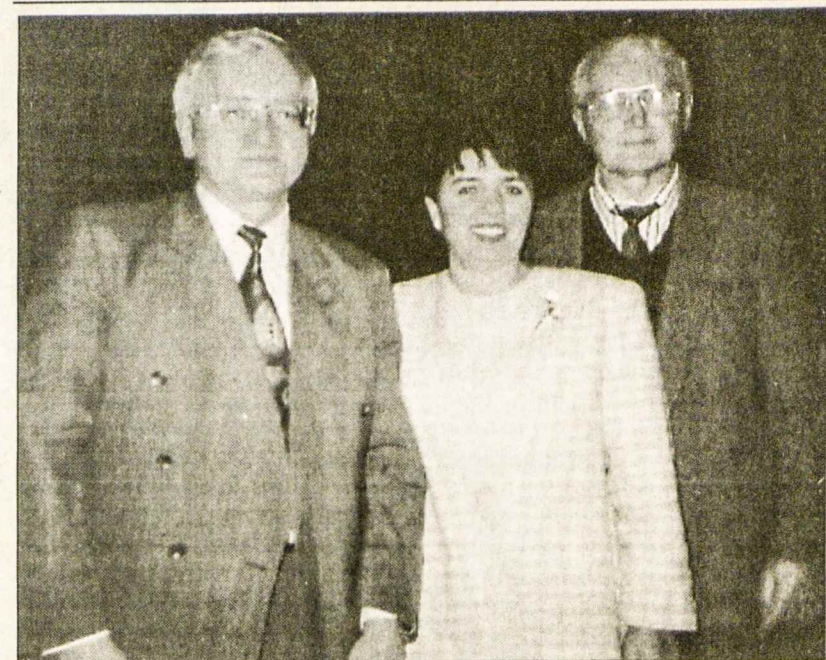
PADĖKA

Nuoširdus lietuviškas ačiū artimiesiems, draugams, pažįstamiems už manęs pagerbimą 85-jo gimtadienio 1996 m. lapkričio 4 d. sukačties šventėje. Ačiū dr. Douglas Hago už turiningą straipsnį apie mano praeitį ir prel. dr. P. Gaidai už asmeninį sveikinimą ir straipsnio išspausdinimą "Tėviškės žiburiuose". Ačiū bičiuliui Stasiui Jokubaičiui už eiliuotą, prasmingą sveikinimą. Ačiū "Žibinto" prekybos mokyklos buvusiems prieš 50 metų Vokietijoje studentams, prisiminusiems mane pagarbiai atsiųstuose sveikinimuose.

Ačiū "Nepriklausomos Lietuvos" valdybai, redakcijai ir darbuotojams už malonų sveikinimą, paskelbtą "NL" 1996. XI.19, 24 nr. Didžiausia padėka mano brangiausiai žmonai Eugenijai, su kuria paminėjome 60 metų vedybinio laimingiausio šeimos gyvenimo sukačtį ir didžiausio džiaugsmo gyvenime suteikusioms dukrelėms Reginai ir Nijolei, vaikėčiams Sandrytei ir Joneliui.

J. VARANAVIČIUS

Hamiltonas, 1996 m. lapkričio 26 d.

DR. V. KAMINSKAS (kairėje), Kauno Vytauto Didžiojo universiteto vicerektorius ir Kauno miesto vicemerė V.V. MARGEVIČIENĖ, globojami sporto ir visuomenės veikėjo R. DIRVONIO (dešinėje), lankėsi Čikagoje, atvykę kartu su VD un-to krepšinio komanda.

Nuotr. Ed. Šulaičio

Įvairios žinios

Satanistai lapkričio 1d. naktį šautėjo Šilutės kapinėse, fotografavosi prie sudaužytų paminklų ir liepsnojančių medinių kryžių. Prieš tai jie buvo suvirtę į katalikų šventovę, kur vyko pamaldos už mirusius. Tik pagrasinus policija, jaunuoliai išsinešdino. Suimti R. Jonušas, T. Aleksūnas ir M. Venckus. Pastarasis kaip psichiškai nesveikas paleistas. Aniem dviem iškelta baudžiamoji byla – gresia laisvės atėmimas nuo 3 iki 8 metų.

Vytauto Didžiojo universitetas Kaune 1997 m. vasario 16 d. minės savo įsteigimo 75-tąsias metines. Pagrindinis sukačties renginys įvyks Kauno technologijos universiteto rūmuose, nes šių rūmų salėje 1922 m. vasario 16 d. įvyko Lietuvos universiteto steigiamasis susirinkimas. Vėliau ši salė būdavo naudojama iškilmėms. Artėjant šiai sukaččiai, salė atnaujinama, bet darbai pradeda lėtėti dėl lėšų stokos. Prof. Vytautas Ostaševičius išsiuntinėjo kreipimąsi į tautiečius, prašydamas atsiliepti pritarimu, auka, priminimu, kad "jūs čia studijavote". Sukakties iždas – Kauno technologijos un-to saskaita nr. 141801 Vilniaus banko skyriuje. Banko kodas 260101766 (Lietuvos universitetai Kaune – 75).

Pasaulio vadovų forumas maisto klausimais įvyko Romoje 1996 m. lapkričio 13-17 d.d. Jis buvo suauktas Pasaulinės maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) kovai prieš badą ir nepilnavertę mitybą. Nustatyta, kad pasaulyje nuo bado kenčia 800 milijonų žmonių ir nuo nepilnavertės mitybos 200 milijonų vaikų iki 5 metų amžiaus. Pabrėžta, kad turtingose valstybėse išleidžiamos milžiniškos sumos šunų bei kačių mitybai ir produktams svorio numetimui.

Suvažiavime dalyvavo 183 valstybių aukštesnio rango vadovai, 29 tarptautinių organizacijų atstovai, 100 įvairių kraštų parlamentarų, 520 tautinių organizacijų atstovų, daug jaunių. Pirmininkavo Italijos ministeris pirmininkas R. Prodi. Kalbas pasakė Šv. Tėvas Jonas Paulius II, Italijos prezidentas O. L. Scalfaro, JT gen. sekretorius Boutros Boutros-Ghali, FAO gen. direktorius J. Diouf. Lietuvai atstovavo ambasadorius Alg. Žemaitis, Žemės ūkio ministerijos sekr. V. Poliušas ir prezidento patarėjas žemės ūkio klausimams R. Dužinskas. Ši delegacija susitiko su Italijos prezidentu, perdavė Lietuvos prezidento linkėjimus.

Šimtas metų nuo miškininko, kraštotyrininko Vinco Žemaičio gimimo suėjo 1996 m. lapkričio 21 d. Gimė Andriškiose, Vilkaviškio apskr. Su pagyrimu gimnaziją baigė Vokietijoje, studijavo veterinariją Charkove. Neprik. Lietuvoje vienas "Laisvės" dienraščio redaktorių. Nuo gimnazijos laikų ateitininkas ir krikščionis demokratas. 1925 m. Vokietijos Drezdene baigė Aukštąjį miškų mokyklą. Buvo pirmas lietuvis, baigęs tos srities aukštuosius mokslus vakarų Europoje. 1926-1944 Kazlų Rūdos miškų urėdas, vienas Lietuvos miškininkų s-gos steigėjų, 1930-34 m. jos pirmininkas. Išveivijoje tokios s-gos pirmininkas iki mirties 1983 m. Domėjosi lietuvių tautos istorine geografija. Tais klausimais yra parašęs daug straipsnių. Jo iniciatyva pasirodė vokiškas Vydūno veikalas "700 metų vokiečių-lietuvių santykiams". Mažosios Lietuvos reikalų tarybos pranešimu, jo gimimo šimtmetis minimas 1996 m. lapkričio 29 d. Vilniuje.

"The Globe and Mail" 1996 m. spalio 26 d. laidoje išspausdino žurnalistas Jan Morris straipsnį, kuriame aprašomi įspūdingai aplankius Šiaulius.

Neseniai ten buvęs labai svarbus sovietų karo aviacijos strateginis punktas, užsieniečiams neprieinamas. Nors Lietuva laisva, bet dar nemažai yra likusių sovietinių žymių. Viena tokių – viešbutis, kuriame į buvę apsigyję. Ten galėtum pagaltoti, kad Lietuva dar nėra atgavusi nepriklausomybės, pajusti lyg būtum kur Sovietų Sąjungoje ar Karaliaučiuje. Palyginus tai su elegantiška vakarietiška latvių Ryga, didelis skirtumas, nors mieste nebėra Lenino ar Stalino paminklų. Centrinė gatvė pilna pėsčiųjų ir "babuškų", pardavinėjančių bananus. Iš tolo matyti su aukštu bokštu Šv. Petro ir Povilo šventovė, kurioje sovietmečiu buvo įrengtas ateizmo muziejus. Komunistai nekenčiami, nes jie šimtus tūkstančių baltiečių buvo ištremę, ir jų vieton privežė rusų. Netoli Šiaulių Kryžių kalnas žmonių laikomas šventu. Sovietai buldozeriais buvo nuvertę 6000 kryžių, bet žmonės statė naujus, kol pagaliau rusai turėję nusiiešti. Šiuo metu Baltijos kraštai po rusiškos priespaudos palengva atgauna savitumo bruožus, taipgi pastebimas polinkis į vakarietiškumą: galima gauti "cappuccino" kavos, girdoma roko muzika, trumpais sijonėliais jaunos mergaitės nebešaugs "babuškoms".

Inf.

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 10 puslapių,
reguliari metinė prenumerata – \$40.00,
rėmėjo – \$50.00, garbės – \$60.00
(JAV-se amerikietiška)

Prašu siuntinėti "Tėviškės žiburius" ištisus metus šiam
NAUJAM skaitytojui (metinė prenumerata \$30.00)

Vardas, pavardė

Adresas

.....

.....

Siunčiu prenumeratądol., aukądol.

Laikraščio adresas:

"Tėviškės žiburiai"

2185 Stavebank Rd., Mississauga,
Ontario, L5C 1T3, Canada

Norintiem susipažinti "Tėviškės žiburiai" siunčiami nemokamai keletą savačių. Prašome pranešti tokių asmenų adresus.

ADMINISTRACIJA

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6
Fondas
Foundation

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neliečiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

~ 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Dienos po itališku dangumi

Atostogos Viduržemio jūros pakrantėse, kurias vasaros mėnesiais užplūsta Europos vasarotojai. Ten – skirtingas kraštas, skirtingi žmonės, skirtingas gyvenimas

KAZYS BARONAS, Vokietija

Pradžioje planavome atostogas praleisti pietiniame Tirolyje. Keletą kartų, dar gyvendamas Kanadoje, lankiausi jame, nes Bolzano mieste gyveno lietuvaite, ištėkėjusi už italo. 1945 m. traukiantis iš Breslau teko su motina, seserim ir svainiu apsišiti netoli Insbruko pas turtingą ūkininką ir viešbučio savininką, buvusį Austro-Vengrijos imperijos karininką ir dirbtį už pastogę ir maistą sau ir motinai. Karvių priežiūrai austras turėjo lenką belaisvį, o virtuvės darbu – lietuvaite Stasę iš Kauno. Dar prieš karo pabaigą, balandžio mėn. pradžioje, Stasė pasitraukė su italu, dirbusiu netolimoje elektros jėgainėje, į Bolzano miestą, ten ištėkėjo, susilaukė vaikų. Deja, vėžio ligos pakirsta mirė. 1960 m. iš Kanados atvykęs į Europą aplankiau tą Austrijos kariuomenės karininką. Gavau Stasės adresą. Trumpos mano atostogos neleido aplankyti lietuvaite, bet 1962 m. iš Miuncheno ir Insbruko traukiniu pasiekiau Bolzano miestą. Ši kelionė visuomet liks mano atmintyje.

Prieš daugelį metų

Sustojus traukiniui Brennerio pasienio stotyje, įėjęs į Italiją labai išdirdžiai paprašė paso, įsakė nuimti lagaminą. Patikrinęs dokumentą ir pasižiūrėjęs į veidą, išvertė mano daiktus, liepė atidaryti gražiai įvyniotas dovanas, pirštai barškino lagamino sienelės, manydamas, kad dvigubas dugnas. Kiti pasienio kariniai vagone atsukinėjo sraigtus, net gaisro gesintuvams skirtose nišose. Nesupratau, kodėl toks kruopštus patikrinimas, ko italiei ieško? Tik iš šalia sėdinčio

vokiečio sužinojau, kad jie ieško ginklų, sprogstančios medžiagos. Mat Austrijai pralaimėjus karą, gerokai buvo apkarpyta ne tik Vengrija, bet ir šis Alpių kraštas – pietinis Tirolis priskirtas Italijai.

Apie austrų gyvenimą pietiniame Tirolyje sužinojau iš Stasės. Austrai buvo persekiojami, dažnai tremiami iš savo ūkių, namų, atkeliami į jų vietą varginant italai iš pietinės Italijos, Sicilijos. Tai buvo krašto italinių. Austrai priešinosi, tačiau tik 1948 m. gavo autonomiją, padarė vokiečių kalbą lygiateise su italų. Šiandien kaimas išliko austriškas, gyventojai kalba vokiškai, tačiau Bolzano, Merano miestuose daugumą sudaro jau italai.

Atsikūrusi Austrija diplomatiniais keliais stengėsi atgauti pietinį Tirolį, tačiau nepavyko. Slapta organizacija už atgavimą pietinio Tirolio pradėjo dėti sprogmenis prie elektros jėgainių, geležinkelio bėgių, itališkų istaigų. Tik dabar supratau tokį italų stropumą. Nepaisiusio Kanados paso.

Prisimenant praeitį

1967 m. trečią kartą taip pat iš Kanados aplankiau jau tik a.a. Stasės kapą. Vyras man atidavė jos lietuviškai rašytą dienoraštį, kuriame Stasė ilgėjosi savo namų, tėvų, Kauno, rašė apie gyvenimą Austrijoje bei Italijoje su ašaromis.

Ketvirtą kartą jau teko vykti su žmona automobiliu. Ant jo priklijuotas Klevo lapo krašto ženklas (lange Vytis) rasdavo malonų patarnavimą net pas griežtus pareigūnus. Malonų išpūdį paliko pasivaikščiojimui kalnuose, vaismedžių soduose

(ūkininkai iš to gyvena), vakarais užteigose austriškos dainos, šokiai, muzika.

Šiais metais

Trys moterys – žmona, dukterė ir svainė nusprendė važiuoti net iki Viduržemio jūros, tad tik pro langą matėme gražius pietų Tirolio vaizdus. Rugsėjo 9 d., prisijungus svainei ir dukrai, pradėjome ilgą per 750 km kelionę iki Viduržemio jūros. Sekmadieniais sunkvežimiams draudžiama greitkeliais važinėti, tad greitai pasiekiamo Austrijos sieną, čia pat Kufsteinas, Insbrukas ir Italijos Brennero. Didžiausiam mano nusteimui italas tik pamojęs ranką, pamatęs tris moteris ir... vieną vairuotoją. Už greikelį reikia mokėti, tačiau Alpeise išvesti keliai, tiltai, tuneliai leidžia greitį didinti iki 120 km per valandą. Tiesa, be mokesčio gali važiuoti 30 ar 50 km greičiu vingiuotais ir siaurais prieškariniais keliais ir tai gan pavojingose Alpių kalnų posūkiuose. Apskaičiavau, kad kartu su grįžimu už Austrijos bei Italijos greikelį sumokėjome 155 markes – apie 135 kanad. dolerius.

Prie restorano

Pietiniam Tirolyje sustojome prie degalinės-restorano. Matau automobilį su „PL“ ženklu. Aišku, Lenkija. Užkalbinu. Pasirodo, vyrukai važiuoja pas ūkininką, nes prasideda vaisių nuėmimo sezonas. Valandinis atlyginimas – 5000 lirų – apie 4,50 dol. Kiekvienais metais važiuoja pas tą patį ūkininką. Džiaugiasi, nes per du mėnesius jų uždariusis priėjusi pusė metų Lenkijos. Dirbama nuo ryto iki vakaro. Ūkininkas duoda pastogę ir maistą. Alpių viršūnės jau padengtos sniegu, pakalnėse graži žolė, matomos aušrių bandos, ganosi keli arkliai, miestų ir kaimų užrašai italiksi ir vokiški, bet gražūs namai, dideli mediniai balkonai, papuošti įvairiaspalvėmis kabančiomis žemyn gelėm, primena man Vokietijos Bavariją.

Pavažiavus jau už Bolzano vaizdas pasikeičia: dviauksčiai, daugiausia mūriniai namai, mažai balkonėliai be jokių gelių, kai kur namų griuvėsiai. Turbūt senoji karta išmirė, o jaunimas išsikėlė į pramoningus miestus. Ir užrašai itališki. Tad esame „tikroje“ Italijoje.

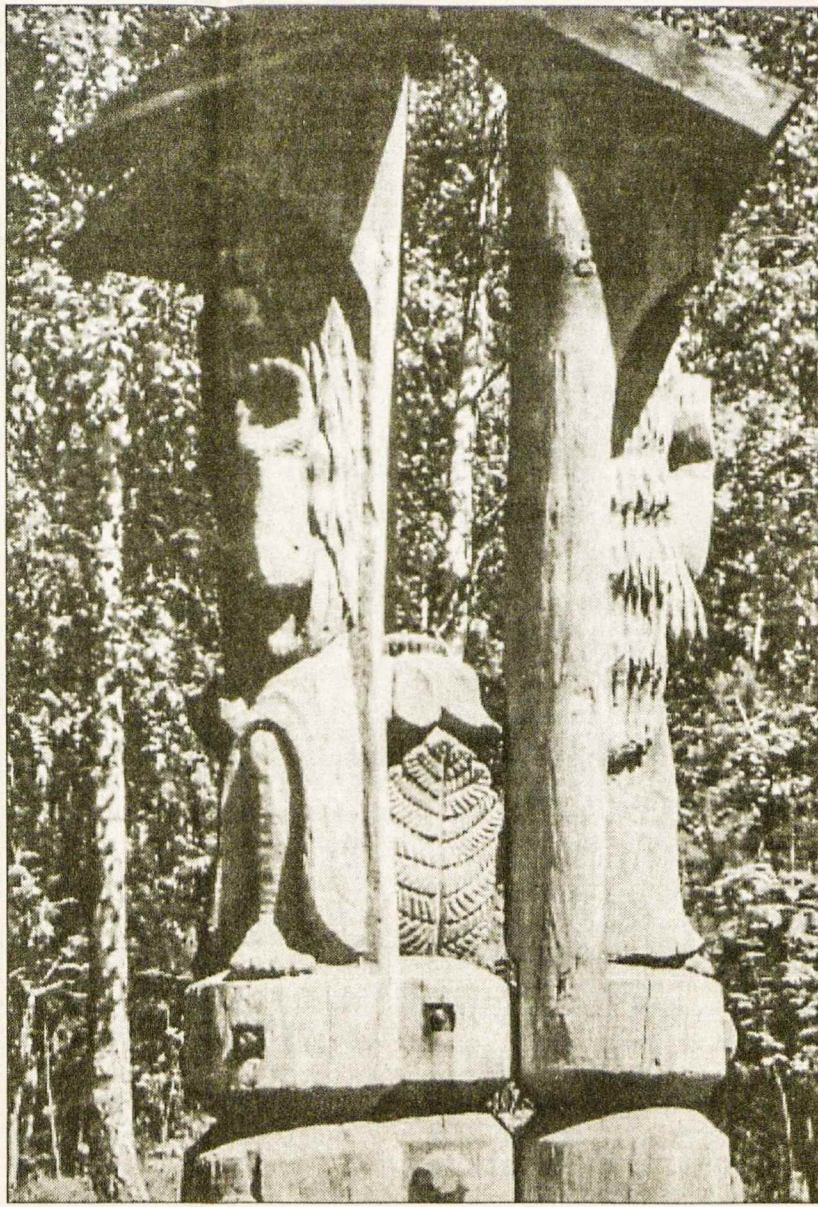
Poilsio vietovė

Vakare pasiekiamo mūsų Deivą Mariną, nuvažiavę nuo Bavarijos sostinės 780 km. Šis vasaros poilsio miestas yra tarp Genujos ir Monako, turintis 5000 gyventojų. Vasaros metu jų skaičius išauga iki 25.000, nes turistai atvyksta ne tik iš artimųjų Italijos miestų, bet ir iš Šveicarijos, Austrijos, Prancūzijos, Belgijos ir t.t.

Mūsų viešbutis „keturių žvaigždučių“ su pusryčiais ir vakariene (vietoje jos galima valgyti pietus), vienam asmeniui per dieną – 100.000 lirų – apie 95 kanad. dol. Kambaryje – televizija, mažas baras, telefonas, balkonas ir jūros pusė, visi patogumai. Pavaikščiokjė Viduržemio jūros pakrantę prie žemyn ir vakarus slenkančios saulutės, jautėme nuovargę. Dar tą patį vakarą, sužinojęs kad „tabacci“ galima nusipirkti vokiškų ir angliskų dienraščių, jau ankstyvą rytą skubėjau į krautuvę. Skačiau juos kambaryje, nes paplūdimyje vaikų klegesys (mokslas prasidėjo rugsėjo mėn. 18 d.), bangų ošimas neleidavo susikaupti prie paskutinių politinių ir sportinių žinių. Tad tik apie 11 val. atleidavau pas savo moteris, nes jos džiaugėsi rūgšties bangomis, karšta saule, visa pakrantė nuo Genujos iki Monako yra nusieta mažais miesteliais, poilsio vietovėmis. Pavakaryje sėdavome į traukinį, nes jis Italijoje yra labai pigus, tuo tarpu benzino 1 litr. kainuoja 2000 lirų – beveik 1.80 dol. Lankėme puikias, senas šventoves, išpuoštas baltu marmuru, krautuvės, kavines, ragavome visur skanių itališkų ledų.

(Bus daugiau)

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Skulptūra Nidos Raganų kalne

Nuotr. K. Baliūnaitės

Advento stebuklas

AURELIA M. BALAŠAITIENĖ

– Miela Rūtelė, man labai graudu, kad prieš pat Kalėdas aš tau turiu pranešti negerą naujieną, – glostydamas mergaitės rankelę, su ašaromis akyse ponia Bielskienė negalėjo rasti tinkamų žodžių, kad nepažeistų našlaitės širdelės.

– Negerą naujieną! – šuktelėjo Rūtelė, rankutėmis užsivengdama veidą.

– Miela mergaitė, išklausk, ką aš tau turiu pasakyti. Ar tu žinai tikrą savo gyvenimo praeitį? Ar tau kas nors papasakojo apie tavo tėvelius? Kas tave globavo stovykloje? Žinau, kad buvai mažytė, bet ką nors prisimeni.

– Mane stovykloje globojo kelios šeimos. Lankiau vaikų darželį. Man pasakojo, kad mano tėveliai žuvo bėgdami iš Lietuvos traukinio bombardavimo metu. Mane, vos vienerių metų, paėmė globoti svetimi gerširdžiai, kurie mano tėvelių nepažinojo, bet manęs pasigailėjo. Man baisu, kad aš savo tėvelių nepažįstu, net savo tikros pavardės nežinau. – Rūtelė pradėjo kūkčioti, o ponia Bielskienė su užuojauta glostė jos šviesiaplaukę galvutę.

– Tai vis dėlto žinai, kad esi tikra lietuvaite. Katalikų globos organizacija tave atvežė į Ameriką ir perdavė našlaičių globos įstaigai, kuri pradėjo ieškoti bevaikės poros, kuri tave įdukrintų. Deja, tu angliškai nemokėjai ir buvai labai nedrąši, buvai kilnojama iš vieno namų į kitus, kol tavim susidomėjo lietuvių šalpos organizacija, kuri pradėjo ieškoti tau svetingų namų lietuviškoje šeimoje.

Žinau, kad tau, jau dvylikus metus pradėjusiai mergaitei, nelengva pritapti prie svetimų, kad ir geraširdžių žmonių, bet manau, kad tau pas mus buvo gera. Deja, mano mylimas vyras, kaip žinai, guli ligoninėje po vėžio operacijos. Jis už savaitės grįš į namus, tai galėsime dar bent vienas Kalėdas atšvęsti kartu, bet aš turėsiu dieną ir naktį jį slaugyti. Tau pas mus su silpnu ligoniu nebus maloni vieta, nors spėjome prie tavęs prisirišti. Iki Kalėdų dar beveik dvi savaitės, tai neskubėsiu tau rasti kitus, svetingus namus. Be to, turiu tau dar ir malonumą – sekantį šeštadienį atvyksta iš Čikagos garsus lietuvių choras ir mūsų parapijos salėje atliks religinės muzikos koncertą. Ta proga turėsi pasipuotėti tautiniais drabužiais ir koncerto vadovui bei solistei įteikti gėles. Gerai?

Rūtelė abejingai linktelėjo galvutę, šluostydamas ašaras...

Atėjus laikui ruošti koncertą, Rūtelė tvarkė savo tautinius drabužius ir naktinio stale-

lio stalčiuose rinkosi gintarinius karolius. Staiga jos rankutė užkliuvo už auksinės grandinėlės. Tai jos tikrojo, nežinomo gyvenimo vienintelis suvenyras, iki šios dienos išlikęs neliestas auksinis medalionas. Kiek jai žinoma, jos globėjai tą medalioną rado ant našlaitės krūtinėlės. Parūpo jai pamatyti, kas yra to medaliono viduje. Ji sunkiai, su sagutė į žirkutėmis nukėlė dangtelį. Į ją žiūrėjo du jauni, labai gražūs veidai, o apacioje igraviruotas užrašas: „Su amžina meile, Visvaldas ir Aldona“.

Rūtelė pravirko supratusi, kad tai jos tėvai. Ji beveik pamaldžiai pabučiavo medalioną, jį užsidėjo ant kaklo ir nutarė nuo šios dienos jo niekada nebenuimti.

– Laikas į koncertą – pabeldusi į duris, Rūtelę paragino ponia Bielskienė.

– Einu. – Nusišluosčiusi ašaras, paskui savo globėją nusėkė Rūtelė, viena ranka glostydama ant kirklio pakibusį medalioną.

Parapijos salė buvo pilnutėlė publikos. Rūtelę bendruomenės apylinkės pirmininkė nuvedė į užkulius ir nurodė, kam ir kaip įteikti gėles. Rūtelė koncerto klausėsi, sėdėdama arti scenos, ir gėrėjos dirigento bei solistės nepaprastai patrauklia išvaizda.

Pagaliau koncertas pasibaigė ir pirmininkė Rūtelei mostelėjo ranka. Suglėbusi dvi gelių puokštes, ji nedrąsiai, bet tvirtais žingsniais, užkopė į sceną ir, kaip buvo nurodyta, pirmą įteikė gėles dirigentui, o po to choro priekyje stovinčiai solistei. Solistė Rūtelę priglaudė, apkabino ir pabučiavo, bet jos apikaklės megzinėliai užkliuvo už ant Rūtelės kaklo kabojusios grandinėlės.

– Kas tai? – beveik ne savo balsu sušuko solistė. – Iš kur tu tą medalioną turi? Visvaldai, pažūrėk! – rankose laikydama atidarytą medalioną, nustebusi dirigantą šaukė solistė, nekreipdama dėmesio į ovacijas. Publiką nesuprato, kad scenoje vyksta drama, ir plojo manydama, kad jaunutė mergaitė sužavėjo solistę.

Tuo tarpu dirigentas ir solistė, atsukę nugaras į publiką kažką kuždėjosi, apsikabinę gelių įteikėją. Klausytojai nustojo ploję, stebėdami keistą pasikeitimą scenoje. Pagaliau dirigentas ir solistė, apglėbė Rūtelę, mostelėjo rankomis. Salėje buvo mirtina tyla, tik jaunoji mergaitė garsiai kūkčiojo.

– Gerbiame, – kiniu balsu prabilo dirigentas. – Nuostabus stebuklo dėka, gimsiančio kūdikio proga, Apaizdos ranka mudviem sugrąžino ir padovanojo prieš dvyliką metų tragišką karo sūkurį audroje prarastą dukrelę.

Jaltos sutartis - Kazokų žūtis

Vadovaujantieji anglų politikai ir kariai, laikydamiesi Jaltos susitarimo su Sov. Sąjunga, pastarosios dalinius, perėjusius į vokiečių ir vakariečių sąjungininkų pusę, prievarta grąžino sovietams, nepaisydami didžiausio jų pasipriešinimo

LEONAS BALTUŠIS

1945 m. birželio 1 d. vakaras Austrijos Peggetz stovykloje priminė kažką panašaus į pralaimėtą mūšio lauką. Sukrūvinti ir sužeisti žmonės griuvinėdami vaikščiojo, ieškodami savo giminių bei artimų draugų. Arkliai be savo šeimininkų ir, lyg suprasdami visą tragediją, bėgėję pasimetę. Žmonės mažomis grupelėmis traukėsi į kalnus, kai tuo tarpu kiti, būdami visiškai desperacijoje, grįžo atgal į stovyklą. Sunkiai sužeistų ir mirusių buvo visur.

Kiek žmonių buvo sužeista ar mirė, niekas tikrai nežino. Austrų ūkininkas Bartholomaeus Plautz, gyvenęs netoli Nikolsdorfo, su draugu ir dviem arkliais bei didžiuoju vežimu 1945 m. birželio 1 d. važinėjo rinkdami nelaimingųjų lavonus. Sako matęs daug jaunų moterų su savo nelaimingais kūdikiais perpjautais kaklais. Jis ir šiandien dažnai negalys miegoti, nes visa tai matęs savo sapnuose.

Linz miestelyje ir šiandien tebestovi nedidelė ortodoksų cerkvė, o netoli Peggetz stovyklos yra mažos kapinės. Su didžiausiu stropumu visa tai šiandien prižiūri mažas vienaakis, labai senas kazokas Ivan Gordienko. Jis yra vienas iš tų išsigelbėjusių, atsiskakęs emigruoti, nutaręs pasilikti čia visam laikui, nes jo parčiai esanti prižiūrėti cerkvę ir kapines, kur išlįsi daug jam gerai pažįstamų žmonių.

Birželio 1 d. kazokų istorijoje liks viena baisiausių dienų. Kas įvyko Peggetz stovykloje, vėl pasikartoję Oberdrauburg stovykloje. Štai ką atsimena lt. E.B. Hetherington, priklausęs 6-tam Royal West Kents pulkui. „Tik įžengus į stovyklą buvo aišku, kad čia niekas nesiruošia važiuoti. Gale stovyklos kazokai, susiėmę rankomis, sudarė apskritimą, kad anglai negalėtų įsiskverbti į vidų. Leitenantui davus įsakymą, anglai priartėjo prie kazokų su užmautais durtuvais. Kazokų reakcija buvo labai paprasta: jie nusivilkę marškinius, prašydami, kad anglai juos nudurtų. Anglų vertėjas pareiškė, kad jų elgesys esąs kvailas – jie būsia paimti į gėla. Ši pasyvi rezistencija buvo tokia veiksminga, kad šis anglų dalinys turėjo šauktis pagalbos. Buvo atsiųsta 45 kariai iš Lancashire Fusiliers dalinio.“

Visą šią tragediją aprašyti yra beveik neįmanoma ir, be to, labai skaudu. Lt. Shields parodymu, beveik 10 minučių kazokai buvo daužomi šautuvų buožėmis ir bado mi durtuvais palyginti gana žiauriai. Vienas iš kazokų vadų buvo nutemptas prie sunkevežimo visos kruvinas, o iš jo visiškai naujos palaidinės buvo liks tik skudurai.

Žiauriai sumušti ir beginkliai kazokai pradėjo kapituliuoti, išskyrus apie 200 vyrų, kurie bandė pabėgti į miškus. Anglams nušovus 3 ir 4 sunkiai sužeidus, viskas pasibaigė. Pagaliau 1,749 kazokai, įskaitant 102 moteris ir 4 vaikus, buvo pakrauti į sunkvežimius. Pirmoji ir pati baisiausia repatriacijos diena pasibaigė.

O kaip jautėsi tie, kurie turėjo atlikti tokį moraliai žemą ir niekišką darbą? Daugumai jų ta prievartinė repatriacija paliko agoninę ir psichologiškai ne-

įsgydomą žaizdą visam gyvenimui. Eiliniai kariai „Y“ kuopos, 8-to Argylls pulko, verkė kaip maži vaikai. Moralčiai jie buvo sužlugdyti žmonės. Jie negalėjo pateisinti savo vadų bei jų pačių elgesio. Pulko kapelionas Kenneth Tyson atsimena, kad daug karių atėjo pas jį, norėdami išsipasakoti, nes buvo baisioje depresijoje. Ši didžioji išdavystė buvo visiškai priešiška Kristaus mokymui. Kapelionas matė kazokų grupę, išsiveržusią per tvorą į laukus, o anglų kariai durtuvais stūmė juos sunkvežimio link. Šis vaizdas kapelionui paliko neišdildomą įspūdį.

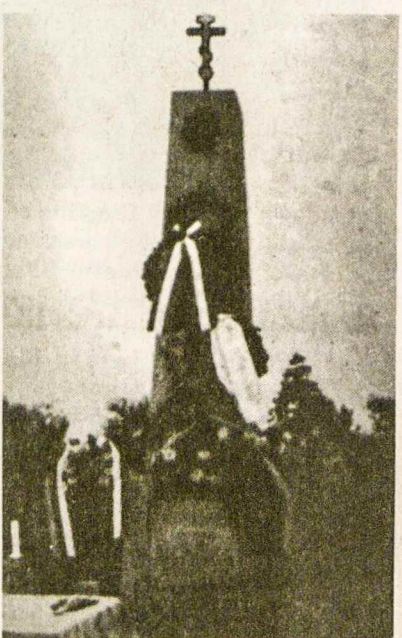
Sekmadienį, birželio 3, kapelionas Tyson laikė pamaldas Lienz miestelio anglų karių koplyčioje. Savo pamokslė aiškiai pareiškė, kad „tai ką mes čia darome, yra klaidinga, priešinga krikščioniškai tradicijai. Mes ne dėl to kariavome“.

Dr. John Pinching, sanitarijos karininkas, kaip ir kapelionas, kaltais laiko tuos, kurie pasirašė Jaltos sutartį. Mjr. R. Davies visa tai labai išgyveno, kai vertėja O. Rotova jam pasakė juo daugiau netebetikinti. Vienu atveju jis net apsisverė, sakydamas negalys žiūrėti, kaip mušamos moterys ir vaikai.

Kazokų pasipriešinimas pasibaigė birželio 2d., išskyrus vieną atvejį Nikolsdorfo stoty pakraunant 1,750 kazokų. Čia dar vieną kartą anglai turėjo panaudoti šautuvų buožes, prievarta vadydami nelaiminguosius į traukinį. Taip birželio 1-4 dienomis 22,502 kazokai ir kaukaziečiai buvo pergabenti į sovietų sritį Austrijoje. Išsigelbėjusių – pabėgusių į kalnus buvo per tūkstantį. Vienas tokių laimingųjų buvo ir vyr. seržantas Kuzma Polunin, kurį kazokai, išvežus karininkus, išsirinko savo vadu. Jis birželio 1 d. su mjr. R. Davies džiūpu atvažiavo į stovyklą, bet kaip jis pabėgo, nėra žinoma. Po dviejų mėnesių vertėja O. Rotova susitiko jį vienoje stovykloje, bet greit išsisukrė, nes ji surado savo vyrą ir kūdikėlį. Vėliau jis emigravo į Argentiną ar į Australiją. Kodėl į Argentiną? Mat, kaip man pasakoją rusų karių – veteranų žurnalo „Naši Vestii“ (Mūsų žinios) redaktorius N. N. Protopopoff, Argentinos diktatorius Juan Peron jau 1946 m. atidarė duris visiems rusų bei kazokų kariams. Jis pats taip pat išvažiavo į Argentiną, o tik paskiau persikėlė į JAV-bes.

Mjr. R. Davies padarė kai ką ir gero – išgelbėjo keliolika

(Nukelta į 8-tą psl.)

Paminklas kazokų išdavimo aukoms Linz miestelyje, Austrijoje

XV-tojo kazokų korpo vado gen. leit. HELMUTH VON PANWITZ asmeninės apsaugos būrys

“Karlagas - mirties žemė”

Dokumentinis filmas apie Kazachstano lagerius, kur buvo sunaikinta tūkstančiai lietuvių. Filmas pagamintas 1990 metais surengtoje ekspedicijoje ir parodytas Čikagoje 1996 metais

H. PAULASKAS

Čikagos Jaunimo centre turėjau progos parodyti 1990 m. ekspedicijoje į Kazachstaną buvusius politinių kalinių ir tremtinių lagerius nufilmuotą dokumentinį filmą. Jauki kavinės salė vos talpino norėjusius pamatyti retus vaizdus iš baisios sovietų imperijos vergovės.

Dauguma mano, kad baisiausia lietuvių kankinimo ir naikinimo vieta buvo Sibiras ir visai pamišta Vidurinė Azija. Ten atšiaurus kontinentinis klimatas su labai karštomis vasaromis ir labai šaltomis žiemomis, bekrastė akmeninga stepė, vergų darbas vario ir anglies kasyklose palaužė tūkstančių lietuvių gyvybes. O kurie grįžo, liko suluošinti, be sveikatos.

Kazachstanas – tai milžiniška teritorija nuo Kaspijos jūros iki Kinijos ir Turkijos. Sovietinė tironija čia badu, šalčiu ir vergų darbu sunaikino apie 14 milijonų baltiečių, ukrainiečių, japonų, korėjiečių, vokiečių. Ypač gausus lagerių tinklas buvo Karagandoje – svarbiausiame pramonės centre. Todėl jis ir buvo vadinamas Karlagu. Filmas pasakoja apie čekistų žvėriškumus Dolinkoje, Spaske, apie kalinių sukilimą 1954 m. Kengyre, kur tankų buvo sutraukta ir sušaudyta per 1200 kalinių, jų tarpe daug lietuvių.

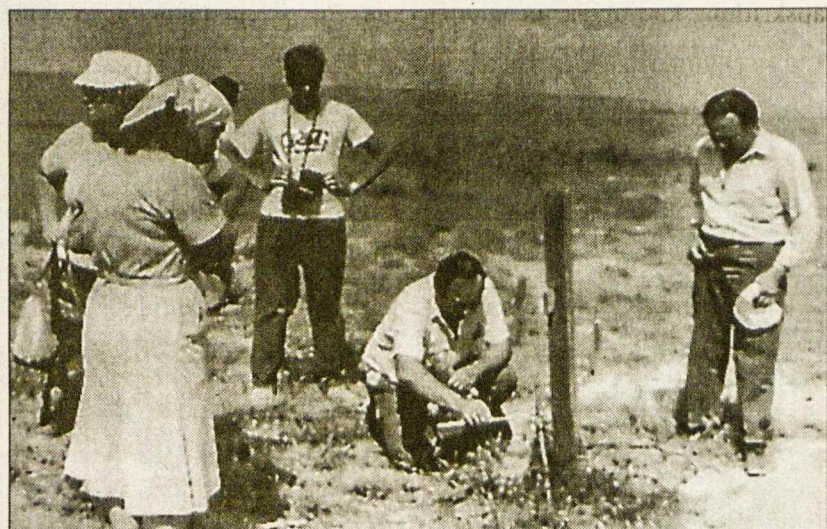
Minėtoji ekspedicija ten patstatė dešimties metrų plieninį kryžių. Kalinių kapus, apleistus ir naikinamus, bandė paženklinti. Juos šventino Karagandos lietuvių parapijos klebonas Jėzuitas kun. Albinas Dumbliuskas, 1991 m. sausio 14 d. miręs.

Antroji ekspedicija buvo surengta 1991 m. rudenį, kurioje dalyvavo Kupiškio parapijos vikaras kun. Virgilijus Liuma. Deja, dar buvo gyva Sovietų Sąjunga, ir mums nepavyko pamatyti kalinių bylas, kurios saugomos Karagandos archyve. Būtinai reikalinga trečioji ekspedici-

ja, kuri išspėtų bylų sugrąžinimo, tolimesnio kalinių kapų ženklavimo ir saugojimo uždavinius, parvežtų daiktų ir relikvijų muziejams. Mums, gyvenantiems Lietuvoje, tai padaryti nebeįmanoma vien dėl ekonominių sunkumų – bilietai kelionei nepaprastai brangūs. Keliauti reikia per Rusiją. Bet Kazachijos sostinėje Alma-Atoje jau yra Lietuvos pasiuntinybė, turime gerus ryšius su Kazachijos demokratais ir humanistais, su kaliniams remti draugija “Memorialas”. Todėl manome, kad reikia suburti ekspediciją iš Lietuvos ir Š. Amerikoje gyvenančių lietuvių, kuri atliktų šį svarbų darbą.

Pasižiūrėkime, kaip gausiai ir plačiai savo holokausto nelaimę propaguoja žydai. O daugybės vietų, kur žuvo mūsų broliai, sesės ir tėvai, mes net nežinome. Manome, kad prie Čikagoje veikiančio Lituanistikos tyrimo ir studijų centro bei Pasaulio lietuvių archyvo (vadovas prof. dr. Jonas Račkauskas) tikslinga organizuoti trečios ekspedicijos į Kazachstaną branduolį. Tikimės sudominti ir pritraukti Čikagos lietuvių televiziją. Pasirengimui reikėtų arti metų laiko. Tik su JAV ir Kanados lietuvių pagalba galime surengti rimtą ekspediciją.

Per filmo rodmą Čikagoje jau buvo surinktos pirmosios lėšos – žmonės labai dosniai aukojo šventam reikalui. Tie pinigai liko Čikagoje, atidaryta sąskaita ir laukiama visuotinės tiek asmenų, tiek organizacijų paramos. Man, kaip ekspedicijos dalyviui ir organizatoriui, vienas iš filmo autorių, labai malonu, kad Čikagos lietuvių parodė mūsų darbui ir siekiams didelį dėmesį bei įvertinimą. Filmo kopijų vaizdajuosčių bus galima įsigyti Čikagos Jaunimo centre. Norėtume, kad jas kuo plačiau pamatytų lietuvių visuomenė.

Tyrinėjami nežinomi politkalinių kapai Kazachstano stepėse 1990 m. ekspedicijos metu. Nuotr. H. Paulausko

Kanados lietuvių muziejus-archyvas

Mūsų visų Kanados lietuvių muziejuje-archyve jau saugomi tūkstančiai dokumentų ir knygų, šimtai nuotraukų ir senienų. Mėginame tarnauti visiems, prašome pasiūlymų, kaip galėtume geriau tai atlikti.

Kaip ir kitais metais, muziejuje lankėsi gana daug mokinių. Organizatoriai apsilankė Maironio mokyklos V skyrius, taip pat Lietuvos krepšinio mokyklos mokiniai. Atrodo, kad mokiniams muziejus patiko, nes vis girdim gerų atsiliepimų. Muziejiaus vedėja, dr. R. Mažeikaitė apsilankė Maironio mokykloje ir papasakos mokiniams apie muziejų bei apie Lietuvos istoriją.

Šiais metais (1996) buvo surengta didelė memorialinė paroda fotografo St. Dabkiaus nuotraukų, kuriose atsispindi mūsų visuomeninio gyvenimo 40 metų. Dabar veikia dvi parodos: viena apie “DP” darbo sątartis (joje gal pamatysite save, savo draugus ar savo tėvus), kita apie 19-to amžiaus Vilnių, kurio nuotraukos atsuntė Lietuvos valstybinis muziejus (jam mūsų muziejus padeda siųsdamas nuotraukoms konservuoti medžiagas).

Muziejų aplankė daug svečių iš visos Kanados, taip pat iš

Lietuvos ir JAV. Kai kurie, šimtmečio pradžioje iš Lietuvos emigravusių palikuonys, lietuviškai nekalba ir neskaito. Jie labai susijaudina pamatę parodas, istorines nuotraukas, sužinoję kur rasti žinių apie Lietuvą anglų kalba. Bendradarbiaujame su Balzeko muziejumi Čikagoje – jiems pasiuntėm visokių leidinių apie Kanados lietuvių. Mūsų archyvas parūpino Montreale lietuvių nuotrauką Toronte ruošiamai knygai apie visos Kanados muziejus.

Sparčiai auga muziejiaus-archyvo mokslinė bibliotekėlė. Ja naudojasi mokytojos ir visuomenės. Toliau mes ieškome vietovės gyvenantys prašomi su vedėja pasitarti dėl knygų pasiskolinimo ilgesniam laikui. Primename, kad nuolat turime žinių apie dabartinius įvykius Lietuvoje, pastoviai renkame Lietuvos laikraščius bei naujai išleistas knygas.

Archyvas tampa naudingas mokslininkams: pasiuntėm įvairių knygų (duplikatų) apie partizanų kovą Lietuvoje Ročesterio univ-to profesorui, kuris rašo knygą apie panašią kovą Ukrainoje ir nori palyginti; du kalbininkai (švedas ir lietuvis) iš Hamburgo universiteto rinko

KUN. VIRGILIJUS LIUMA (antras iš kairės) kalbasi su Karagandoje gyvenančiais buvusiais tremtiniais. Antras iš dešinės – buvęs politinis kalinys ALGIRDAS KAMANTAUSKAS. Nuotr. H. Paulausko

“Visi žemės vaikai”

Talentingai pavaizduotas žemaitijos ir visos Lietuvos netolimos praeities ir dabarties gyvenimas

HENRIKAS KUDREIKIS

Žemaičių žemės sūnus rašytojas Raimondas Kašauskas vėl pasirodė su psichanalitine proza. Jis sugrįžo į žemaitišką Juodasodės apylinkę, kurią jis aprašė ankstyvesnėse knygose. Vėl pasinėrė žemdirbių būtin, kurioje vyksta istorinės permainos.

Romane “Visi žemės vaikai” parodomi Atgimimo laikotarpio pradžios vaizdai, partizaninio judėjimo ir pokario tremimų atšvaitai. Gvildenami senosios ir jaunosios kartos santykiai, požiūris į atgautą žemę, jaunos šeimos atsiradimą kaimė.

Su nepaprastu įdomumu skaitydavau ankstyvesnius R. Kašausko kūrinius, parašytus okupaciniu laiku. Jo kalba įdomi, neperkrauta svetimbėmis ir kitokiomis beletristų gudrybėmis. Jo pasakojimas lėtas, ramus, folkloriškas. Tik labai retais atvejais sovietmečiu mesdavo keletą sakinių, reikalaujamų raudonųjų valdovų. Be to neapėjo nei vienas to laikotarpio rašytojas. Vytautas Kubilius, kritikas, naujoje knygoje “XX amžiaus literatūra” atranda R. Kašauską kažkur tarp Faulknerio ir Žemaitės.

Pirmoje dalyje “Laimingi vaikai” Laima Leliūgaitė grįžta į savo tėvų ūkį atostogų. Kartą atsivežė savo draugą Gintą. Juodasodės apylinkėje prasideda naujas gyvenimas. Išskirstoma kolchozo žemė. Gintas – būsimasis Laimos vyras. Tačiau naujoji moralė išlenda kaip yla iš maišo. Laima ir Gintas net tėvų namuose jau gyvena kaip vedę. Laima pasijunta neščia. Turėtų įvykti vestuvės. Yra kliūčių. Mat jaunasis nekrikštytas. Eiti pas kunigą, krikštytis Gintui nepriimtina...

Apsakos “Juodosios sakmės” pagrindinė veikėja – Stasė Kalvelienė. Ją randame slapta atvykusią į senąsias Juodasodės kapines. Ji vaikščioja ir skaito kapų paminklų įrašus. Prie giminių Mažonų kapų ji grįžta pračait.

Nors Stasės Kalvelienės seneliai išstremti ir mirė Sibire, auklėtoja gauna užpildyti anketą apdovanojimui. Ji bando aiškintis, tačiau rajono komiteto galva pareiškia: “Maža kas buvo. Rašykite ir nebijokite. Iš kurio giminių nebuvo kas išvež-

tas”. Ordiną su pliko, barzdoto žmogaus profiliu ji gavo. Tai Lenino ordinas. Autorius knygoje nemini šių žodžių: Lenino, komunistų, bolševikų, tarybinių...

Laikai keitėsi. Susirezga Mažonų giminės likimas. Mažą dukrą Kalvelienė motina palieka pas tetą, o pati gyvena susidėjusi su vyru, kurio šeima pagėgo į Vakarus. Stribas Grimstas, partizanų vadas Dirmeikis tampa šios istorijos intriga.

Paskutinėje apysakoje “Nepažįstamo svajotojo užrašai” – menininko pašaukimo, meilės, atsakomybės, ištikimybės sau ir visuomenei problemos.

Tai atrastas jauno džiovininko dienoraštis. Ant Nemuno kranto esančioje sanatorijoje jaunuolis aprašo savo meilę Danutei. Tyra meilė, Sibiras ir gyvenimo tragika. Veikia ir jo gimnazijos laikų draugas, dabar žymus sovietinės spaudos žurnalistas Vytautas Norvaiša.

Jaunuolis ieško tiesos ir nė labai susigaudo savo mokslo draugo aprašytose temose. Įdomiame pasikalbėjime sovietinis žurnalistas aiškina: “Tiesa nebūtinai tai, kas yra, bet tai, kas gali arba turi būti”.

Skamba, kaip George Orwell romane “1984”. Jo didieji mokytojai: raudonieji “rabinai” Antanas Venclova ir Justas Paleckis, na, ir tuzinai Kazakevičių, Uldukių, Miniutų, Laurin-

čiukų ir kt.

Kartą bevaikščiodamas jaunuolis atsiranda ties Džiugų šventove. Jis galvojo, kad šioje šventovėje niekas jo nepažins, o vidinis balsas kuždėjo: “Išsižadi savo tėvų ir protėvių tikėjimo”. Jis priėjo prie klausyklos. “Atėjau paskutinį sykį... Pasakyti, jog nebetikiu”. Kunigas tylėjo, gal neišgirdo. “Norėčiau tikėti, bet negaliu, – kalbėjo greitomis. – Gal jūs galėtumėte pagelbėti?” Jaunuolio dienoraštis neturi pabaigos.

Tokia buvo (ir tebėra dabar) žemaitija laisvės prieaušyje. Netikėjo šis jaunuolis, taip pat netikėjo Stasė Kalvelienė, netikėjo žurnalistas Vytautas Vaišnora, kuris gyveno su rajono pirmininko pamesta žmona.

R. Kašausko knyga “Visi žemės vaikai” yra viena įdomiausių naujosios Lietuvos knygų. Tik autorius galėjo apsieiti be kelių nešvankių sakinių.

Autoriaus Raimondą, ar Jums neskaudų rašyti apie mūsų kraštą – žemaitiją (taipogi visą Lietuvą), kurios daugelis žmonių taip lengvai pasekė savo okupantų morale ir atsisakė Dešimties Dievo įsakymų, savo tėvų ir protėvių tikėjimo?

Man skaityti labai skaudu... Raimondas Kašauskas, VISI ŽEMĖS VAIKAI. Romanas, apysaka. Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla. Vilnius, 1995.

Atsiųsta paminėti

Mitteilungen aus baltischem Leben, nr 3 (175), 1996 m. rugsėjis, 42-iejį leidinio metų; vokiečių-baltiečių draugijos leidinis vokiečių kalba, 32 psl. Adresas: Titulstr. 9, 81925 Muenchen, Germany.

Mikas Šlaža, ŽVĖRYS ŽMOGAUS PAVIDALU. Autoriaus išgyvenimai nacių koncentracijos stovyklose Vokietijoje. Originalas – vokiečių kalba. Vertė į lietuvių kalbą V. Balvočiūnė. Išleido “Vaga” Mažosios Lietuvos fondo lėšomis. Vilnius, 1995 m., 458 psl. (įskaitant vokiškąją dalį).

Anatolijus Kairys ŽODIS IR VEIKSMAS, keturios dramos ir trys komedijos, 432 psl. ir viršeliai. Red. L. Inis, dail. E. Unguraitis; iš-

leido 1996 m. “Varpo” leidykla Kaune, spausdino “Aušros” spaustuvė. Tiražas 600 egz. Kaina sutartinė. Tai pačių naujausių draminių kūrinių rinkinys, sudarytas iš septynių veikalų, kuriuose paličiami netolimos praeities įvykiai ir žmonės bei skaudesnis tautinio, religinio bei moralinio gyvenimo atplaišos.

Kostas Ostrauskas, KETVIRTOJI SIENA. Kūryba – kritika, kritika – kūryba. Aplanko piešinys – dail. Stasio Eidrigevičiaus, knygos apipavidalinimas – Henrietos Vepšienės. Išleido Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas (7338 South Sacramento Ave., Chicago, IL 60629, USA). Tiražas – 800 egz.). Chicago, 1996 m., 179 psl. Kaina – 15 JAV dol.

Toronto Maironio mokyklos mokiniai prie Kanados lietuvių muziejiaus-archyvo durų Anapolio sodyboje Ontario Mississaugos mieste. Mokytoja A. PAULIONYTĖ aiškina V sk. mokiniams apie šio muziejiaus įsteigimą

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Martyno Mažvydo biblioteka 1996 m. rugsėjo pradžioje vilniečiams surengė literatūros parodą, skirtą JAV gyvenančio rašytojo Vytauto Volerto deimantinei amžiaus sukakčiai. Bibliotekos lankytojų ten laukė V. Volerto romanai “Upė teka vingiais”, “Gyvenimas dailus”, “Sąmokslas”, “Pragarų vyresnysis” ir “Jaučio ragai”. Juos papildė “Egzodo rašytojuose” bei kituose leidiniuose esantys straipsniai apie V. Volerto gyvenimą ir jo veiklą.

M. K. Čiurlionio galerija Jaunimo centre spalio 4-20 d.d. Čikagos lietuviams surengė kaunietės dail. Loretos Platkevičūtės “Tapybos ant šilko” parodą. Ji yra audinių dailininkė, baigusi Kauno taikomosios dailės mokyklą, Vilniaus dailės akademiją, dirbusi “Silvos” trikotažo fabrike, konkurso būdu tapusi akinės “Kauno audinių” bendrovės vyr. dailininke.

Kompozitorės ir sol. Gintarės Jautakaitės labdaros koncertą 1996 m. spalio 26 d. savo nedidėleje salėje Vašingtone surengė Lietuvos ambasada. Koncertas buvo skirtas Martyno Mažvydo 1547 m. gotiškėmis raidėmis Karaliaučiuje išleistam “Katekizmui”, dabar laikomam pirmąja lietuviška knyga. Jos 450 metų sukaktis Lietuvoje bus iškilmingai paminėta 1997 m.

Tarp ambasadoje koncertui susirinkusių svečių buvo ir diplomatinio korpuso narių. Juos pasveikino vakarą pradedanti Birutė Eidintienė, o su M. Mažvydu bei jo lietuvišku “Katekizmu” supažindino vašingtonietis Romas Kasparas. Sol. G. Jautakaitė koncertą pradėjo savo populiariomis dainomis “Viešpatie lelija”, “I Tave einu” ir baigė angliškai padainuotais naujausiais kūrniais. Ambasadoje susirinkę vakaro dalyviai paukojo tūkstantį dolerių Klaipėdoje statomam Martyno Mažvydo paminklui. Šią gražaus labdaros vakaro auką Klaipėdos miesto atstovams pažadėjo perduoti Lietuvos ambasadorius dr. Alfonsas Eidintas.

Tradicinė lietuvių fotografų meninių nuotraukų paroda, įvykusi 1996 m. spalio 25 – lapkričio 3 d.d. Čikagoje, M. K. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre, buvo jau sukaustuvinė – dvidešimt penktoji. Jos pagrindinė tema – “Istoriniai pastatai ir paminklai”. Mums artimiausia jų dalis yra nepriklausomybės atgavusioje Lietuvoje. Tad nenuostabu, kad šįkart daugiausia dalyvių ir nuotraukų buvo susilaukta iš nepriklausomybės atgavusios Lietuvos. Netenka stebėtis, kad ten net ir “Lietuvos ryto” skaitytojus su šia paroda bei jos istorija išsamiai supažindino Rūtos Mikšionienės pranešimas menai skirtame “Mūsų malūno” priede. R. Mikšionienė ypač patiko kataloge fotomenininko A. Kežio “Paminklų regėjimai” pavadinimą. A. Žižūno, S. Žilevičiaus ir I. Adomaitienės romantiški montażai iš įvairių miesto elementų, “Lietuvos dinosauros” – A. Andrejevo senieji malūnai, “Mindžiojimai paminklais” – R. Rakausko ir H. Gaičevskio senoji grindinio fragmentai ir kanalizacijos šulinių dangčiai.

Teisinga yra R. Mikšionienės pastaba, kad šioje parodoje praeitis ir dabartis, pasaulis ir Lietuva susipina į visumą B. Buračo trečiojo dešimtmečio Lietuvos kaimo vaizdai, E. Būtėno užfiksuoti jau nugriauti Čikagos lietuvių centrai, dar neatvėję A. Kežio įspūdžiai iš 1996 m. vasaros pabaigoje Vilniuje vykusio simpoziumo “Užmiršta dabartis”. R. Mikšionienė pasakoja: “Parodos lankytojai patys išrinko premijų vertus autorius, balsuodami už jiems įdomiausius ir geriausias parodos temų atspindinčius darbus. Nugalėtojai paskelbti per iškilmingą parodos uždarymą. Pirmoji vieta atiteko Arūnui Baltėnui, antroji – Rimantui Dichavičiui, trečioji – Juozui Poliuviui kartu su broliais Černiauskais. Jaunieji fotomenininkai buvo vertinami atskirai. Pirmoji vieta atiteko V. Kintui Vaitkevičiui ir Džiugui Renekčiui, antroji – Aušrai Griško-kytei, trečioji – Sauliui Višinskiui. Kadangi parodos dalyvių dauguma iš Lietuvos, tai ir tarp prizininkų jų daugiausia. Tai Džiugas Renekis – Amerikos lietuvių jaunosios kartos atstovas.”

“Šilutės poezijos rudens” trečiąjį metinį konkursą laimėjo geriausias poetu pripažintas Vitalijus Šopis, kuriam penkerius metus yra tekę būti šio rajono tarybos pirmininku. Jam buvo įteikta Šilutės savivaldybės F. Bajoraičio viešosios bibliotekos premija ir atminimo juosta. Bibliotekos vadovė J. Užpelkienė pranešė, jog trečiasis “Šilutės poezijos ruduo” jau yra paskutinis. Mat trejus metus rengtuose konkursuose buvo išrinkti geriausi Šilutės rajono poetai ir išleista jų kūrybos rinktinė “Dvidešimt ir vienas Šilutės užburas”. Jon yra įjungti dvidešimt vieno autoriaus eilėraščių.

Lietuvos simfoninis orkestras, vadovaujamas Gintaro Rinkevičiaus, naują sezoną pradėjo Lietuvos filharmonijos salėje Vilniuje atliktu G. Pučinio operos “Tosca” koncertu. Šią operą dainavo Lietuvos solistai I. Milkevičiūtė, V. Prudnikovas, A. Malikėnas, E. Vasilevskis, ir “Azuo-liuko” choras. Pagrindinę tenoro partiją dainavo iš Italijos atvykęs Gianfranco Cecchele sparciai kylančias žymiausias operų teatro se. Vilniuje “Tosca” buvo atlikta tik koncertine forma.

XIV lietuvių knygženklų paroda Vilniaus medalių galerijoje 1996 m. spalio mėnesį surengė Dailininkų sąjunga ir Lietuvos knygos draugija. Pirmoji tokia knygženklų paroda Vilniuje buvo surengta ir kas dveji ar treji metai suorganizuojama nuo 1960 m. ši graži tradicija nutrūko su trylikąja knygženklų paroda 1987 m. Ją dabar beveik po dešimties metų atgaivino jau keturioliktoji knygženklų paroda, įvykusi nepriklausomybės atgavusioje Lietuvoje. Jon šįkart įsijungė net trisdešimt šeši Lietuvos dailininkai. Parodos lankytojų laukė apie tris šimtus knygženklų, sukurtytų pastaraisiais metais. Parodoje dalyvavo Valerijonas Galdikas, Valentinas Ajauskas, Gražina Didelytė, Marius Liugaila ir kiti grafikai su savo mažaisiais kūrniais, skirtais reikšmingoms datoms, žymiems Lietuvos žmonėms ir jos architektūrai. Ypač daug mažosios grafikos darbų teko legendinio knygnešio Jurgio Bielino atminimui jo šimtas penkiadesimties metų metinių proga.

K. Glinskio (1896-1938) vardo saviveiklinis teatras jo gimtajame Jurbarko jura ruošia britės dramaturgės Pamelos Palmer pjesės “Mūsų rankose” premjerą. Šioje pjesėje ji yra panaudojusi tragiškuosius 1991 m. įvykius Vilniuje. Tautos tragedija atskleidžiama lietuvių, lenkų ir rusų šeimų santykiais, pabrėžiančiais išskirtinį motinos vaidmenį sunkiose gyvenimo aplinkybėse. Premjerinį spektaklį režisuoja jurbarkietis Danutė Samienė ir klaipėdietis Egidijus Kupčiūnas. Repeticijos apsilankė ir pjesės autorė Pamela Palmer. Lietuviškajame pastatyme vaidina dešimt aktorių. Problemą sudaro šabloniškas tautybės pabrėžimas scenoje drabužiais, vėliavomis, ženklais, muzika, ir dainomis. Premjerai yra numatyta 1997 m. sausio 13 d., sušiesta su Krivuniuoju 1991 m. sekmadieniu Vilniuje.

Žemaičių rašytojų sambūrio įsteigimo šešiasdešimtmis specialia konferencija buvo paminėtas 1996 m. lapkričio 16-17 d.d. Šiauliuose ir Kuršėnuose. Ją surengė žurnalo “Žemaičių žemė” redakcija, Žemaičių rašytojų kultūros draugijos Šiaulių skyrius “Saulaukis” ir Žemaičių akademija. Konferencijoje buvo skaityti pranešimai apie 1936 m. lapkričio 15 d. pirmojoje žemaičių rašytojų suiegoje Šiauliuose suorganizuotą Žemaičių rašytojų sambūrį, veikusių iki antrosios sovietinės okupacijos 1945 m. Iki to laiko dar 1938 m. buvo išleista prozos bei poezijos antologija “Žemaičiai”. Įsteigtasis Žemaičių rašytojų sambūris norėjo atgaivinti žemaičių kalbos turtus, kuriuos nuo skaitytojų nutūmė įvestoji bendrinė kalba. Sambūrio steigiamojame suiegoje dalyvavo Ieva Simonaitė, Butkų Juzė, Stasys Santvaras, Pranas Genys, Stasys Anglickis bei kiti rašytojai ir poetai. Pasak poeto Stasio Anglickio, Žemaičių rašytojų sambūrio siekiai tapo visiškai neįmanomais pokariniame sovietmečiu, kai okupantai sustabdė bet kokią didesnį lietuvių susibūrimą. V.Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 61 milijoną dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.2.50%	Asmeninės paskolas nuo7.50%
180-364 d. term. ind.2.50%	Sutarties paskolas nuo7.50%
1 metų term. indėlius3.25%	
2 metų term. indėlius3.75%	
3 metų term. indėlius4.25%	
4 metų term. indėlius4.50%	
5 metų term. indėlius4.50%	
1 metų GIC-mėn. palūk.2.50%	
1 metų GIC-met. palūk.2.75%	
2 metų GIC-met. palūk.3.50%	
3 metų GIC-met. palūk.4.00%	
4 metų GIC-met. palūk.4.50%	
5 metų GIC-met. palūk.4.75%	
RRSP, RRIF ir OHOSP2.25%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.2.75%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.3.50%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.4.00%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.4.50%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.4.75%	
Taupomąją sąskaitą2.25%	
Kasd. pal. taupymo sąsk.2.25%	
Kasd. pal. čekių sąsk.2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.2.75%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neiname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai **"INTERAC" kortelė**

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

SPORTAS

Čikagoje ir kituose JAV miestuose viešėjusi Kauno Vytauto Didžiojo universiteto krepšinio komanda "Vytiš" su klubo pirmininke L. Kalvaitiene. Šalia jos iš kairės: T. Tamoševičius, A. Kairys, R. Gražulis, A. Rinkevičius, M. Lukošius, R. Sorokas; pirmoj eilėje – N. Pačėsa, M. Šeštokas, L. Rackelis, G. Kaubrys. Nuotr. Edv. Šulaitis

Geriausias atletas

Iš JAV Lengvosios atletikos federacijos atėjo raštas, kuriame pranešama, kad pagal 1996 m. įvairių varžybų pasekmes, mūsiškis Tomas Pukštys buvo kvalifikuotas 5-tojo ieties metiku pasaulyje. Tuo būdu, kaip atrodo, jis yra pats geriausias lietuvių kilmės lengvosios atletikos atstovas visame pasaulyje, įskaitant ir Lietuvą.

Sie metai Tomui buvo patys sėkmingiausi visoje jo apie 10 metų užtrukusioje sportinėje karjeroje. Praėjusią sezoną pradėjęs Brazilijoje, vėliau varžėsi Kanadoje, JAV (čia dalyvavo ir olimpiadoje), pasirodė daugelyje Europos valstybių, o sezoną baigė geru pasirodymu Japonijoje. Apie jį plačiai rašė viso pasaulio spaudoje, jis susilaukė daug dėmesio ir televizijoje – buvo ruošiamos atskiros programėlės. Net visą puslapią apie jo laimėjimus išspausdino "U.S. Track & Field" žurnalas lapkričio mėnesio laidoje. Rašinio autorius pateikė daug informacijos apie Tomo pasiekimus, o po nuotrauka rašoma, kad Pukštys yra pirmasis Amerikoje sportininkas, kuris per vieną sezoną net 4 kartus pagerino JAV vietos metimo rekordą.

Pukštys spalio mėnesio pirmoje pusėje 10 dienų praleido "Yankees" beisbolo klubo naujokų stovykloje Tampa, Floridoje, kur buvo pakviestas išmėginti jėgas kamuoliuko metime. Čia jis gerai pasirodė ir susilaukė daug spaudos dėmesio. Kaip rašė dienraščiai, jis kamuoliuką metė apie 87 mylias per valandą, ir tai yra netoli gerųjų Amerikos profesionalų beisbolininkų ribos. Tačiau Tomas jau yra 28 metų amžiaus, ir Amerikos profesionalų klubai labiau dairiasi į jaunesnius sportininkus.

Iki šių metų Pukštys buvo vienintelis JAV sportininkas (šalia Tom Petranoff), numetęs ietį daugiau negu 280 pėdų ir tai ta nuotolį jis buvo įveikęs tik vieną kartą. Tačiau 1996-aisiais jis šią ribą peržengė 5 kartus keturiuose varžybose. Ir keturi jo metimai buvo nauji JAV rekordai. Tai įvyko Paryžiuje birželio 28 d. (rezultatas 282-3p./83.04 m.), Monake rugpjūčio 10 d. (rezultatas 283-10/86.52.), Sheffield, Anglijoje rugpjūčio 25 d. – 284-7/86.74 ir 284-10/86.82.

Šiomet Pukštys įvairiuose susitikimuose yra nugalėjęs ir pasaulio rekordininką Jan Zelezny, kuris Atlantos olimpiadoje laimėjo aukso medalį ir sidabrą ten sugriebusį anglą Steve Backley. Jis visa tai atliko neturėdamas nuolatinio trenerio ir

Reikės pagalbos

1997 m. vasario 1-8 d.d. Toronto ir Collingwood miestuose įvyks pasaulinės VAIKU SU NEGALIA VI OLIMPINĖS ŽAIDY- NĖS. Iš Lietuvos žada dalyvauti 18 atletų ir 5 treneriai-vadovai. Žaidy- nių metu reikės pagalbos vietinių lietuvių, kurie galėtų būti vertėjais arba kitokiū būdu padėti. Skambinti Rimui Kuliavui tel. 416-766-2996.

Patikslinimas

Malonu buvo skaityti Alfonso Andriulio straipsnį "Tėviškės žiburio- se" nr. 47 apie a. a. Mamerto Duliūno sportinius pasiekimus ir jo veiklą. Apie Mamerto Duliūno var- do taurės įsteigimą pateiktos ne vi- sai tikslūs žinios. Iš tikrųjų pagrindi- nis taurės įsteigimo iniciatorius buvo a. a. Juozas Balsys. Jis tam tikslui rinko aukas, susirašinėjo taurės reikalais su Lietuva, padėjo Mamerto sūnams užsakyti taurės ir išsiuntė jas į Lietuvą. A. Dargytės- Byzkievics dosnios aukos dėka, įsteigtoji taurė yra labai įspūdinga ir ilgai primins jaunesiems Lietu- vos krepšininkams a. a. Mamertą Duliūną. J.G.

be didesnės finansinės paramos iš šalies (ji remia tik "Adidas" ben- drovę, ir tai gana ribotai).

Dabar Pukštys yra numatęs į JAV pasikviesti 1968 m. olimpia- dos čempioną latvi Janį Lusi, kuris sutiko čia atvykti ir su juo padirbė- ti. Jis net rado rėmėjų, kurie galė- tų šį planą finansuoti. Šiuo metu jis gyvena Baton Rouge mieste, Louisi- anos valstijoje, kur treniruojasi vietinio LSU universiteto mitymų trenerio Ralf Uebel priežiūroje.

Ed. Šulaitis

Jaltos sutartis - Kazokų...

(Atkelta iš 6-to psl.)

baltųjų rusų bei gen. lt. Krasno- vo ir gen. mjr. Domanovo žmo- nas. Jos buvo uždarytos į laikiną sargybos būstinę ir taip išvengė priverstinės repatriacijos. Gen. lt. Krasnovo žmona Lidija mirė Niujorke. Birželio 7-30 dienomis 1,356 kazokai bei kaukazie- čiai buvo sugauti kalnuose. Pa- bėgo daugiausia jauni vyrai.

Kapelionas K. Tyson pasa- kojo rašytojui N. Tolstojui, kad jis birželio 3 ar 4 dienomis vyko kartu su tokia viena anglų ekspedicija. Pėtrulius netoli Spitzhofel kalno, maždaug 750 metrų aukštumoje, pastebėjo grupę vyrų, moterų ir vaikų. Jų galėjo būti apie 60 žmonių: su- šalę, nevalgę, o kai kurie ir visai nusilpę. Jokio pasipriešinimo jie jau nerodė, bet tylėdami su savo vargingais ryšulėliais, anglų ly- dimi, grįžo į stovyklą.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Bouchardo, jei Kvebeko partija nori laimėti Kvebeko provincinio parlamento rinkimus ir se- kanti referendumą nepriklausomybės klausimu, ji negali remtis tik viena prancūzų kalba. Kve- beko partija turi būti lankstė- nė, geriau prieinama visiems.

L. Bouchardas taipgi pabrė- žė, kad jai reikia didesnės vieny- bės, kurios laukia ir separatisti- nis Kvebeko blokas Kanados parlamento rinkimuose. Esą partijai reikia disciplinos. Nepriklausomybė yra didelis lai- mėjimas. Jos siekiant, negalima kelti ambicingų reikalavimų, kurie tik suskaldytų tuos siekius ir išsklaidytų siekėjams būtiną energiją. Dėl šios priežasties se- paratistinė Kvebeko partija turi vengti per daug kietos politikos, kad nuo jos nebūtų nubaidyti nuosaikingsnėji kvebekiečiai.

Šia proga reikia prisiminti Kvebeko bloką išrinktą į Kana- dos parlamentą Kvebeko pro- vincijoje. Jo vadovu teko būti dabar į Kvebeko politiką ir se- paratistų vadus perejusiam L. Bouchardui. Jį pakeitė Michel

Gauthier, kitas Kvebeko bloko politikas. Visus nustebino stai- gus M. Gauthiero pasitraukimas iš vado pareigų. Naujas Kvebeko bloko vadovas dabar vėl bus ren- kamas šios separatistinės gru- pės suvažiavime kovo 14-16 d.d., kai tuo metu jau gali įvykti Kanados parlamento rinkimai.

M. Gauthiero atsisakydini- mo priežastis tebėra nepasakel- ta. Iš tikrųjų separatistinis Kve- beko blokas Kanados parla- mente atsirado prieš šešerius metus ant tebesmilkstančių po- litinių pelenų sugedusios Meech Lake Kanados sutarties su Kve- beku. Tą Kvebeko bloko politi- kų grupę Kanados parlamente įsteigė ambicingų planų turėjęs L. Bouchardas. Galimas daly- kas, jis tik to separatistinio Kve- beko bloko dėka dabar tapo Kvebeko partijos vadu ir Kve- beko premjeru.

Spaudoje pasirodo vis dau- giau spėliojimų, kad M. Gau- thiero pasitraukimu iš Kvebeko bloko vadų ruošiamas kelias į šias pareigas buvusiam sepa- ratistinės Kvebeko partijos vadui J. Parizeau, iš vadovaujančių pareigų išstumtam L. Bouchar- du. Esą šiame poste J. Parizeau gali būti reikalingas, kai Kana- dos parlamento rinkimus pas- kelbs dabartinis liberalų minist- teris pirm. J. Chretienas, vis dar neatgavęs populiarumo Kvebe- ko provincijoje. Ten tebėra po- puliarus separatistinis Kvebeko blokas Kanados parlamente.

Jo atstovus ten labiau galė- ty išjudinti J. Parizeau. Taipgi kalbama, kad atsisakydinti dėl su- slėpnėjusios sveikatos gali tekti ir koją praradusiam L. Bouchardui. Tokiu atveju būtų lengvesnis J. Parizeau susigrąžinimas į pagrindi- nius separatistų vadus. V. Kst.

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronte. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrines šildymo ir A/C sistemas
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, viryklas
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui tel. 416-370-3539 Toronte (Nemokamai atvažiuoju įkainoti).

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

4214 Dundas Street West, Suite 106, Etobicoke, Ontario M8X 1Y6

Tel. 416 767-9000 FAX 416 239-6228

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)

Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI

tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED

3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Parduodant ar perkant nekilnojamo turto nuosavybę visais reikalais prašau kreiptis į

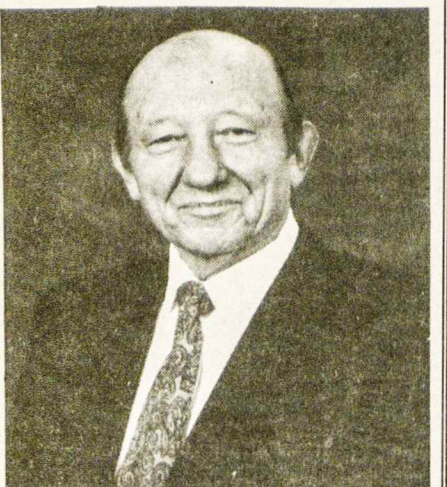
TEODORA STANULI

SĄŽINGINGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A9 (2 blocai į vakarus nuo Lietuvių namų)

tel. 416 769-1616 FAX 416 769-1524

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 105 milijonus dolerių

MOKA:	IMA:
2.25% už 30-89 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo.....7.50%
2.50% už 90-179 dienų term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
2.50% už 180-364 dienų term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu
3.25% už 2 m. term. indėlius	1 metų.....5.20%
3.95% už 3 m. term. indėlius	2 metų.....5.70%
4.25% už 4 m. term. indėlius	3 metų.....6.20%
4.50% už 5 m. term. indėlius	4 metų.....6.50%
2.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.	5 metų.....6.95%
2.75% už 2 m. GIC invest. pažym.	(fixed rate)
3.50% už 3 m. GIC invest. pažym.	
4.00% už 4 m. GIC invest. pažym.	
4.50% už 5 m. GIC invest. pažym.	
2.25% už RRSP ir RRIF ind.	
(variable rate)	
2.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	su keičiamu nuosimčiu
3.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	1, 2 ar 3 metų.....5.10%
4.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
4.50% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
4.75% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
2.25% už OHOSP (variable rate)	
2.25% už taupymo sąsk. (gyv.draudra)	
2.25% kasd. pal. čekių sąsk. nuo 50.000	
3.75% už Amerikos dol. 1 m. GIC	
2.75% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

MasterCard Interac PLUS

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000.

Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas. Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai – 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 416 532-1149

PRINTING

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3 Savininkas Jurgis Kuliešius

SAMOGITA

Knygų rišykla "SAMOGITA" meniškai riša knygas bei žurnalus.

A. Plenys

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS

24 valandų tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją. Prašau skambinti šiaandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor

5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2

Tel. 1-905-436-9903 FAX 1-905-728-5745

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsišviečiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

Queen Travel (atstovaujama ALGIO MEDELIO)

OFICIALI LIETUVOS AVIALINIJOS BILJETŲ PARDAVIMO AGENTŪRA KANADOJE!

Specialia sutartimi, kartu su AIR CANADA, BRITISH AIR, FINNAIR, LUFTHANSA ir KLM geriausiomis kainomis parduodam keliones į Europą ir Vilių. – NAUJOJIS ŽIEMOS SEZONO KAINOS! – Ypatingai geromis kainomis parduodam LAL bilietus trasose tarp Vilniaus ir Amsterdamo, Berlyno, Frankfurt, Kopenhagos, Londono (Heathrow), Maskvos, Paryžiaus (Charles DeGaulle), Romos, Stokholmo ir Varšuvos.

* ATOSTOGOS ŠIA ŽIEMĄ:

* Vieni ar su grupe, su maistu ar be maisto, pailsėt ar daug pamatyti? Porai dienų, savaitėi, mėnesiui ar dviejų? Paruošim pagal Jūsų pageidavimą –

* FLORIDA, ARIZONA, MEKSIKA, KUBA, KARIJŲ SALOS, GRAIKIJA, PORTUGALIJA, HAVAJAI, RAMIOJO VANDENYNO SALOS AR PAKRANTĖS (O GAL TIK JUMS ŽINOMA PASLAPTINGA VIETELĖ?) – viskas JŪSŲ!

Asmeniškai kreipkitės kiekvieną trečiadienį, tarp 11 ir 18 val (11 AM – 6 PM). Kitomis dienomis – užsiskirti! mano asmenišką dėmesį Jūsų reikalams, – paskambinę palikit savo telefono numerį ir aš tuoj pat, arba Jums tinkamu laiku, atsakysiu.

Queen Travel International Ltd.

133 Roncesvalles Ave., TORONTO, Ont. M6R 2L2 TEL. 416 531-4800

ANICETA APERAVIČIENĖ, lapkričio 23 d. atšventusi savo 90 metų amžiaus sukaktį, su dukra Vida Paškiene Ntr. dr. A. Kazlauskienės

PADEKA

Dėkojame visiems dalyviams, atsilankiusiems į mano 90 metų gimtadienio vaišes. Džiaugiamės, kad galėjome jaukiai pabendrauti su senais draugais ir giminėmis.

Atsiųsime dovanų "Tėviškės žiburiams", Tėvynės sąjungai ir Sibiro tremtiniams. Dėkojame kleb. kun. J. Staškui už patalpą, sukalbėtą maldą, ir sveikinimus. Atsiųsime dovanų ir jos šeimai už dalyvavimą, dovanas ir sveikinimus. Dėkojame visiems už gražius šiltus linkėjimus, gėles salėje ir namuose.

Atsiųsime dovanų ir jos šeimai už dalyvavimą, dovanas ir sveikinimus. Dėkojame visiems už gražius šiltus linkėjimus, gėles salėje ir namuose.

Atsiųsime dovanų ir jos šeimai už dalyvavimą, dovanas ir sveikinimus. Dėkojame visiems už gražius šiltus linkėjimus, gėles salėje ir namuose.

Pasaulio lietuvių bendruomenės seimo atstovų rinkimams yra sudaryta šios sudėties komisija: kun. Aug. Simanavičius, OFM, M. Vasiliauskiene ir N. Liačienė. Iš Kanados į seimą bus renkama 15 atstovų. Balsavimo lapai visiems KLB tarybos nariams bus pradėti siuntinėti gruodžio 16 d. Devintasis PLB seimas įvyks Lietuvoje 1997 m. liepos 1-7 d.d.

Vaiškų globos namams "Likimas" aukoję: \$200 – Eglė Vair; \$100 – Adelė Pakarnienė; \$50 – Birutė Ignatavičienė, Stepas Ignatavičius; \$30 – Juzė Jonaitienė, Mėta Gaivelienė, Onutė Narušienė, Rūta Vaisvilaitė, B. Kasperavičienė; \$20 – Agota Babekienė, p. Vaišvilienė; \$5 – Aldona Batarlienė. Maistu ir drabužiais prisidėjo: Mėta Gaivelienė, Juzė Jonaitienė, Eglė Vair, Rita Gast, Aldona Clark, Pranutė Norušienė, Birutė Ignatavičienė, Emilija Jonaitienė, Onutė Narušienė, Alytė Abromavičienė. Norint prisidėti aukomis ar kitokia pagalba prašome skambinti Birutei Jonaitienei tel. 905-277-1128. Nuosirdžiai padėk visiems aukotojams reiškia Birutė Jonaitienė.

PADEKA

Už surengtas mums įkurtuves bei sukalbėjimus nuosirdžiai dėkojame rengėjams: U. Bleizginei, M. Povilaitienei, R. A. Žilinskams ir visiems svečiams, dalyvavusiems jose.

Atsiųsime dovanų ir jos šeimai už dalyvavimą, dovanas ir sveikinimus. Dėkojame visiems už gražius šiltus linkėjimus, gėles salėje ir namuose.

Dėkingi – Z. P. Augaičiai

DAIVA DALINDA,
BBA, Broker
Tel. 416 231-5000
FAX 416 233-2713

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.

Prezidentė, turinti 16 metų patyrimą, jums sažiningai patarnaus.

Nemokamas namų įvertinimas.
2908 Bloor Street West,
Etobicoke, Ont. M8X 1B6

Aniceta Aperavičienė sveikindami 90-jo gimtadienio proga TREMTINIŲ GRĮŽIMO FONDUI aukoję: S. A. Petraičiai, M. A. Empakeriai, A. Augaitienė, J. Stašulis, S. F. Janavičiai, S. Kryževičius, R. A. Jonačiai, P. R. Murauskai, V. M. Sukiene, J. A. Patašius, D. Petrauskienė, G. Balčiūnienė, J. Pacevičienė, V. T. Liačai, M. Dudenienė, S. V. Aušrotai, R. Garbaliuskas, U. Bleizgienė, D. Zulonas. Iš viso suaukota \$375. Gerbiau sukaktuvininkei, šeimai ir visiems aukotojams nuosirdžiai dėkoja

KLK moterų dr-jos centro valdyba.

A. a. Julijonos Pečiulienės šviesiam atminimui pagerbti laidotuvių metu Lietuvos našlaičiams VAIKO TĖVIŠKĖS NAMAI aukoję: po \$50 – Vyt. Irena Pečiuliai, Stungurių šeima; po \$20 – K. Budrevičius, R. A. Tumpa, S. P. Augaičiai, K. Pajaujis, A. Bražys ir I. Pankrienė, J. J. Kamaičiai, V. S. Aušrotai; O. A. Džemionai; po \$10 – J. Andriulis, M. Genčiuvienė, C. Pakštienė, V. O. Marcinkevičiai, R. Bekerienė, B. Palionienė, L. T. Bražukai, V. Balaišienė, I. K. Paznekai, K. Gaputis, A. Augaitienė; po \$5 – A. Kazanavičienė, F. Mockus, B. J. Lapinska, T. V. Samonai. Vėlonės šeimai ir visiems aukotojams nuosirdžiai dėkoja

KLK moterų dr-jos centro valdyba.

Vladą ir Petrą Jankaičius sveikindami 50 metų vedybų sukakties proga TREMTINIŲ GRĮŽIMO FONDUI aukoję: S. B. Yokubynai, E. K. Linkai, N. Pečiulytė, V. V. Rasiuliai. Iš viso suaukota \$55. Nuosirdžiai dėkoja

KLK moterų dr-jos centro valdyba.

J. Driaunevičius iš Winnipeg, Manitoba, paaaukojo \$50 Lietuvos našlaičių fondui VAIKO TĖVIŠKĖS NAMAI. Dėkojame aukotojui nuosirdžiai

KLK moterų dr-jos centro valdyba

The Baltic Connection, ant-rasis baltiečių verslininkų suvažiavimas ir mugė, įvyks š.m. gruodžio 9, 10 ir 11 d.d. Toronte (The Boulevard Club, 1491 Lakeshore Blvd. West). Renginių organizuoja Baltiečių verslo taryba, rėmėjais pažymėti Kanados užsienio reikalų ir tarptautinės prekybos ministerijos bei CIDA, ruošioje bendradarbiaujama su Estijos, Latvijos ir Lietuvos bendruomenėmis. Bus įvairios paskaitos apie verslo bei investicijų galimybes, Kanados politinės pažūros Baltijos kraštų perspektyvoje bei įvairių verslo institucijų pranešimai. Vyks fotomeno paroda ir konkursas, o renginys užsibaigs madų paroda, kurios pelnas bus skiriamas trimis našlaitinams ir jaunimo krizės centrui Baltijos kraštuose. Registruotis galima pristatant vizitinę kortelę faksu (416 534-2739).

CANDLELIGHT CATERING
Gaminamas maistas pokyliams, vestuvėms, mergvakariams, kikištyms ir pusryčiams. Parūpinam gėles. Skambinti tel. 416 622-9753 Joana Bubulienė.

Lietuvos dailės muziejaus ansamblis "Kanklės" 1996.XII.8 Lietuvos kankinių šventovėje po 11 v. r. pamaldų atliko religinių koncertą. Programoje – lietuvių kompozitorių kūriniai. Ansamblio nariai: Lina Naikelinė, Renata Galaunytė, Aušra Juškevičienė – kanklininkės, Kastytis Mikiška, Eugenijus Čiplys – birbynininkai, Aušra Cicėnaitė – solistė. Nemažas tautiečių būrys gėrėjosi tarptautinio lygio koncertu, dvelkiančiu lietuviška dvasia. Tai ansamblis, vertas plačiausio dėmesio.

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įrašė į bendrą sveikinimą ir paaaukojo "Tėviškės žiburiams":

*\$100 – Birutė ir Stepas Ignatavičiai, Wasaga Beach, Ont.; \$50 – V. Kryžanauskas su vaikais ir vaikais, Collingwood, Ont., Ona ir Jonas Kirvačiai, Adelė Vapsvienė, Montreal, Que., Zita ir Jonas Didžbaliai; \$30 – Z. P. Augaičiai, Gimtautis ir Genė Venskaičiai, Bakšų šeima, Bronė Stankaitienė, Irena ir Algis Žemaičiai, St. Petersburg Beach, Fl., Ona ir Vladas Kezai, Ancaster, Ont., Julius ir Pranė Barakauskai; \$25 – Regina ir Vladas Simonačiai, Mykolas Regina, Vilnius, Lietuva, K. E. Gapučiai, Bothwell, Ont., Liuda Šileikienė, A. G. Skaisčiai, Grimsby, Ont., Ada ir Valius Poškačiai, Valerija ir Stasys Gudačiai, Niagara Falls, Ont., Erika ir Vincas Sakai, Hamilton, Ont., Marytė ir Vacys Vaitkai, Wasaga Beach, Ont., Irena ir Stepas Varankos, Albertina ir Julius Mačiukai, Hamilton, Ont., Alicija ir Inocentas Jurcevičiai, Danutė Kekienė ir sūnus Tomas, West Lorne, Ont.; \$20 – M. Lorencienė, Albina Stuoipienė, Klara ir Kostas Stankai, St. Catharines, Ont., A. Žilėnas, Birutė, Jonas Lukšiai ir šeima, Tillsonburg, Ont., Sofija Tumosienė, Alfonsas Jonušas, V. O. Naruševičiai, West Lorne, Ont., Elena, Kazimieras Simaičiai, Hamilton, Ont., Jadžė ir Jonas Stanaičiai, Hamilton, Ont., Leokadija ir Juozas Vitai, Tillsonburg, Ont., Juozas Vaskela, Regina Beržinienė, Vienna, Ont., Laima ir Algis Šeškai, Jonas Puzas, Kristina ir Adomas Biretos, Stasys ir Janina Poškai, Juozas, Sofija Skučai, Montreal, Que., Jonas, Stasė Naruševičiai, Candiac, Que., Viktoras Skukauskas, Vladas ir Eugenija Stabingiai, Hamilton, Ont., Vilma, Kazimieras ir P. Gapučiai, S.A. Urbonavičiai, Hamilton, Ont., Aniceta Aperavičienė, U. Palulius, Nelė ir Jonas Budriai, Vida ir Algis Baltrušaičiai, Collingwood, Ont.; \$15 – Petras, Zuzana Jonikai ir mama Monika, Hamilton, Ont., Z. S. Matukaitienė, Hamilton, Ont., Bena ir Vaitiekus Gataveckai; \$10 – P. Žibūnas, B. E. Rakauskai, Dirmantų šeima, J. T. Kiškūnai, A. J. Kairiai, A. L. Andriuliai, Jadvyga Barzdaitienė, Vytautas ir Sigita Aušrotai.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

HomeLife/Realty
One Ltd.
Realtor-Member
FAX 416 763-5097

2261 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6S 1N8

Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais jus informuos ir maloniai patarnaus

NIJOLĖ B. BATES
tel. 416 763-5161
(24 val. pager)

Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Registruota masažo terapeutė
Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.
20 High Park Blvd., Toronto.
Gydomas masażas ("Craniosacral Therapy")
Priima pasientus pagal susitarimą
Telefonas 416 536-5437
Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydymą masażą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: 905 271-7171**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių Namus)
Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.
Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.
Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)
2373 Bloor Street West **Telefonas**
(Prie Jane St.) **416 763-5677**

Šeimos gydytojas
dr. Aleksandras Spudas
šiuo metu priima naujus pacientus.
1448 Lawrence Avenue East, Suite 210,
(prie Victoria Park Avenue)
Victoria Terrace Medical Centre, North York, Ont. M4A 2V6
Tel. 416 751-0082

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P. Eng.
27 John St., Second Floor **Tel. 416 240-0594**
Weston, Ontario M9N 1J4 **Lengvai pasiekiamas**
(arti Lawrence ir Weston Rd.) **autobusu nr. 79 (Scarlett Road) nuo Runnymede**
požeminio stoties.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
2 Jane Street, Suite 500
(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3
Tel. 416 762-7393
Fax 416 762-0231

CHAMNEY • MC WILLIAMS • DRESHER
CMD Insurance Services
Dėl visų rūšių draudimų Jūs galite kreiptis į Walter Dresher (Drešerį), taip pat naujos automobilio ir namų draudos reikalais; į Rimą Drešerienę kreiptis jau apdraustų automobilio ir namų reikalais ir į Ričardą Drešerį – dėl visų komercinių draudimų.
1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8
Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406
FAX 905 624-8238
Chamney McWilliams Inc.
Nekilnojamo turto įkainojimas – mortgių, mokesčių, turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį tel. 416 233-3334
DRESHER Appraisal Ltd.
Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius
Tel. 416 233-3334
DRESHER Real Estate Ltd.

Patarnavimas - greitas ir tikslus!
V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA - INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3
416 762-4232 FAX 416 762-5588

Juozas (Joseph) NORKUS
Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas.

Daugiau kaip 10 metų turintis pardavimo bei daugiau kaip 20 metų statybos ir remonto patirtį. Mielai atsakysiu į namų pirkimo, pardavimo ar remonto klausimus.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų – 416 532-5893
Nemokamas namų įvertinimas

CRUISE WORLD
AUDRA TRAVEL CORPORATION & CRUISE WORLD

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

- ♦ Geriausias keliones į Lietuvą.
- ♦ Skridimus į įvairius pasaulio kraštus.
- ♦ Atostogas šiltuose kraštuose.
- ♦ Keliones pramoginiiais laivais.
- ♦ Poilsines keliones į kurortus ir sanatorijas.
- ♦ Sveikatos ir kelionių draudimus.
- ♦ Iškvietimus bei vizas.

Smulkesnių žinių teiraukitės telefonu:
416 762-7447

Lietuviškai jus aptarnauja:
Ona ir Audronė
Fax 416 769-6753
E-Mail: audra@pathcom.com
256A Durie St. (Bloor West Village),
Toronto, Ont. M6S 3G3

Į Lietuvą su Nordland Express

Siuntiniai laivu • Oro paštu

Pinigų perdavimas • Prekybiniai pervežimai

Nordland Express 1650 Bloor St. W.,
Toronto, Ontario, Canada M6P 4A8

Darbo valandos: Nuo pirmadienio iki penktadienio
9 v.r. iki 6 v.v.

Toronto 416 535-5000

Skyrius: North York 164 Willowdale Ave., North York, Ont.
416 222-4021

Hamilton Alfredas Zorkus
905 522-9966

London Jonas ir Marytė Naruševičiai
1055 Guildwood Blvd.
519 657-1751

Montreal Andrejs Vitols
105 56th Ave., Lachine
514 637-9102

Už Toronto ribų 1-800-561-3113

TORONTO

Anapilio žinios

– Adventinis susikaupimas Lietuvos kankinių šventovėje bus gruodžio 21-22 dienomis. Susikaupimą praves kun. Edmundas Putrimas. Susikaupimo tvarka: gruodžio 21, šeštadienį, 11 v.r. Mišios su pamokslu (Anapilio autobusėlis tą dieną maldininkus paims nuo Islington požeminių traukinių stoties 10.30 v.r. ir parvės atgal po pamaldų); gruodžio 22, sekmadienį – pamokslai Mišių metu. Išpažinčių bus klausoma abidvi dienas prieš ir po pamaldų.

– Adventinis susikaupimas Wasagos Gerojo Ganytojo šventovėje bus gruodžio 22, sekmadienį, 2 v.p.p. Susikaupimą praves kun. Edmundas Putrimas. Kalėdų dieną Mišios Gerojo Ganytojo šventovėje bus įprasta sekmadienio tvarka – 2 val. po pietų.

– A. a. Pranas Česnauskas mirė, sulaukęs 73 m. amžiaus. Palaidotas gruodžio 9, pirmadienį.

– Parapijos klebonijoje jau registruojami vaikučiai PIRMAJAI KOMUNIJAI, kuri bus teikiama ateinančių pavasarį.

– Gruodžio 15, sekmadienį, tuojau po 9.30 v.r. Mišių bus trumpas susitikimas su ses. Igne vaikų darželio klausimui. Visi tuo reikalu susirūpinę prašomi dalyvauti.

– Vaikučių Kalėdų eglutė Anapilyje bus gruodžio 22, sekmadienį. Dovanėlės bus dalinamos vaikučiams iki 12 m. amžiaus. Registracija vaikučių dovanoms (po \$10 nuo šeimos) vyksta sekmadieniais parapijos salėje iki gruodžio 15 d. Programą atliks "Angeliukai". Kiti, norintieji programoje dalyvauti, prašomi registruotis pas Nijolę Benotienę tel. 416 621-9472. Iš pašaliečių suaugusiųjų prie įėjimo bus imamas \$3 mokestis.

– Naujų metų sutikimas Anapilyje bilietai platunami parapijos salėje.

– Anapilio knygyne galima įsigyti kalėdinių sveikinimų ir Kūčių plotkelių. Naujai gauta: žurnalo "Laisvės kovų archyvas" nr. 18, "Ažuoliuko" choro kalėdinių giesmių garsiausių ir M. K. Čiurlionio kūrinių fortepijonui (CD) plokščių.

– Parapijos Socialinė sekcija dėkoja Anapilio moterų būreliui už – \$250 auką, skirtą ligonių lankymui.

– Mišios gruodžio 15, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Feliciją Juzeliūnienę ir Juozą Vaičiūliną, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už Bridickų ir Hiršų mirusius.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienį, gruodžio 8 d. popietėje dalyvavo 175 asmenys. Pranešimus padarė LN valdybos narys J. V. Šimkus.

– LN valdybos posėdis – gruodžio 19 d., ketvirtadienį, 7 v.v.

– Gruodžio 11, 3 v.p.p. septynioje šaukiamas LN ligonių lankytųjų susirinkimas. Skambinti E. Steponui tel. 416 622-5896. Kalėdinis pobūvis – 5 v.v.

– LN raštinė ir "Lokio" svetainė bus uždarytos 6 v.v. Kūčių dieną, gruodžio 24 ir Naujų metų išvakarėse – gruodžio 31. LN raštinė nedirbs Kalėdų dienomis, gruodžio 25 ir gruodžio 26 bei Naujų metų dieną sausio 1. Svetainė "Lokys" bus uždaryta Kalėdų ir Naujų metų dienomis.

– Naujų metų sutikimas – Vyt. Didžiojo menėje. Dėl išsamesnės informacijos bei stalų rezervacijos kreiptis į LN administraciją tel. 416 532-3311 arba skambinti V. Drešeriui tel. 905 624-4866.

– Slogos namams \$1000 auką Petro Gumbinas. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto Ontario, M6P 1A6.

– Anapilio sodybai aukojų: \$200 – I. Bumelis; \$100 – A. E. Šiška.

– Autoaiškštės vajui aukojų: \$100 – L. O. Rimkai.

– Religinė Lietuvos šalpai aukojų: \$1,000 – Anapilio moterų būrelis.

– "Angeliukų" chorui aukojų: \$50 – E. B. Rovai.

– Muziejaus statybos vajui aukojų: \$50 – V. C. Paška.

– Kiauklių šventovės statybai aukojų: \$50 – J. Dičpetris.

Kun. P. Ažubalio stipendijų fondui šv. Kalėdų proga po \$100 auką A. Lukošienė ir O. Skrebūnienė. Valdyba nuoširdžiai dėkoja.

Tatjana Renkauskienė šv. Kalėdų proga, per ses. Nijolę Sadūnaitę, vaikučiams-našlaičiams ir seneliams Lietuvoje paaukojo \$60. M.P.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Sekmadienį, gruodžio 8 d. baigėsi KLK moterų draugijos šios parapijos skryčiaus rengtos uždaro Advento rekolekcijos, kurioms vadovavo kun. J. Sasnauskas, OFM.

– Parapijos tarybos labdaros sekcija Kalėdų proga į Varėnos mokyklą-internatą ir Alytaus "Caritas" pasiuntė 20 dėžių vaikų drabužių ir avalynės. Labdaros sekcijai talkino I. Biskienė ir P. Melynienė. Dėkojama pavieniams asmenims, "Volungės" chorui, St. Peter's (Woodbridge) 8 klasei, kuri, mokytojai A. Baršauskienė prašant, surengė specialų drabužių vajų Lietuvos vaikams. Labdaros sekcija kviečia visus parapijiečius artimo meilės darbai įprasminti Adventą. Iki Kalėdų parapijoje renkamas negendantis maistas, kuris bus perduotas Toronto vargšams. Tam tikslui šventovės prieangyje padėta dėžė.

– Parapijos tarybos religinė sekcija kiekvieną Advento sekmadienį po 10.15 val. Mišių kviečia dalyvauti dvasinio atsinaujinimo seminaruose Tėvo Bernardino kambaryje.

– Parapijos raštinėje ir zakristijoje galima įsigyti kalėdinių (plotkelių).

– Šį ketvirtadienį, gruodžio 12 d., 10 val. įvyks pranciškonų pasauliečių (tretininkų) Mišios ir susirinkimas Tėvo Bernardino kambaryje.

– Nuo 1997 m. sausio mėn. Prisikėlimo parapijoje prasideda Sutvirtinimo sakramento pamokos. Šiam sakramentui rengiami vaikai, gimę 1984 metais arba vyresni. Registracija vyksta parapijos raštinėje, tel. 533-0621.

– Gruodžio 9 d. Šv. Jono lietuvių kapinės palaidota a.a. Ona Mitailienė, 92 metų amžiaus. Gruodžio 8 d. mirė a.a. Milda Lasienė. Maldos prie karto gruodžio 10 d., 8 val. Turner & Porter laidotuvių namuose Roncesvalles g. Laidotuvių Mišios gruodžio 4 d., 10 val. Prisikėlimo šventovėje.

– Mišios sekmadienį, gruodžio 8 d.: 8.15 – už a. a. Adelę Eidukevičienę; 9.15 – už a. a. kun. Justiną Steponaitį; 10.15 – už a. a. Alfredą Stulginską, a. a. Vincą Beresnevičių, Sukauskų ir Sodaičių šeimų mirusiųosius; 11.30 – už parapiją ir visus parapijiečius.

Kalėdų laikotarpiu Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo darbo valandos: gruodžio 24 veikia nuo 9 v. r. iki 2 v. p. p., gruodžio 25 ir 26 d. d. kooperatyvas uždarytas. Sausio 1 dieną uždarytas. Kitomis dienomis kooperatyvas veikia įprastomis darbo valandomis. Vedėjas

"Paramos" kredito kooperatyvo darbo valandos Kalėdų ir Naujų metų švenčių laikotarpiu: gruodžio 24 d. dirbs nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p., gruodžio 25, 26 ir sausio 1 d.d. uždarytas. Kitomis dienomis kooperatyvas veikia įprastomis darbo valandomis. Vedėjas

Kun. Jonas Staškus, Anapilio parapijos klebonas, jo 60-tojo gimtadienio proga, gruodžio 7 d. buvo pasveikintas, giminėms, bendradarbiams bei artimiesiems susirinkus į parapijos salę. Šį jaukų suėjimą pradėjo R. Paulionis, pasveikinęs suaktuvinką bei svečius ir pakvietęs kun. A. Žilinską invokacijai. Po to kleboną sveikino Lietuvos gen. garbės konsulas H. Lapas, KLB krašto valdybos pirm. A. Vaičiūnas, LKL moterų dr-jos centro valdybos pirm. A. Sungailienė ir muz. N. Benotienė "Angeliukų" choro vardu. Visų dalyvių sveikinimą išreiškė įspūdinga juosta, kuria suaktuvinką perjuosė R. Celejewska. Iteiktas ir vokelis būsimos į Lietuvą kelionės reikalams. Sugiedota "Ilgiausių metų". Jautrių padėkos žodį tarė pagerbtasis. Šeiminio pobūdžio vakarą muzikine programėle pajvairinio ir kleboną sveikino svečiai iš Lietuvos – muz. Br. Mūras, St. Juškauskas ir ansamblio "Kanklės" birbyninkas K. Mikiška. Vairšaitis J. Gurklieš ir J. Bubulienės paruoštais valgiais, kava, pyragais ir bufeto gėrimais. DI

Vladas ir Petra Jankaiciai vedybų 50 metų suakties proga "Tėviškės žiburiams" aukojų \$250.

Kanados lietuvių muziejaus-archyvo išlaikymo vajui aukojų: \$200 – A. Diržys; \$100 – A. Bumbulis; \$50 – V. Girmius, V. ir K. Gapučiai, J. Marčiukaitienė; \$10 – H. Klimas. Vedėja dėkoja visiems, kurie padeda išsaugoti Kanados lietuvių istoriją.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

ANAPILYJE su geru orkestru

gruodžio 31, antradienį, nuo 7 valandos vakaro

* Šilta vakarienė su vynu 7.30 v.v. punktualiai.

* Šalti užkandžiai po 12 valandos vakaro.

* Nemokamas baras. * Šampanas, puikiai išpuošta salė.

Stalai numeruoti. Pakvietimus prašome įsigyti iš anksto – sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir vakarais pas Reginą Celejewską tel. 416 231-8832.

Visus dalyvauti maloniai kviečia –

Anapilio parapijos tarybos administracinė sekcija

Naujų Metų SUTIKIMAS

gruodžio 31, antradienį, 7 val. vakaro, Vytauto Didžiojo menėje.

• Šilta vakarienė su vynu • Šaltų užkandžių bufetas

• Naujų metų sutikimas su šampanu

• Šokioms gros geras orkestras • Veiks baras

• Stalai numeruoti • Vietos rezervuojamos iš anksto. Bilietai parduodami LN raštinėje, skambinant tel. 416 532-3311, sekmadienio popietėse arba pas V. Drešerį tel. 905 624-4866. ĮEJIMAS – \$50 asmeniui. Nuoširdžiai kviečiame sutikti 1997-tuosius Naujuosius metus Lietuvių Namuose.

Toronto Lietuvių Namų valdyba ir visuomeninės veiklos komitetas

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" administracija

prieškalėdiniame laikotarpyje bus atidaryta nuo lapkričio 17 d., sekmadieniais po 9.30 v.r. pamaldų iki maždaug 1 v.p.p. Bus galima su tvarkyti prenumeras, sumokėti skolas, įteikti kalėdinius sveikinimus, užsakyti "TŽ" kaip dovaną savo bičiuliams.

Toronto Lietuvių pensininkų klubas rengia Kūčias Vilniaus rūmų trečiame aukšte gruodžio 24 d., 12 val. Bilietų kaina \$12. Taip pat klubas rengia ir Naujų metų sutikimą gruodžio 31 d., 7 v.v. Abiem renginiams (Kūčiom ir Naujų metų sutikimui) bilietus platina S. Dervinienė tel. 767-5518 ir O. Juodviršienė tel. 762-8944. Visus maloniai kviečiame dalyvauti.

Kanados lietuvių jaunimo sąjungos valdyba kviečia visus pasimelsti už pasaulio lietuvių jaunimą gruodžio 29 d., 10.15 v. ryto Mišiose Prisikėlimo parapijos šventovėje. Pamaldos rengiamos Lietuvių jaunimo dienų proga pabrėžiant šūkį "Lietuvių jaunimo širdyse ir darbuose dega meilė Dievui ir Lietuvai". KLJS

A. Rinkūno švietimo fondui aukojų: \$100 – B. Sapijonienė, po \$50 – F. Mockus, E. Sondienė, L. Č. Senkevičiai, B. J. Tamulioniai. Fondo valdyba dėkoja.

Anicetos Aperavičienės 90-jo gimtadienio proga "Tėviškės žiburiams" aukojų E. Girėnienė.

Juozas Vaškela, šv. Kalėdų proga, "Tėviškės žiburiams" aukojų \$50.

DLK Algirdo šaulių kuopos valdyba šv. Kalėdų proga "Tėviškės žiburiams" aukojų \$50.

A. a. Jono Sadausko 10-ties metų mirties prisiminimui, uošvė K. Mankauskienė "Tėviškės žiburiams" aukojų \$25.

A. a. Kazimiero Mankausko prisiminimui, žmona Kazė Mankauskienė "Tėviškės žiburiams" aukojų \$25.

A. a. Magdalenos Mackevičienės, mylimos žmonos ir motinos vienerių metų mirties prisiminimui, Juozas ir Tomas Mackevičiai "Tėviškės žiburiams" aukojų \$25.

A. a. Aleksis Mikalauskis mirus, nuoširdžiai užuojautą reikšdama Mikalauskų ir Pareščių šeimoms bei artimiesiems, Stefania Domeikienė "Tėviškės žiburiams" aukojų \$25.

E. Sondienė, ilgametė "Tėviškės žiburiių" skaitytoja ir rėmėja, atsiuntė šio laikraščio leidėjai paremti \$2500 ir sveikinimą švenčių proga, kuriame rašoma: "Prisimindami mūsų senelį Vladą Sondą, siunčiame mažutę dovanėlę ir sveikinimus šv. Kalėdų proga, ir sėkmės linkėjimus ateitį. Su pagarba, Sondos šeima". Už šią didelę auką, išreiškiančią meilę lietuviškajam spaudos žodžiui, jausdami ir moralinę paramą, "TŽ" leidėjai ir darbuotojai nuoširdžiai dėkoja.

ATEITININKŲ KŪČIOS

įvyks 1996 m. gruodžio 21, šeštadienį, 4 v.p.p.

Prisikėlimo parapijos parodų salėje.

Jaunimą, tėvelius, sendraugius ir svečius

maloniai kviečiame Kūčių vakarienėje dalyvauti.

Rengėjai

LABDAROS KAZINO

1573 Bloor St. West (Bloor - Dundas West)

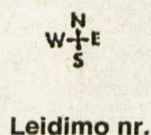
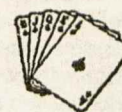
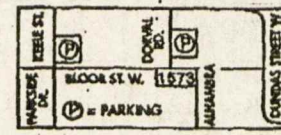
Programoje: laimės ratas, kortų žaidimai (Blackjack, Hold'Em Poker),

Gruodžio 12, ketvirtadienį, 12 v.p.p. iki 4 v.r.

Gruodžio 13, penktadienį, 12 v.p.p. iki 4 v.r.

Gruodžio 14, šeštadienį, 12 v.p.p. iki 4 v.r.

PELNAS – Toronto Lietuvių namams. Dėl stalų rezervacijos skambinti tel. 416 532-8217

Valdo – CASINO FLAMINGO

Leidimo nr. P967148

Lietuvių kredito kooperatyvas "Parama" siūlo naują investavimo būdą:

Ethical Funds

Mutual Funds

Dėl papildomos informacijos prašome kreiptis į kooperatyvo raštinę

1573 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6P 1A6

Tel. 416 532-1149

A. a. brolio Jono Sivicko, mirusio Lietuvoje atminimui, sesuo K. Mankauskienė "Tėviškės žiburiams" aukojų \$25.

Jau 10 metų prabėgo, kai mylima motina a. a. Kazė Čekauskienė iškelia amžinybėn. Prisimindami ją maldoje, sūnus Zenonas, duktė Armonienė su šeima "Tėviškės žiburiams" aukojų \$100.

IEŠKOME moters prižiūrėti sergančius tėvus vieną ar dvi dienas savaitgaliais. Parūpinsime susisiekti, jeigu reikia. Skambinkite tel. 905-844-7000 po 9 v.v.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei patalynų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvorą. Garantuojamos prieinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

"Volungės" choro, vad. muz. D. Viskontienės, surengtas tradicinis kalėdinis susikaupimas įvyko Prisikėlimo parapijos šventovėje gruodžio 8 d. Programą atliko Maironio mokyklos kanklininkės, vad. Ž. Janeliūnienės, choras, sol. A. Pakalniškytė-Puodžiūnienė, smuiklininkė R. Melkienė, įsijungiant į kai kurias giesmes visiems koncerto dalyviams. Programa buvo perpinta Evangelijos bei poezijos skaitiniais, įspūdingai papildyta Lietuvos dailės muziejaus ansamblio "Kanklės" pasirodymu. Koncerto įvadinį žodį ir malda pasakė kun. J. Sasnauskas, OFM, pabaigoje dėkojo klebonas kun. A. Simanavičius, OFM. Išspausdinta puošni programa klausytojams padėjo sekti koncertą ir įsijungti į giesmes. Po pusantros valandos užtrukusio koncerto salėje pasivaizinta ir pabendrauta. Pastebimas dalyvių mažėjimas. S.

MONTREAL

Trys lietuviai karininkai, kurie nuo liepos mėnesio mokėsi prancūzų kalbos St. Jean kariuomenės bazėje, gruodžio 8 d. grįžo į Lietuvą. Kita grupė turėtų pradėti prancūzų kalbos kursus sausio mėnesį, bet dar nežinoma, ar bus kariškių iš Lietuvos.

Per paskutinius du lapkričio trečiadienius "Rūtos" klube buvo rodomos vaizduojamos apie kun. Juozo Aranausko 80 metų amžiaus suakties minėjimą, Sausio tryliktos įvykių Aukščiausios tarybos rūmuose bei televizijos apspūmą ir paties a.a. poeto Henriko Nagio poezijos skaitymą Vilniaus rašytojų namuose.

Petras Adamonis, Arūnas ir Bronius Staškevičiai atstovavo montrealiečiams KLB krašto tarybos suvažiavime, kuris įvyko lapkričio 30 d. muziejaus-archyvo parodų salėje Anapilio sodyboje, Mississauga, Ont.

Šv. Onos draugija gruodžio 1 d. surengė sėkmingus prieškalėdinius pietus Aušros Vartų parapijos salėje.

Sesėlė Pranutė sutiko parengti

vaikučius Pirmajai Komunijai. Suinteresuoti tėvai turi su ja susitarti telefonu 766-9397.

Raimundo ir Sofijos Račinskų sūnelis pakrikštytas Alexandre Samuel vardais.

A. A. Viktorija (Polichauskaitė) Stankevičienė, 95 m. amžiaus, mirė gruodžio 2 d. Palaidota šalia vyro Aleksandro Cote des Neiges kapinėse gruodžio 3 d. Liko du sūnūs su šeimomis ir kiti giminės. B.S.

Naujai atgimusi žiemos stovykla šiemet įvyks vasario 14-16 d.d. Mont Sutton, Que. Visi slidinėjotojai – jauni ir vyresni – kviečiami dalyvauti. Bus visiems proga ne tik pasilaidinti kartu, bet ir pasiilksinti vyno ir sūrio vakarė ir šeštadienio linksnavakaryje. Kviečiame šeimas praleisti šį savaitgalį su mumis. Mont Sutton kalnas turi vaikų darželį. Be to, yra galimybė apsisėti labai geruose butuose (condos) su pilna virtuve ir trim miegamaisiais. Užsiregistruokite tuojau pas Rytį Bulotą 514-344-8256 arba Aleną Pavilą 514-489-0410 Jie abu teikia daugiau informacijų. Vilija Bulotienė

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai – Automobiliai – Prekyba – Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5355
Greitas ir tikslus pataravimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

Kostas Rimša, 42 m. amžiaus, buvęs Kanados karinės žvalgybos karininkas, praleidžia daug laiko Lietuvoje bemokymdamas verslininkus, kaip elgtis susidūrus su nusikaltėliais. Apie jį R. Barauskas rašo "Lietuvos ryto" lapkričio 9 d. laidoje. K. Rimša mokęs 500 buvusios Aukščiausiosios tarybos apsaugos narių, policijos rinktinės "Aras" vyrus, organizavęs vyriausybės vyrų asmeninę apsaugą. Jis yra baigęs Toronto universitete politinius mokslus ir įgijęs didelę karinę praktiką, savanoriškai pradėjęs karjerą nuo eilinio pėstininko. Dėl specialių pareigų kariuomenėje jam būvę uždrausta palaikyti ryšius su Kanados lietuviu manant, kad kas nors iš jų galėjo dirbti sovietų žvalgyboje.

Iš Jeruzalės miesto "TŽ" redakcijoje gautas atspaudas iš "The Jerusalem Post Magazine" 1996 m. lapkričio 22 d. laidoje, kuriam plačiai rašoma apie karo nusikaltėlius Kanadoje. Čia jų esama apie 3000. Kanados vyriausybė savo laikui juos lengvai įsileidusi – lengviau nei nukentėjusius žydus. Ir dabar Kanados vyriausybė labai delsimanti nusikaltėlių paieškose. Minėtame atspaudė rašoma, kad karo nusikaltėlių eilėse esama nemažai lietuvių. Dalį jų aplankęs privatus detektyvas iš Niujorko Steve Ramban, pristatydamas kaip doktorantas, renkantis medžiagą savo disertacijai apie žydų naikinimą. Jo palydovas buvęs N.C. Papadakis. Kai kurie jų aplankyti lietuvių patikėjo "akademikų" užmoju ir atvirai pasakojo apie žydų naikinimą Lietuvoje, netiesiogiai įveddami ir save. Detektyvas turėjęs paslėptą rekordą ir viską įregistravęs. Tokių įtariamų lietuvių Kanadoje aplankęs 9 asmenis, kitų tautybių – 50, remdamasis dar sovietiniais laikais gautais duomenimis. Visa surinkta medžiaga busianti išleista atskira knyga "Weltman Foundation", leidyklos.

IEŠKOME rusiškai kalbančios

moters, kuri gyventų kartu ir prižiūrėtų sergančią moterį bei atliktų namų ruošos darbus. Skambinti visomis savaitės dienomis tel. 905-738-5530, išskyrus šeštadienius.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS su baldais nerūkantiems netoli Keele požeminio traukinio stoties pietų pusėje Bloor gatvės, 75 Indian Grove, Toronto, Ont.; galima naudotis virtuve ir prausykla. Skambinti tel. 416-769-3099.

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiui tel. 905 272-8323.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

M.K.ČIURLIONIS VAIZDAJUOS. TĖJE: du dokumentiniai filmai apie didžiojo Lietuvos tapytojo ir kompozitoriaus gyvenimą ir kūrybą (70 min) ir vaidybinis filmas "ZODIAKAS" (70 min.). Vaidina Maya Pilsekaya (mūza). Filmo pristatytos ir pasakotojas Vyt. Landsbergis. Šią spalvotą, 140 min. ilgumo vaizdajuostę (su angliškais paantraštelėmis) dabar galite užsisakyti International Historic Films, Inc. firmoje skambinant telefonu 773-927-2900 arba kreipiantis raštu 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609 USA. Kaina \$30. CDN ir \$5 už persiuntimą. Vaizdajuostės bus siunčiamos iš mūsų Windsor, Ontario sandėlio, todėl nereikės mokėti maito bei kitų mokesčių. Mes priimame čekius ir Visa/Mastercard kredito korteles. Sav. Petras Bernotas.

PUNIA Construction Ltd.

NAMŲ